

วารสาร ๒

ข้าราชการ

CIVIL OFFICIALS' MAGAZINE

ให้ความรู้แก่ข้าราชการในทางปฏิบัติงานและสอบเลื่อนขั้น:

ปีที่ 3 ฉบับที่ 5 พฤษภาคม 2501

ชื่อยายภาพปก

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๔๗๖ โดยพระราชบัญญัติ
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พุทธศักราช ๒๔๗๖ โดยปรับปรุงและรวมกิจการของวิทยาลัย
 เกษตรศาสตร์ บางเขน ของกรมเกษตร และโรงเรียนอนาคตรัฐ จังหวัดแพร่ ของกรมป่าไม้
 มาเป็น "มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์" แบ่งการศึกษาออกเป็น ๔ คณะ คือ คณะเกษตรศาสตร์
 คณะอนาคตรัฐ คณะสหกรณ์ และคณะการประมง ต่อมาคณะสหกรณ์ได้เพิ่มวิชาเศรษฐศาสตร์
 กสิกรรมเข้าในหลักสูตร จึงได้เปลี่ยนชื่อเป็น คณะสหกรณ์และเศรษฐศาสตร์ ต่อมาใน พ.ศ.
 ๒๔๘๘ ได้รับโอนคณะสัตวแพทยศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์มาอีกคณะหนึ่งกับรวม
 โรงเรียนช่างชลประทาน ของกรมชลประทานเป็นคณะวิศวกรรมชลประทานอีกคณะหนึ่ง แต่
 ตามพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการกรมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในกระทรวงเกษตร
 พ.ศ. ๒๔๘๘ มี ๕ คณะ คือ คณะกสิกรรมและสัตวบาล คณะสัตวแพทยศาสตร์ คณะ
 เศรษฐศาสตร์และสหกรณ์ คณะอนาคตรัฐ คณะประมง ซึ่งมีหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี
 ๕ ปี อนุปริญญา ๓ ปี เว้นแต่คณะสัตวแพทยศาสตร์คณะเดียวมีหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญา
 ตรี ๖ ปี ไม่มีอนุปริญญา

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นสถานศึกษา และมีกรมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็น
 กรมเจ้าสังกัดของบรรดาอาจารย์และเจ้าหน้าที่ในมหาวิทยาลัยนึ่งเป็นข้าราชการพลเรือน อยู่ใน
 สังกัดกระทรวงเกษตร

ปริญญาในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปริญญาตรี	กสิกรรมและสัตวบาลบัณฑิต	ใช้อักษรย่อ	กศ.บ.
	สัตวแพทยศาสตร์บัณฑิต	..	ศพ.บ.
	เศรษฐศาสตร์/สหกรณ์บัณฑิต	..	ศส.บ.
	อนาคตรัฐบัณฑิต	..	อน.บ.
	การประมงบัณฑิต	..	กม.บ.
	ช่างชลประทานบัณฑิต	..	ชป.บ.
ปริญญาโท	เรียกว่ามหาบัณฑิต ทุกแผนกวิชา	ใช้อักษรย่อคือท้ายเปลี่ยนจาก บ.	เป็น ม.
ปริญญาเอก	เรียกว่าดุษฎีบัณฑิต ทุกแผนกวิชา	ใช้อักษรย่อคือท้ายเปลี่ยนจาก บ.	เป็น ด.

๒๒๕๖

ข้าราชการ

CIVIL OFFICIALS' MAGAZINE

หนังสือรายเดือนของสำนักงาน ก.พ. ในความอำนวยการของเลขาธิการ ก.พ.

กรรมการดำเนินงาน

รองเลขาธิการ ก.พ.

ประธานกรรมการ

ผู้อำนวยการกอง

และหัวหน้ากองต่างๆในสำนักงาน ก.พ.

กรรมการ

นายประจัน ฤน นคร

ผู้จัดการ

ระเบียบการ

คำบำรุง

มีละ ๓๐ บาท (รวมค่าส่งด้วยแล้ว)

การบอกรับ

แจ้งความจำนงเป็นต้นมาชิก พร้อม
คัมตั้งเงินคำบำรุงล่วงหน้าไปยัง นาย
ประจัน ฤน นคร ผู้จัดการวารสาร
ข้าราชการ สำนักงาน ก.พ. ในพระบรม
มหาราชวัง พระนคร จ่ายเงินที่ ป.ณ.
หน้าพระदान (สำหรับตามกระทรวง
ทบวงกรมในพระนคร ตั้งทางโทรศัพท์
๒๒๘๐๓ ให้เจ้าหน้าที่มาขอเก็บเงินคำ
บำรุงที่ท่านักได้)

ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๐๑

สารบัญ

ภาคความรู้ในทางปฏิบัติงาน

หน้า

การจัดองค์การและวิธีปฏิบัติงาน... ..	๓
ประมุขคีตป์	๓๒
ประดีทธิภาพของราชการ	๓๕
ปัญหา พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน ...	๓๘
ปัญหาคลัง... ..	๓๕

ภาคความรู้ในทางสอบเลื่อนฐานะ

ภาษาอังกฤษ	๔๒
ภาษาไทย	๕๓
แนวเรียงความ	๕๔
ย่อประวัติศาสตร์ไทย	๕๘
สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก	๖๖
ข้อสอบข้าราชการพลเรือน	๖๗
เฉลยสอบเขางนฉบับก่อน ...	ปกหลังด้านใน
สอบเขางน	หลังปก

ช่วยกัน ประกัน กันและกัน หน้า ๗๐

ทยอยแปล

ความเห็นสมาชิกในการปรับปรุงวารสารข้าราชการปี ๒๕๐๐ เราได้รับไว้มาก จึงขอประมวลมารวมแปลลงตอบเสีย ณ ที่นี้

ข้อเสนอ ๑๒. ขอให้ออกเดือนละ ๒ เล่ม

คำตอบ ทำไม่ไหวครับ เพียงเดือนละเล่มก็แทบจะอยู่แล้ว เพราะไม่ได้มีแผนกการและเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะที่จะจัดทำและจัดส่งให้ทันในครั้งเดือนได้

ข้อเสนอ ๑๓. ขอให้มีภาคบันเทิง ๓ หน้า จะเป็นกวี หรือบทเพลงก็ได้

คำตอบ รู้สึกจะไม่ตรงเข็มของวารสารข้าราชการนัก หากต้องการอ่านปะเภทบันเทิง ก็หาหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์อ่านก็แล้วกัน อย่างไรก็ตาม ปีใหม่นี้คุณคมประสพ รัตนากร ก็กรุณาเขียน "เรื่องของผืนผ้ากับบัญชา" ให้ลงเป็นตอน ๆ ไป ซึ่งอ่านได้ทั้งความรู้และบันเทิงไปในตัวแล้ว

ข้อเสนอ ๑๔. ให้ตั้งระเบียบการเงินที่เปลี่ยนใหม่

คำตอบ ลงอยู่เรื่อย ๆ แล้วครับ ใน "ระเบียบคลัง"

ข้อเสนอ ๑๕. ขอให้ตั้งข้อสอบให้หมดทุกกระทรวงทบวงกรมโดยไม่ต้องเฉลย

คำตอบ สำหรับข้อสอบขั้นตรี พิมพ์เป็นเล่มต่างหากแล้วครับ ไม่ต้องลงวารสารข้าราชการให้เปลืองหน้า ส่วนข้อสอบชั้นโท ชั้นเอก จะพยายามลงให้เรื่อย ๆ

ข้อเสนอ ๑๖. ขอให้ตั้งเรื่องเป็นหมวดหมู่ปรุให้ฉีกได้

คำตอบ เคยคิดและพยายามจะทำแล้วครับ แต่ไม่สำเร็จ เพราะปรับหน้าให้ลงตัวยาก หลักเรื่องการตามแผ่นกันไม่ได้ หากจะปล่อยหน้าว่างไว้ทงหน้าเพื่อให้เรื่องใหม่ขึ้นหน้าข่าวก็สิ้นเปลืองมาก ขณะนี้ก็ขาดทุนอยู่แล้ว ถ้าทำให้สิ้นเปลืองเพิ่มขึ้นอีกอาจถึงล้ม เลขอต้องเลิกตั้งความคิดนี้

ข้อเสนอ ๑๗. ขอให้ลงประวัติของบุคคลสำคัญของโลก

คำตอบ รออีกหน่อยครับ ให้ "ข้อประวัติศาสตร์ไทย" จบแล้ว ถึงภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์สากลก่อน จึงจะมีประวัติบุคคลสำคัญ

ข้อเสนอ ๑๘. ขอให้ลงรูปภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการจากสมาชิกบ้าง

คำตอบ รู้สึกจะได้ประโยชน์น้อย แต่สิ้นเปลืองมาก จึงขอรอไว้ก่อนครับ

ข้อเสนอ ๑๙. ขอให้ลงคำพิพากษาฎีกา เกี่ยวกับเจ้าพนักงานกระทำความผิด

คำตอบ รอไว้โอกาสหลังเมื่อมีหน้าว่างมาก ๆ ก่อนครับ

ข้อเสนอ ๒๐. ขอให้ลงเฉลยข้อสอบชั้นจิตดา ตรี โท เอก ทุกวิชา ไม่ใช่แค่เพียงวัฒนธรรมและ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน

คำตอบ กำลังลงอยู่แล้วครับ และจะลงต่อไปเรื่อย ๆ แต่ต้องทยอยกันไปเป็นกรม ๆ เป็นวิชา ๆ ลงทีละเล่มหน้าหนังสือไม่พอครับ

การจัดองค์กร และ วิธีปฏิบัติงาน Organization & Management

โดย.... บุณชนะ อัทธการ เนติบัณฑิต, M.A. (Indiana)
อาจารย์ประจำคณะรัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

(ต่อจากฉบับก่อน)

๔) ปลายทางของการจัดการงาน (Goal) ในการบริหารราชการก็เช่นเดียวกับการค้าเนืองงานธุรกิจ ต้องมีจุดมุ่งหมาย, นโยบาย, แผน และการปฏิบัติ (Objective, Policy, Plan, Execution)

ขั้นแรกผู้เป็นหัวหน้าจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายปลายทางของงานเสียก่อน แล้วจึงกำหนดนโยบายใหญ่ ๆ ไว้เป็นแนวทางปฏิบัติ ถ้าจะเปรียบเทียบกับเรือก็ว่า จุดมุ่งหมายเป็นจุดศูนย์กลาง นโยบายเป็นวงกลมล้อมรอบ แผนคือเส้นทางที่ลากไปสู่จุดมุ่งหมาย ซึ่งเปรียบเทียบกับไม้เท้าที่จะคอยชี้ไปทีละขั้น ๆ สำหรับผู้ค้าเนืองงานจะเดินขึ้นไปสู่จุดนั้น การค้าเนืองงานตามแผนที่ละขั้นตอน ก็คือ Execution ตามความหมายในขั้นนี้

ตามนี้ เราจะเห็นว่าการบรรลุถึงจุดหมายปลายทาง ย่อมต้องมีการปฏิบัติงานให้ต่อเนื่องกัน (Process) จึงจะเดินไปถึงจุดหมาย การที่มีจุดหมายแน่นอน, นโยบายชัดแจ้ง, แผนผังละเอียดเป็นขั้น ๆ ย่อมทำให้ปฏิบัติงานได้ง่ายและสะดวก

๕) การวิจัยเกี่ยวกับการจัดการงาน (Research) การวิจัยหมายถึงการค้นคว้าหาข้อเท็จจริงต่าง ๆ ซึ่งมีวิชาการพิเศษเฉพาะ และเป็นลักษณะวิชาหนึ่งซึ่งมีการสอนอยู่ในมหาวิทยาลัย ความคิดเห็นที่ว่า มีการวิจัยได้เฉพาะวิชาวิทยาศาสตร์แท้ ๆ คือ Physical Science นั้นเป็นอันไม่จริง เวลานี้ยอมรับกันทั่วไปว่า มีการวิจัยได้ทั้งในวิทยาศาสตร์สังคม คือ Social Science ด้วย วิทยาศาสตร์อย่างหลังนี้ยอมรับรวมตลอดถึงจิตวิทยา, เศรษฐศาสตร์, ประวัติศาสตร์, ภูมิศาสตร์, รัฐศาสตร์, การคลัง, การภาษีอากร, รัฐประศาสนศาสตร์ ฯลฯ ด้วย ดังนั้นวิชา "การจัดการงาน" อันเป็นแขนงวิชารัฐประศาสนศาสตร์ จึงมีการวิจัย และนับวันจะแพร่หลายออกไปทุกที

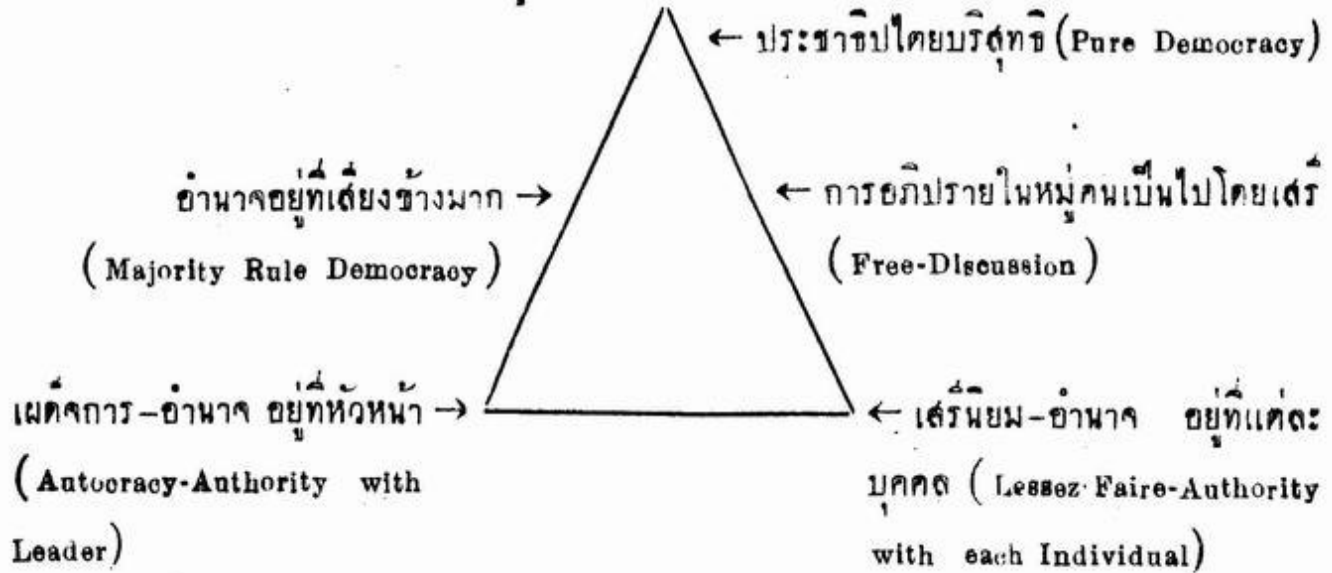
การวิจัยในทาง "การจัดการงาน" ก็เช่นเดียวกับกรวิจัยอย่างอื่น ๆ คือ อาจทำได้ทั้งในทางเอกสาร (Documentary Research) และในทางสถิติ (Statistical Research) การวิจัยทางเอกสาร พยายาม ๆ ก็คือต้องค้นตำราในภาษาต่าง ๆ เก็บประมวลออกมาแล้วเขียนขึ้นใหม่ ดังหลักการ (Thesis) ขึ้น แล้วหาข้อสนับสนุนมาพิสูจน์ ซึ่งอาจจะแยกออกไปเป็นหลักการใหม่ คือ เป็น Antithesis, เป็น Synthesis etc. คือ ๆ ไป ส่วนการวิจัยทางสถิติ นั้น ก็ต้องอาศัยวิชาสถิติศาสตร์ช่วย กล่าวคือ อาจต้องไปอยู่ในสถานที่ที่เราจะต้องทำการวิจัย สถานที่นั้นก็ต้องเลือกให้เหมาะสม พอที่จะถือได้ว่าเป็น "ตัวแทน" ของท้องถิ่น ๆ ด้วย จะต้องใช้วิธีการรวบรวมตัวเลขและกรนกรของออกมา จะต้องเอาตัวเลขนั้นออกมาวิเคราะห์ จะต้องจัดให้เข้าแบบสำหรับทำรายงาน หรือเสนอในรูปต่าง ๆ (Collecting & Processing of Statistical Data, Analysis, Presentation in Different Forms) การนำสถิติออกเสนอนั้น เวลานั้นมีหลายอย่าง ก็อาจจะเสนอได้ตามวิธีการที่เคยทำ ๆ กันมา คือการทำเป็นคำอธิบายข้อความ (Textual) และเป็นตาราง (Tabular) แต่เดี๋ยวนี้การนำเสนออาจจะทำเป็นรูปร่างอื่น ๆ อีกหลายอย่าง เช่น เป็นรูปกราฟแบบดากเส้น, กราฟแบบเป็นแท่ง (Line & Bar Graph) เขียนเป็นรูปแผนที่ (Statistical Maps) เขียนเป็นรูปเป็นร่างเป็นวงกลม (Pictorial Chart & Pie Chart)

วิชาสถิติศาสตร์นั้น เจริญมาได้ประมาณ ๕ ทศวรรษเอง และขณะนี้เพียงแต่อาศัยตัวเลข (ถ้าเป็นตัวเลขที่ค่อนข้างแน่นอน) วิชาสถิติศาสตร์จะช่วยให้เราเข้าใจสถานการณ์ในอดีต ปัจจุบัน และสามารถบอกเหตุการณ์ในอนาคตได้ว่าจะมีความโน้มเอียงไปอย่างไร ดังนั้นจึงเป็นวิชาที่น่าสนใจศึกษา สำหรับข้าราชการที่เป็นชนที่หัวหน้ามาก วิชาการ "จัดการงาน" นี้ เจริญออกมาจนมาได้ก็ต้องอาศัยการวิจัยด้วย

๑๐) มนุษยสัมพันธ์ (Human Relations) ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ที่รวมกลุ่มกันนั้น ย่อมมีอิทธิพลเห็นอกจากรที่กลุ่มนั้น ๆ กระทำ วิชามนุษยสัมพันธ์ถือว่าเป็นวิชาสำคัญในทางสังคมวิทยาสาขาหนึ่ง และหัวหน้าควรจะต้องเข้าใจพอสมควร เพื่อจะหยั่งทราบจิตใจของผู้ร่วมงาน และการปฏิบัติต่อกันระหว่างบุคคลต่าง ๆ เหล่านี้เพื่อจะได้สั่งงาน วินิจฉัยงาน ฯลฯ ให้ได้ผลงานที่ดีและมีประสิทธิภาพที่สุด

หัวหน้าพึงต้องเข้าใจความจริงต่าง ๆ ที่มีอยู่ในกลุ่มมนุษย์ทุกกลุ่ม เช่น ต้องเข้าใจถึงความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม (Group conflicts) และวิธีแก้ ต้องรู้ว่าทุกแห่งย่อมมีกำลังผลักดัน แข่งแย้งกัน (Competing Forces) ต้องรู้จักความมนุษย์ย่อมมีข้อบกพร่องทุกคนและไม่เหมือนกัน (Human Deficiency & Individual Differences)

สำหรับผู้เป็นหัวหน้าใหญ่ที่เรียก "ผู้จัดการงานชั้นยอด" นั้น พึงต้องเข้าใจสถานะการเมืองเป็นอย่างดี อย่างที่เรียกว่าต้องมี Political Sense สำหรับโครงรูปใหญ่ ๆ ของระบอบการปกครองของโลกในปัจจุบัน เขาเขียนได้เป็นรูปสามเหลี่ยม แสดงถึงมนุษย์สัมพันธ์แบบอยู่ อาจจะเป็นเรื่อง Oversimplification คือดูจะทำได้ง่ายเกินไป แต่รูปนั้นจะทำให้เราเข้าใจเหตุการณ์ทางการเมืองง่ายจน จึงขอนำรูปมาเขียนไว้ดังนี้

รูปนี้จะแสดงถึงภาวะแม่ในองค์การเด็ก ๆ คือหัวหน้างานบางคน อาจจะชอบดำเนินงานแบบประชาธิปไตย แบบเสรีนิยม หรือแบบใช้อำนาจเด็ดขาด สำหรับประเทศเราซึ่งจะเดินทางไปเป็นประชาธิปไตยนั้น หัวหน้าแต่ละคนย่อมจะคำนึงถึงภาวะรับผิดชอบในการอบรม "ประชาธิปไตย" โดยนำคติที่เปรียบเทียบในรูปสามเหลี่ยมนี้ไปให้เห็นชัด

วิชามนุษย์สัมพันธ์ มีความเกี่ยวข้องไปถึงวิชา Leadership อยู่มาก ซึ่งคงจะได้นำมา กล่าวในตอนท้ายอันว่าด้วยกระบวนการนำ, ชี้นำ, และควบคุม (Process of Leading, Directing & Controlling) คือไปพอสมควร

หมวด ๔ ลักษณะทั่วไปและความเป็นอยู่ของการจัดการและการจัดการงาน

๑. ลักษณะทั่วไปของ O & M

วิชา O & M คืออะไร ตามที่อธิบายมาโดยสังเขป คงจะพอทำให้ท่านผู้อ่านเข้าใจได้บ้างแล้วว่า จุดมุ่งหมายของวิชา ก็คือประสิทธิภาพอันสมบูรณ์ของงาน ซึ่งหัวหน้างานแต่ละคนจะต้องใช้วิธีการและฝีมือ (Technique & Skill) อันตนได้ศึกษาและมีประสบการณ์นำไปใช้ทำให้งานของตนดีขึ้นเรื่อย ๆ การที่จะทำให้งานดีขึ้นมีอยู่สามขั้นตอน

- ๑) ขั้นตอนเตรียมการ (Preparation)
- ๒) ขั้นตอนปฏิบัติ (Execution)
- ๓) ขั้นตอนตรวจสอบ (Review)

ขั้นตอนเตรียมการนั้น ก็ได้แก่การศึกษาหาความเข้าใจในวิชาการนั้นพอสมควร ซึ่งหัวหน้างานแต่ละคน จะต้องทำความเข้าใจโดยทั่วไป เกี่ยวกับองค์การ, การวิเคราะห์ วัตถุประสงค์งาน และเงื่อนไขแผนผังต่าง ๆ ไว้ในที่เปิดเผยอันหาตรวจสอบได้ง่าย เช่นติดไว้ข้างฝาในห้องทำงาน เป็นต้น

ส่วนในขั้นตอนปฏิบัติการนั้น ย่อมเกี่ยวกับการที่หัวหน้างานจะพินิจหาทฤษฎาเกี่ยวกับ Work Simplification มาฝึกอบรมสั่งสอนผู้ร่วมงาน นำเครื่องจักรที่ทันสมัยและเพิ่มสมรรถภาพคนงานมาใช้ให้เหมาะสมแก่ลักษณะการงาน จัดสถานที่ทำงานให้สะดวกสบายแก่ผู้ร่วมงานทั้งหลาย

การดำเนินงานหรือการจัดการงานคงดำเนินข้างต้น แม้จะดำเนินไปด้วยดี แต่ผู้เป็นหัวหน้าก็จะต้องพยายามตรวจสอบความคืบหน้า หรือสำรวจงานที่กำลังดำเนิน หรืองานที่ทำได้แล้ว อยู่เป็นครั้งคราว เพื่อหยั่งทราบ. บนที่แน่นอนว่า ความจริงเป็นอยู่อย่างไร การสำรวจนั้นย่อมรวมตลอดถึงการควบคุม (Control) และการตรวจ (Supervision) เช่นการตรวจบัญชีก่อนจ่ายและหลังจ่าย (Pre-Audit, Post-Audit) ด้วย คนที่สำรวจนั้น ถ้าเราคอยตรวจดูความสัตย์จริงของงาน (Check) เป็นครั้งคราว ย่อมเป็นการช่วยให้เขาระวังตัวและรักษาความสัตย์จริงได้โดยนานตลอดไป มิฉะนั้นเขาจะผิดตัวทำชั่ว เรื่องนี้เฉพาะอย่างยิ่งในสมัยอุตสาหกรรมสมัยใหม่ ย่อมเป็นเรื่องจำเป็นมาก

คำอธิบายอย่างอื่นนอกจากนี้ คงจะได้กล่าวไว้ในตอนที่ว่าด้วยกระบวนการและวิธีใช้

หลักการ

๒. การทำให้การบริหารงานดีขึ้นจากภายใน (Improvement From within)

องค์การที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่ หัวหน้าย่อมอาจจะนำเอาความรู้ความชำนาญงานและประสบการณ์ต่าง ๆ ไปใช้ได้ เริ่มแต่การจัดองค์การ การดำเนินงานเกี่ยวกับบุคคลและเกี่ยวกับการคลัง และเมื่อเขาหัดวิชาทาง O & M ไปปรับใช้แล้วองค์การนั้นก็ระดับความดำเนินได้ง่าย แต่สิ่งที่จะต้องคำนึงถึง และทำให้การบริหารงานไม่เป็นผลสัมบูรณ์ตามที่ต้องการนั้น ย่อมเป็นเรื่องธรรมดา เพราะทราบโดยที่มนุษย์ยังมีความบกพร่องทั้งทางจิตใจและร่างกาย ความนึกคิดสูงสุดของประสิทธิภาพก็เป็นเพียง Objective เท่านั้น

ดังนั้น องค์การที่จัดตั้งขึ้นเป็นรูป และดำเนินการอยู่แล้ว ถ้าผู้เป็นหัวหน้าเข้าไปใหม่ก็คิดหรือหัวหน้าเก่าจะเริ่มจะปรับปรุงองค์การของตนตามแนวของวิชาการนี่ย่อมจะทำได้ โดยปรับปรุงเกี่ยวกับบุคคล ปรับปรุงการคลัง ด้วยการนำวิธีการใหม่ ๆ ไปใช้ตามนัยที่กล่าวมาแล้วโดยสังเขป และที่จะได้กล่าวต่อไปในเรื่อง กระบวนการ และการใช้หลักการหลักใหญ่ ๆ ในเรื่องการทำให้ดีขึ้นจากภายใน พยายาม ๆ ก็คือ จะต้องทำ :-

๑) การสร้างผู้จัดการงานขึ้น การสร้างผู้จัดการงานหรือหัวหน้างานอาจจะทำได้โดยวิธีการฝึกอบรม (In-Service Training) หรือโดยวิธีอย่างอื่น แต่เท่าที่ปฏิบัติมาในสหรัฐอเมริกา ใช้ฝึกอบรมได้ผลดีมาก เฉพาะที่เห็นเด่นชัดก็คือในวงการบริหารธุรกิจ ประเทศอังกฤษก็ใช้วิธีนี้ บรรดาคนงานที่จะเลื่อนตำแหน่งต้องได้รับการฝึกอบรมก่อน ในบริษัทใหญ่ ๆ บางแห่งจะต้องเข้าโรงเรียนฝึกหัดระยะเวลาดำเนิน ทางราชการทหารไทยเคยใช้วิธีนี้มาก่อน ในกรณีที่จะเลื่อนจากนายร้อยเป็นนายพัน ฯลฯ

การเลือกหัวหน้าจัดการงานอีกวิธีหนึ่ง คือเขาให้คนที่มีท่าทางฉลาดเขาทดลองทำงาน (Training at the Job) เสร็จแล้วจึงประเมินผล (Evaluation) อีกทีหนึ่ง แล้วจึงอนุญาตเลือกบุคคลที่คิดที่สุด

๒) การฝึกอบรมเต็มย่นพนักงานนั้น ต้องถือว่ามีค่าความสำคัญไม่น้อยกว่าหัวหน้าเหมือนกัน เพราะแม้หัวหน้าจะมีฝีมือดีปานใด ถ้าเต็มย่นพนักงาน หรือผู้ร่วมงานไม่ให้ความร่วมมือหรือร่วมมือแต่มีผลมรดกภาพตา งานก็เต็มที่ไม่ได้ ขอบเขตงานที่ได้ระบายมาแต่ในตอนที่ว่าด้วยการใช้หรือจัดสรรทรัพยากรให้เต็มย่นภาค ซึ่งรวมตลอดถึงการใช้คน, ใช้สิ่งของ, และใช้เงินทอง (Three Ms) นั้นเอง ถ้าหัวหน้ารู้จักใช้คน คนที่รับใช้ก็มีความสามารถ ผลที่ได้ก็คือ Full Utilization คือได้ผลเต็มที่จริง ๆ

๓. การทำให้การบริหารงานดีขึ้นจากภายนอก (Improvement from Without)

แรงผลักดันที่ทำให้กิจการภายในองค์กรดีขึ้นนั้น มาจากภายนอกองค์กรไม่น้อยกว่า มีอยู่ภายในองค์กร แรงดันภายนอกดังกล่าวนี้ย่อมมาจาก นักการเมืองชั้นหัวหน้า, นักเศรษฐศาสตร์, ปัญหาทางเศรษฐกิจของชาติ, บริษัทห้างร้านใหญ่ ๆ (เฉพาะในสหรัฐ, อังกฤษ ฯลฯ) มหาวิทยาลัย, ที่ปรึกษาของชาวต่างประเทศ ฯลฯ ด้วย ทั้งนี้ จะขอนำมาสาธกโดยดังต่อไปนี้

นักการเมืองชั้นหัวหน้า ย่อมมีอิทธิพลและอำนาจที่จะบรรดาให้การบริหารราชการทั่วไปดีขึ้น เพียงแต่ให้แนวคิดเห็น และริเริ่ม แล้วมอบเรื่องให้ข้าราชการที่มีความรู้ความ สามารถดำเนินการต่อไป "การจัดการงาน" ของชาติก็ต่อของตนเอง ตัวอย่างเช่น วิชา รัฐประศาสนศาสตร์นั้น ถึงจะเป็นวิชาจำเป็นอย่างไร และนักวิชาการจะเห็นสำคัญเพียงใดก็ตาม ถ้าไม่ได้ให้นักการเมืองชั้นหัวหน้าของประเทศเรา เช่น นายกรัฐมนตรี เข้าใจถึงความสำคัญ และนำมาตั้งเป็นต้นการศึกษาค้นคว้าโดยความร่วมมือกับรัฐบาลสหรัฐอเมริกาแล้ว ก็ไม่มีโอกาส จะดีขึ้นได้สำเร็จเลย รายงานของคณะกรรมการว่าด้วยทางปฏิบัติในการบริหาร ในสถาบันของ องค์การสหประชาชาติได้ยืนยันข้อความนี้ไว้แล้ว (Improvement of Organization & Management in Public Administration, Published by International Institute of Administrative Sciences, Brussels, 1951)

นักเศรษฐศาสตร์-ปัญหาทางเศรษฐกิจ วิชาเศรษฐศาสตร์และปัญหาทางเศรษฐกิจของประเทศและของโลกเวลานี้มีอิทธิพลเห็นการจ้งงานมากเป็นพิเศษ เพราะบ้านเมืองแต่ละประเทศมีกิจการขยายกว้างใหญ่ไพศาลมากขึ้นทุก ๆ ปี ไม่มีทางจะลดลงได้เลย จนนักเศรษฐศาสตร์ได้ตั้งเป็นกฎขึ้นแล้ว การจัดการงานของประเทศได้ขึ้นอยู่กับโครงสร้างของสภาพทางเศรษฐกิจของชาติ รูปร่างใหญ่ ๆ ที่เรามองเห็นก็คือ สภาพของรายได้ของประชาชาติ ซึ่งปกติย่อมกระจายไปสู่ชนชั้นมัทพัย, ชนชั้นรายได้, ชนชั้นผู้ผลิต, ชนชั้นผู้บริโภค (Propertied, Income, Producer, Consumer Classes) นี่ย่อมไหลไปสู่มือของรัฐบาล ในฐานะเป็นภาษีอากรส่วนหนึ่ง, ใ้บริโภคเองส่วนหนึ่ง, เก็บไว้เป็นเงินออมส่วนหนึ่ง (Taxes, Consumption, Savings) รายได้ของประชาชาติส่วนที่เป็นภาษีอากรนั้น คือส่วนที่ผู้จัดการงานของรัฐบาลพึงให้ความสนใจยิ่ง เพราะเป็นเงินที่ราษฎรอุทิศให้แก่รัฐ การจัดระบบภาษีอากรให้ดี และพยายามจัดสรรทรัพยากรส่วนนี้ไปในทางที่ใดประโยชน์ที่สุด ย่อมเป็นหน้าที่ของหัวหน้าชนชั้นและชนชั้นต่างด้วย หัวหน้าเหล่านี้พึงใช้ความพยายามในอันจะทำให้ นักการเมือง

นักรัฐศาสตร์, นักเศรษฐศาสตร์ และผู้บริหารงานทุกคนใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ไปในทางที่จะเกิดการประสานงานให้ดีที่สุด

บริษัทและห้างร้านใหญ่ ๆ ในสหรัฐ, อังกฤษ ฯลฯ บริษัทใหญ่ ๆ ในสหรัฐนั้น บางบริษัทมีทุนและงบประมาณไม่น้อยกว่ารัฐบาลไทย แต่ละบริษัทจะมี "การจัดกา^๕รงาน" ให้ดีขึ้นอยู่เสมอ ตัวอย่างที่บริษัทต่าง ๆ ทำได้ รวมตลอดถึงประ^๕สพการณ^๕ต่าง ๆ ทำให้นักศึกษาเห็นว่า ควรจะนำมาใช้ปรับปรุงกิจการของรัฐบาลได้ด้วย ทั้งเป็นสิ่ง^๕ที่^๕ทำ^๕อยู่^๕ใน^๕ปัจจุบัน^๕ ฉะนั้น ในบางคราวเราจะเห็นอยู่บ่อย ๆ ว่าคณะรัฐบาลของสหรัฐย่อมประกอบด้วย ประธานกรรมการบริษัทใหญ่ ๆ ของสหรัฐเช่นรัฐมนตรีกลาโหมในชุดประธานาธิบดีไอเซนเฮอว์ก็มี Wilson เป็นต้น มหาวิทยาลัย ในอเมริกาและอังกฤษ รวมทั้งประเทศอื่น ๆ ผู้นำของประเทศเหล่านั้น ได้เห็นคุณค่าของมหาวิทยาลัยมาก เพราะมหาวิทยาลัยที่มีศาสตราจารย์ประจำอยู่มากนั้น ย่อมมีเวลาจะต้องค้นคว้าศึกษาทางวิชาการ และนำตัวอย่างที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ ในและนอกประเทศมาศึกษาดังสอนศิษย์อยู่เสมอ บางคนก็เขียนตัวราวได้เป็นหลักในการศึกษาทั้งในทางเศรษฐศาสตร์, รัฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ฯลฯ บุคคลเหล่านั้นมักจะเป็นชนชั้นสูง เมื่อก่อนสหรัฐเพิกเฉยไม่คอยนำบุคคลเหล่านั้นมาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่การบริหารประเทศชาติ เพราะเข้าใจผิดคิดว่าพวกนี้รู้แต่ทางทฤษฎี แต่ต่อมาภายหลังสมัยประธานาธิบดีรูสเวลต์และต่อ ๆ มา ได้มีการเรียกร้องให้ศาสตราจารย์ ตามมหาวิทยาลัย มาร่วมในการเป็นผู้บริหารงาน และเป็นฝ่ายปรึกษา (staff) มากขึ้นทุกที มาเป็นอยู่ ๔-๕ ปี แล้วก็กลับไปสอนใหม่ ฉะนั้นศาสตราจารย์เหล่านั้นก็จะเพิ่มพูนความรู้ยิ่งขึ้นทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ เทศบาลใหญ่ ๆ ของสหรัฐ เช่น นิวยอร์ก, มิชิแกน ก็จ้างศาสตราจารย์ทางการคลังไปเป็นอธิบดีกรมงบประมาณ ฯลฯ ดังนี้ เป็นต้น ในอังกฤษเอง นักการเมืองผู้มั่งคั่ง เช่น แอดดัมส์ และแอดดัมส์ ก็เป็นศาสตราจารย์ทางเศรษฐศาสตร์ในมหาวิทยาลัย ตอนก่อนมาก่อน ฯลฯ

ที่ปรึกษาชาวต่างประเทศ การจ้างที่ปรึกษาต่างประเทศนั้น ขอบย้าได้คิดว่าเป็นการเสียหาย เพราะสหรัฐเองก็เคยจ้างศาสตราจารย์ทางเศรษฐศาสตร์ เช่น Keynes ของอังกฤษ ไปช่วยแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจสมัยตกต่ำและเคยจ้าง Myrdal นักสังคมศาสตร์ของสวีเดนไปสำรวจเรื่องการสังคมวิทยาในอเมริกา การจ้างชาวต่างประเทศที่เก่งจริง ๆ นั้น เราจะสามารถมองภาวะของประเทศเราได้ละเอียดกว่าตัวเราเอง และเลือกหยิบเอาภาวะบางอย่างที่เรามองข้ามไป

มาเสนอให้เราพิจารณาแก้ไขตัวเราเองได้ ตัวอย่างพระยาภักดียานไมตรี (Dr. Francois B Sayre) ที่ปรึกษาต่างประเทศสมัยสมเด็จพระมงกุฎเกล้าฯ นั้น ในฐานะทรงเป็นหัวหน้าใหญ่ทางการบริหาร ได้จ้างที่ปรึกษาคณะมาช่วยแก้ไขต้นจิตวิญญาณที่ผูกมัดประเทศไทยได้เป็นผลสำเร็จจนเราได้เอกราชสมบูรณ์อยู่ทุกวันนี้ ตัวอย่างนี้ให้เห็นว่าหัวหน้างานหรือผู้จัดการงานทุกแห่ง อาจจะต้องการความช่วยเหลือแนะนำจากบุคคลภายนอกบ้างเป็นครั้งคราว การเลือกที่ปรึกษาได้แค่เพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับฝีมือของหัวหน้างานแต่ละคนด้วยเหมือนกัน

โดยสรุป หัวหน้าเองก็ดี บุคคลที่จะเข้ามาช่วยหัวหน้าในฐานะที่ปรึกษาก็ ย่อมต้องเป็นผู้มีความสามารถ, มีประสบการณ์, มีความรู้, และวิริยวิทา (Ability, Experience, Knowledge, Know-how)

องค์การเกี่ยวกับ O & M องค์การเกี่ยวกับ O & M ตามทางวิชาการเขาถือว่า เป็นองค์การทางที่ปรึกษา (Staff) คือ รัฐบาลมักจะตั้งองค์การขึ้นเพื่อให้คำปรึกษาแก่หัวหน้ารัฐบาล (Chief Executive) หรือแก่รัฐบาล, แล้วแต่รัฐบาลก็นำไปพิจารณาเพื่อแก้ไขหรือดำเนินการต่อไปตามที่เห็นควร

ในอังกฤษ มีองค์การ O & M อยู่ในกระทรวงการคลัง สหรัฐมีอยู่ในกรมงบประมาณ ซึ่งเป็นกรมชนตรงต่อประธานาธิบดี นอกจากนี้ ก็มีองค์การหนึ่งอยู่ในกอง Administrative Management ส่วนในประเทศอื่นนอกจากนี้ ไม่มีรูปแบบขององค์การที่ปรึกษาเป็นอิสระ เช่น ในแคนาดา คณะรัฐมนตรีมีหน้าที่ O & M เอง, ในฝรั่งเศสก็อยู่ในคณะกรรมการพิเศษที่พิจารณาค่าครองชีพของข้าราชการ, ในเม็กซิโกอยู่ในอำนาจของเจ้ากระทรวงแต่ละคน, ในไนออเวียอยู่ในอำนาจของกระทรวงคลัง, ในฟิลิปปินส์อยู่ในกรมงบประมาณ ฯลฯ ส่วนในประเทศไทยเราก็เช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ ที่ไม่มีองค์การเฉพาะ และดูเหมือนจะกระจายอยู่แทบทุกกระทรวง, ศตอศจน ก.พ., กรมตรวจราชการแผ่นดิน, กรมบัญชีกลาง ฯลฯ ดังนั้นผู้เขียนจึงเห็นว่า น่าจะตั้ง รมช. เป็นส่วนกลางเสียที เพื่อจะได้ เป็นการเพิ่มสมรรถภาพของข้าราชการให้ยิ่งขึ้น ตามความเห็นของผู้เขียนเห็นว่า เมื่อรัฐบาลตั้งกองงบประมาณเป็นกรมงบประมาณแล้ว ก็คงจะมอบหมายงานให้ไปด้วย

๔) อิทธิพลทางการเมืองที่มีต่อ O & M

ระบบการปกครองของระบอบประชาธิปไตย แยกออกได้เป็นสอง คือ ระบบประธานา-

าธิบดี และ ระบบรัฐสภา หรือ ระบบคณะรัฐมนตรี (Presidential & Parliamentary or Cabinet Systems) การมีประธานาธิบดีเช่นประเทศฝรั่งเศสนั้น ไม่ได้หมายความว่าประเทศนั้น ๆ จะเป็นระบบประธานาธิบดี

ถ้าจะอธิบายโดยย่อก็คือว่า ในระบบประธานาธิบดีนั้น ประธานาธิบดีไม่ต้องบริหารงานโดยความเห็นชอบจากรัฐสภา อำนาจอธิปไตยทั้งสาม คือ บริหาร, ตุลาการ และ นิติบัญญัติ แยกกันเด็ดขาด ความเกี่ยวพันกันแต่คอยตรวจสอบและคอยถ่วงกันได้ (Check & Balance) เท่านั้น ประธานาธิบดีในระบบนี้ บริหารงานจริง ๆ ไม่ใช่ตั้งไว้เฉย ๆ อย่างในบางประเทศ ประเทศในระบบนี้ คือ สหรัฐอเมริกา และ ฟิลิปปีนส์ ฯลฯ

ส่วนระบบคณะรัฐมนตรีนั้น ต้องมีกษัตริย์ หรือ ประธานาธิบดีเป็นประมุขทางพิธีการ (Ceremonial Head) รองลงไปต้องมีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าบริหารใหญ่ (Chief Executive) เป็นหัวหน้าคณะรัฐมนตรี ซึ่งต้องทำงานโดยความไว้วางใจของสภา ตัวอย่างประเทศในระบบนี้คือ อังกฤษ, ฝรั่งเศส, ไทย ฯลฯ

การจัดองค์การและการจัดการงานต่าง ๆ ในวงการรัฐบาลในระบบอนาธิปไตย ผู้จัดการงานชั้นยอดและชั้นกลาง ก็คือ พังมติมหาชน เป็นหลักใหญ่ พังมติมหาชนที่ผู้จัดการงานจะรับฟังนั้น ควรจะมาจากแหล่งที่มาการรวบรวม หรือจัดระเบียบเรื่องความคิดเห็นโดยอิสระ (Independent Organization of Opinion) แหล่งดังกล่าวนี้ ในประเทศประชาธิปไตยจริง ๆ จะได้มาจากพรรคการเมือง, กลุ่มชนที่เรียกว่า Interest Groups และ Pressure Groups ในต่างประเทศก็มีสภาพแรงงาน สหภาพผู้เดียวภาษา สหภาพชาวนา ฯลฯ

นอกจากนั้น "ผู้จัดการงาน" ก็จะต้องนำปัจจัยอย่างอื่น ๆ มาประกอบความคิดเกี่ยวกับการพังมติมหาชนด้วย เป็นต้นว่าลักษณะของการดิ้นรนควรจะมีหวังดีและโดยสุจริต อีกประการหนึ่ง ก็คือความรอบรู้ของผู้ดิ้นรน ควรจะกว้างขวางพอควร (Wider vision)

เรื่องพังมติมหาชน เป็นปัญหาใหญ่ของหัวหน้าฝ่ายบริหารมาก อย่างในประเทศไทยเราภาวะประชาธิปไตยของเราอยู่ในขั้นดำเนินการ (In the Making) ความรอบคอบในการหยิบยก, รั้ง, วินิจฉัย และเด็ดออกไปปฏิบัติย่อมสำคัญที่ความสามารถ, ประสิทธิภาพ, ความรู้ทั้งในด้านหลักการ (Logic) และในด้านปฏิบัติ (Empirical) ของหัวหน้าบริหาร หรือผู้จัดการชั้นยอดทุก ๆ ท่าน วิชาวุฒิจำลองจะทำให้ความรู้แก่หัวหน้าได้มากในเรื่องนี้

(ยังมีต่อ)

ประมุขศิลป์ LEADERSHIP

โดย.... พลตรีจารุชัย วัฒนศัพท์
รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

(ต่อจากฉบับก่อน)

เทคนิคที่จะกล่าวต่อไปนี้ ใช้ได้แก่ผู้นำหน่วยไม่ว่าจะเป็นขนาดใด การใช้ควร
อนุโลมให้เหมาะกับสิ่งแวดล้อมด้วย

เทคนิคของหลักข้อ ๑.

รู้จักหน้าที่ของตน

๑. ท่านต้องมีความรู้ในวิชาการตามหน้าที่ ความรู้นี้จะศึกษาได้เรียนเท่าใด
ไม่รู้ก็จับต้น ความรู้ในวิชาการจะนำท่านไปสู่การเป็นผู้นำในหลักอื่น ๆ ด้วย และควรระวังใจ
เสมอด้วย ความรู้ที่เรียนมาแต่ย่อมเสื่อมสูญได้ ผู้ที่ศึกษาเสมอจึงเป็นผู้มีความรู้ ผู้นำจึงต้อง
ศึกษาอยู่เสมอ

๒. ต้องคบหาสมาคมกับผู้มีความรู้ ผู้มีความรู้เปรียบเสมือนตุ่มรดกที่พุดได้ การคุย
กับผู้มีความรู้ ก็เหมือนกับไปฟังตุ่มรดกยอเรื่องราวต่าง ๆ ให้ฟัง โดยเสียเวลาแต่น้อย ผู้นำที่
ยอมแสวงหาผู้มีความรู้ไว้ช่วยการศึกษา ผู้นำที่ขี้ขลาดไม่กล้าเสียเหลี่ยมในการหาความรู้จากผู้อื่น
แม้จะเป็นเด็กหรือผู้น้อยกว่าตน

๓. ต้องหาความรู้เกี่ยวกับหน่วยที่ต้องประสานงานกัน การทำงานทั่ว ๆ ไปเรา
จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับหน่วยอื่น ๆ ซึ่งมันงานสัมพันธ์กัน การจะประสานงานให้ได้เรียบร้อยราบรื่น
จำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับหน่วยที่ท่านจะไปเกี่ยวข้องด้วย

๔. อย่ามุ่งหาความรู้เฉพาะอย่าง ถ้าในหน่วยใดมีบังคับบัญชาของท่านมีกิจการ
หลายแขนง ท่านควรหาความรู้ในแขนงต่าง ๆ ทุกแขนง อย่าใฝ่ใจเฉพาะแต่แขนงใดแขนง
หนึ่งเท่านั้น เพราะจะทำให้เอนเอียงไปในทางเดียวกัน ฉะนั้นผู้นำที่ดีจะต้องพยายามศึกษา

รอบด้าน

๕. จะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับความสามารถของหน่วยรองของท่าน การใช้สมรรถภาพของหน่วยรอง นับว่าเป็นความรู้ที่สำคัญของผู้บังคับบัญชา การที่จะรู้ได้ก็โดยออกตรวจบ่อยๆ และต้องถือว่า การออกตรวจเป็นสิ่งสำคัญ ความรู้ในด้านนี้จะช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานของท่านให้รวดเร็วและเรียบร้อยยิ่งขึ้น

๖. วางแผนการปฏิบัติในหน่วยของท่านไว้ให้ชัดเจน ผู้นำคนใดทำงานโดยไม่มีแผน ไม่มีโครงการ จะนำหน่วยของตนให้บรรลุถึงผลงานเรียบร้อยนั้นเป็นไปไม่ได้ ผู้นำที่ดีจะต้องใช้สมองและความรู้ในหน้าที่ของตน วางแผนงานไว้ล่วงหน้าเสมอ ความยุ่งเหยิงที่มักปรากฏอยู่ในระบบทำงานของเราบ่อยๆ ก็เนื่องจากไม่มีแผนงาน แผนหรือโครงการเป็นสิ่งสำคัญในการทำงาน แผนจะเกิดขึ้นโดยใช้สถิติและความรู้ในสิ่งที่ผ่านมาแล้ว โดยนำมาพิจารณากับสถานการณ์ปัจจุบัน คาดคะเนสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคต จึงวางแผนให้สอดคล้องกัน เมื่อวางแผนงานแล้วก็กำหนดหน้าที่ให้ทุกคนทำ คำสั่งก็ออกมาล่วงหน้า ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเริ่มทำตามด้วยปฏิบัติ สิ่งที่คุณบังคับบัญชาที่ออกมาก็คือการสั่งการที่ไม่มีเวลาเตรียมตัวล่วงหน้าและไม่มีแผนงานเด็ดขาดเปลี่ยนแปลงนั้นไม่หยุดหย่อน ฉะนั้น การวางแผนจึงนับว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้นำ

๗. แนะนำและสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้บังคับบัญชาที่มีความสามารถ ย่อมไม่เอาแต่ตั้งให้เขาทำงานอย่างเดียวยอมคอยแสวงหาโอกาสที่จะแนะนำหนทางปฏิบัติให้ผู้ใต้บังคับบัญชาของตนด้วย โดยที่สังเกตเห็นว่า คำแนะนำเหล่านั้นจะเป็นประโยชน์แก่เขา และไม่เป็นภาระก้ำอภัยรบกวนการดำเนินงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้นำที่มีความสามารถย่อมจะช่วยเหลือผู้ใต้บังคับบัญชาในการทำงานได้เสมอ ไม่ปล่อยให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานโดยปราศจากการสนับสนุนแต่อย่างใด การที่จะแนะนำที่ดีหรือสนับสนุนที่ดี ย่อมต้องการความรู้ของผู้ผู้นำในการคาดคะเนการณ์ล่วงหน้าว่า งานต่างๆ ที่ผู้ใต้บังคับบัญชาของตนทำ หรือสนับสนุนให้เหมาะแก่โอกาสและสถานการณ์

๘. ท่านไม่ควรให้สัญญาใดๆ แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ผู้นำที่ดีต้องไม่ให้สัญญาใดๆ แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งคุณไม่แน่ใจว่าจะปฏิบัติได้ มีผู้บังคับบัญชาเป็นจำนวนไม่น้อยที่ชอบรับปากหรือให้คำมั่นสัญญาแก่ผู้อื่นว่า จะอำนวยความสะดวกอย่างนั้นอย่างนี้ให้ ครั้นถึงคราวเข้าจริงๆ ไม่สามารถทำได้ ผู้น้อยก็มักจะนำมาพินิจท้าวร้ายด่าบด

๙. อย่าปล่อยให้ผู้ใต้บังคับบัญชานั่งอยู่เฉยๆ ต่อหน้าท่าน ถ้าท่านเป็นผู้นำที่ดี ท่านจะต้องรู้ว่าผู้ใต้บังคับบัญชาของท่าน ควรจะทำอะไรบ้าง ฉะนั้น ท่านจึงไม่ควรปล่อยให้เขา

หนึ่งเฉยๆ หรือทำสิ่งไม่ควรทำ เช่น คุยกัน อ่านหนังสือพิมพ์ หนังสือเวียงจันทน์หรือคัมภีร์
ในสำนักงาน เป็นต้น ทุกคนต้องมั่งงาน ผู้นำจะต้องกำหนดให้ เมื่อผู้ใดบังคับบัญชาของท่าน
ทำงานไปแล้ว ท่านต้องทำอะไรอย่างหนึ่งใน ๒ ประการนี้ คือชมเชยหรือทักท้วง การชม
เชยไม่จำเป็นต้องกระทำด้วยคำพูด อาจเป็นกิริยาอาการอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่แสดงว่าท่านพอใจ
ในผลงานนั้นๆ แล้ว การทักท้วงที่ท่านเองเดียวกัน การไม่มีปฏิกิริยาอย่างใดต่อผลงานของผู้ที่
ยอมไม่เป็นการกระตุ้นให้เขาทำงาน ทั้งแสดงให้เขาเห็นว่า ท่านไม่รู้อะไรเสียเลย

๑๐. อย่าโยกย้ายหน้าที่บ่อยนัก หน้าที่ต่างๆ แต่ละหน้าที่ย่อมต้องการเวลาศึกษา
หากความชำนาญ ถ้าโยกย้ายบ่อยๆ เขาไม่สามารถจะรู้งานได้โดยถ่องแท้ การดำเนินงานก็จะไม่
มีประสิทธิภาพเพียงพอ ตรงกันข้าม งานบางตำแหน่ง ถ้าอยู่นานเกินไปอาจไม่เหมาะสม
การเปลี่ยนหน้าที่ต่างๆ ในหน่วยของท่าน ท่านควรจะพิจารณาเสียก่อนว่า ควรจะมีระยะเวลา
นานสักเท่าใด งานบางหน้าที่กว่าจะศึกษาได้ละเอียดพอ ก็ใช้เวลาเป็นปี แต่บางหน้าที่อาจ
เป็นเดือนเท่านั้น

หนังสือ

“ประมวลปัญหาและทางปฏิบัติ
กรมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน”

จะพิมพ์เสร็จกลางเดือนพฤษภาคมนี้

ปกแข็งเงินทองเล่มละ ๕๐ บาท

ผู้ต้องการไปครุภัณฑ์ พร้อมกับส่งเงินไปยัง

เลขานุการบริการสวัสดิการ ก.พ. สำนักงาน ก.พ. พระนคร

ข้าอาจนมหดอีก เพราะพิมพ์จำนวนจำกัด

ประสิทธิภาพของราชการ

โดย... บุญชนะ อัครถาวร เนติบัณฑิต, M.A. (Indiana)

อาจารย์ประจำคณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เนื่องจากคำว่า ประสิทธิภาพ หรือ Efficiency เป็นคำที่สำคัญมากในการบริหารราชการและในการศึกษาทางวิชารัฐประศาสนศาสตร์ เราจะได้ยินคำนี้อยู่เสมอ และมีที่ใช้อยู่มาก แต่ความหมายของคำยังไม่เป็นที่กระจ่างชัดว่ามีวงเขตเพียงใด จึงเป็นการสมควรที่จะได้เขียนอธิบายไว้ตามสมควร เพื่อประโยชน์แก่การศึกษาในสาขาวิชานี้ หัวข้อและแนวการศึกษาเรื่องนี้ ท่านศาสตราจารย์ มาลัย หุวะนันทน์ เป็นผู้แนะนำ

๑. การบริหารราชการและประสิทธิภาพ

การบริหารราชการตรงกับคำว่า Public Administration และวิชารัฐประศาสนศาสตร์ก็ตรงกับคำว่า Public Administration เหมือนกัน กล่าวคือในภาษาอังกฤษคำสองคำนี้ หมายถึง ทั้งข้อวิชา และ การปฏิบัติ อันเกี่ยวกับการดำเนินการปกครองบ้านเมืองด้วย เช่นถ้าเราจะพูดถึงการปกครองสมัยประธานาธิบดีรูสเวลต์เขาก็เรียกว่า Roosevelt Administration เป็นต้น

แนวปรัชญาในการศึกษาวิชารัฐประศาสนศาสตร์นี้ ถือกันว่า ประสิทธิภาพ เป็นแนวที่สำคัญที่สุด และเป็นศูนย์กลางที่สำคัญยิ่งในการบริหาร จุดประสงค์ในการที่จะทำการงานอย่างหนึ่งอย่างใดให้สำเร็จไม่ว่าจะเป็นในองราราชการหรือธุรกิจก็ตาม ย่อมถือหลักว่า ถ้าทำงานให้สำเร็จได้โดยเสียค่าแรงงานน้อยที่สุดและเสียค่าตั้งของน้อยที่สุด ก็ถือว่า ความสำเร็จในงานนั้นมีประสิทธิภาพสูง ศาสตราจารย์ ดูเรอร์ กูติก กล่าวไว้ว่า Efficiency is thus axiom number one in the value scale of administration (ประสิทธิภาพคือหลักแห่งความจริงข้อแรกในคณค่าแห่งคุณค่าของการบริหาร)

ในสมัยที่โลกเราต้องประสบความยุ่งยากต่าง ๆ เป็นอันมากนั้น ประวัติศาสตร์จะบอกให้เราทราบว่า รัฐบาลต่าง ๆ จำเป็นจะต้องบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพและให้ได้ผลดีอย่างจริงจัง โดยคำนึงถึงมนุษยชาติทั้งหมดเป็นสำคัญ (ที่จะต้องประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ตามความจำเป็นของประชาชนทั้งชาติด้วย รัฐบาลใดไร้ประสิทธิภาพในอันจะประกอบกิจการงานของรัฐ

ก็เปรียบเสมือนบ้านที่ปลูกอยู่บนกองทราย อาจะพังทลายลงเมื่อใดก็ได้^(๑) รัฐบาลไทยก็มีได้ อยู่ในชัยกเว้นจากข้อความดังกล่าวนี้ ถ้าเราดูในประวัติศาสตร์เราจะเห็นว่า สมัยที่เราต้องต่อสู้ กับศัตรูภายนอก ต้องต่อสู้เพื่ออิสรภาพ ต้องต่อสู้กับวิกฤตทางด้านเศรษฐกิจ รัฐบาลในสมัย สมบูรณาญาสิทธิราช และสมัยภายใต้ระบอบรัฐธรรมนูญ ก็ได้ฝ่าฟันมาอย่างเข้มแข็ง

มาในสมัยนี้ เป็นเรื่องที่จะต้องต่อสู้กันทั้งในทางราชการ ทั้งในทางการเมือง การเศรษฐกิจ และการสังคม วิชาการต่าง ๆ ได้ขยายและแพร่หลายไปอย่างรวดเร็วมากหลังจากมหาสงคราม ครองที่สงบ การพัฒนาประเทศในทางเศรษฐกิจและสังคม เฉพาะอย่างยิ่งในประเทศที่ด้าหลัง มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เราจะต้องมีชีวิตอยู่อย่างอิสระประเทศ การอยู่อย่างเท่าเทียมกับประเทศ เพื่อนบ้านย่อมเป็นของจำเป็นและเพื่อให้สำเร็จผล เราจะต้องคอยสังเกตความเคลื่อนไหวของ เพื่อนบ้าน ทั้งในทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งรวมตลอดถึงการศึกษา การสาธารณสุขด้วย ทั้งนี้เพื่อเราจะได้ปรับปรุงสภาพของบ้านเมืองเราให้ทันสมัยอยู่เป็นนิตย์

เพื่อดำเนินการให้ลุล่วงประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพจริงจิ่ง การบริหารราชการในส่วน กลางของแต่ละรัฐบาลจำเป็นจะต้องมีเครื่องมืออย่างครบครันและทันสมัย และต้องทำกันเป็นทีม มีการประสานงานกันอย่างถูกต้อง มีฉันทนงแม่แต่ระดับบุคคลระดับหรือวิเศษอย่างไร ประสิทธิภาพ ของรัฐบาลก็อาจจะล้มเหลวไปก็ได้ ถ้าต่างคนต่างทำและแข่งกัน

การที่จะประสานงานกันให้ได้ดังที่นั่น ถ้าว่าตามวิชาการทางรัฐประศาสนศาสตร์ รัฐบาลก็ควรจัดองค์การ (หน่วยราชการ) ที่เรียกว่า O & M ซึ่ง องค์การนี้โดยปกติก็รวมอยู่ ในกรมงบประมาณ หรือกระทรวงการคลัง และส่วนย่อยขององค์การจะตั้งอยู่ในกรมกองต่าง ๆ ตามสมควร องค์การนี้โดยปกติย่อมมีหน้าที่ทางที่จะเพิ่มประสิทธิภาพของราชการทั้งในทาง การจัดองค์การ การจัดการคลัง การจัดตัวเจ้าหน้าที่หรือบุคคล เท่านั้นยังไม่พอ ในแนวทางการศึกษาสมัยใหม่ จำเป็นจะต้องจัดการเรื่องวางแผนเศรษฐกิจ และทางการก่อสร้างด้วย (Organization, finance, personnel, economic planning, physical planning)^(๒) คำอธิบาย ในเรื่องนี้จะได้อีกต่อไปภายหลัง

(๑) President Franklin D. Roosevelt, (See Dwight Waldo, Ideas & Issues in P.A., MacGraw-Hill, N.Y., 1953)

(๒) สำหรับ Economic & physical planning นี้ ถือว่าเป็น approach และ concept หนึ่งที่ผู้ สอนเกิดขึ้นในระยะ ๒-๓ ปีนี้ และถือว่าอยู่ในวิชา Public Administration

๒. ความหมายของ “ประสิทธิภาพ”

ทุกองค์การบริหารควรจะบริหารงานของตนให้ถึงจุดประสงค์อันตนได้ตั้งใจให้เกิดผลดีที่สุด และเสียค่าใช้จ่ายให้ถูกที่สุด ทั้งในเรื่อง เวลา เงิน และ แรงงาน (Time money, man power)

การทำงานให้ได้ผล (Effective) นั้น หมายถึงการที่องค์การได้รับผลสำเร็จในการดำเนินงานตามที่ตั้งเป้าว่าจะทำ บางองค์การอาจจะไม่ประสบผลสำเร็จในการทำงานโดยสิ้นเชิง บางองค์การอาจจะทำงานสำเร็จ แต่ต้องเสียเวลามาก ใช้เงินมาก และเสียแรงงานสูง ความสำเร็จอย่างนี้เราเรียกว่าไม่มีประสิทธิภาพและไม่มีการประหยัด ความหมายของประสิทธิภาพนั้นชั้นแรกก็หมายถึงแนวปรัชญาในทางวิศวกรรม คิดเทียบอัตราส่วน (ratio) ระหว่างการลงทุน กับ ผลที่ได้รับ (Input & output) เช่นว่า ผลของเครื่องยนตร์เครื่องหนึ่งก็คิดเทียบระหว่าง ผลของงานที่ได้รับ กับ ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงที่เสียไป อย่างนี้เป็นต้น ส่วนคำว่าประหยัด (economy) นั้น เราหมายถึงการประหยัดทั้ง เวลา, แรงงาน และ เงิน, กับ การหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดการสิ้นเปลืองที่ไร้ประโยชน์ (waste) ด้วย^(๑)

ขอบเขตความหมายของประสิทธิภาพ (criterion) นั้น ถ้าคิดในแง่ธุรกิจก็เข้าใจง่าย เช่น ในการค้าขายลงทุนอย่างหนึ่ง ถ้าไร ย่อมถือว่าเป็นจุดประสงค์ ถ้าไรสุดท้ายย่อมบอกเราว่าการค้านั้นมีประสิทธิภาพหรือไม่ ในองค์การธุรกิจเช่นผู้บริหารงานที่มุ่งประสิทธิภาพคือถ้าไร ย่อมจะคิดเลือกบุคคลที่จะมาช่วยทำงาน ตลอดจนทรัพยากรอื่น ๆ เช่น เงินทุน, และ วัสดุ อย่างดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยมุ่งคิดอยู่อย่างเดียวกันว่าทำอย่างไรจะให้องค์การนั้นได้กำไรสุทธิมากที่สุด^(๒)

(๑) Kingsbury

(๒) Herbert A. Simon ขอแนะนำให้อ่าน การจัดการและการปฏิบัติงานของ ศ.ร. มาลัย หุระนันท์ด้วย

ส่วนในการบริหารราชการแผ่นดินนั้น เราจำเป็นต้องขยายความหมายของประสิทธิภาพให้กว้างขวางออกไปอีก เพราะกิจการของรัฐบาลย่อมไม่มุ่งกำไรเสมอไป และจะใช้เงินมาเป็นเครื่องวัดก็ไม่ได้ด้วย^(๕) ส่วนจะวัดประสิทธิภาพของราชการได้อย่างไรนั้น จะได้กล่าวในภายหลัง

ในภาษาอังกฤษ คำว่า Efficiency (ประสิทธิภาพ) กับการทำงานให้ได้ดี (Effectiveness) นั้น ในชั้นแรกจนถึงปลายคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ ก็มีความหมายอย่างเดียวกัน แต่มาบัดนี้ ความหมายของสองคำนี้เปลี่ยนไปเป็นอันมาก กล่าวคือ สมัยนี้ ถ้าพูดถึงประสิทธิภาพเขาก็หมายถึงการเปรียบเทียบระหว่าง

๑. การลงทุน กับ ผลที่ได้รับ
๒. รายจ่าย กับ รายได้
๓. ทน กับ ความเพ็ดเต็ดนที่ได้รับ

สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นความหมายในปัจจุบันทั้งสิ้น^(๖) ส่วนคำว่า Effitotive นั้น หมายถึงการทำงานให้ได้ดี แต่อาจจะไม่มีประสิทธิภาพก็ได้

(๕) Simon

(๖) Encyclopedia of Social Sciences

(ยังมีต่อ)

สมาชิกผู้ใด ไม่ได้รับวารสารข้าราชการ ฉบับใด

โปรดรีบแจ้ง เพื่อจะได้จัดส่งให้ใหม่

สมาชิกผู้ใด ย้ายที่ส่งหนังสือ โปรดรีบแจ้ง

ปัญหาและทบทวนปัญหา ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

โดย . . . ประเวศ ฅ นทร ร.บ. หัวหน้ากองวินัยและเรื่องราว สำนักงาน ก.พ.

ปัญหาพิเศษ

สมาชิกเลขที่ ๑๖๑๖/๒๕๐๐ จังหวัดขอนแก่น ถามว่า :-

ศึกษาธิการอำเภอ และศึกษาธิการจังหวัด ซึ่งเป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ ศึกษาธิการประจำอำเภอและประจำจังหวัด แดงแต่กรณีตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๓๓๐ (พ.ศ. ๒๕๐๐) เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการ โรงเรียนต่าง ๆ ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๔๘๗) ฉบับที่ ๘๐ (พ.ศ. ๒๔๘๗) ฉบับที่ ๑๒๕ (พ.ศ. ๒๕๐๐) ภายในเขตอำเภอหรือจังหวัดนั้น ๆ ด้วยหรือไม่ และศึกษาธิการอำเภอ ศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจลงโทษข้าราชการครูประจำโรงเรียน ตามบัญชีหมายเลข ๕ ท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ เพียงไร

คำตอบ

ศึกษาธิการอำเภอ เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการศึกษาธิการประจำอำเภอ ศึกษาธิการจังหวัด เป็นตำแหน่งผู้บังคับบัญชาส่วนราชการศึกษาธิการประจำจังหวัด

ศึกษาธิการอำเภอและศึกษาธิการจังหวัด มีอำนาจลงโทษข้าราชการครูประจำโรงเรียน ในฐานะผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่าตามบัญชีหมายเลข ๕ ท้าย พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน ด้วย (เทียบเคียงมติ ก.พ. ตอบข้อหารือของจังหวัดพังงา ตามหนังสือที่ ๘๔๗/๒๕๐๐ ด.ว. ๑๖ ม.ค. ๒๕๐๐)

สมาชิกเลขที่ ๕๓๑ กรมการศาสนา ถามว่า :-

ข้าพเจ้าเข้ารับราชการในตำแหน่งเสมียนพนักงาน โดยกรมตั้งบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราว รับเงินเดือน ๆ ละ ๓๐ บาท ตั้งแต่วันที่ ๓๗ พฤศจิกายน ๒๔๘๕ ในแผนกและกองหนึ่ง โดยยุบอัตราสามัญลงเป็นอัตราวิสามัญชั่วคราว เพราะผู้ครองตำแหน่ง

เดิมขอตาออกไปรับราชการทหาร เป็นเวลาประมาณ ๓ ปีเศษ ต่อมาข้าพเจ้าสอบแข่งขันวิชา
 ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจตุรฯ อันดับ ๓ ในกรมเดิมได้ จึงได้รับบรรจุแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการ
 พลเรือนวิสามัญชั่วคราว เพื่อทดลองให้ปฏิบัติงาน ๖ เดือน ตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน ๒๔๘๗
 ข้าพเจ้าจึงได้ลาออกจากตำแหน่งดังกล่าวข้างต้น เพื่อมารับตำแหน่งใหม่ (แผนกและกองใหม่)
 และต่อมาได้รับบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจตุรฯ อันดับ ๓ ชั้นค่า หลังจากทดลอง
 ปฏิบัติงาน ๖ เดือนแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๔๘๗ เป็นต้นไป

ขอเรียนถามว่า ข้าพเจ้าจะนับอายุเวลาราชการที่ได้เข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือน
 วิสามัญชั่วคราวในครั้งแรก ตั้งแต่วันที่ ๓๗ พฤศจิกายน ๒๔๘๕ ประมาณ ๓ ปีเศษนั้น รวม
 กับการเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญชั่วคราว (เพื่อทดลอง ๖ เดือน) ครั้งหลังเพื่อสิทธิในการ
 สอบขั้นตรี และเพื่อสิทธิอื่น ๆ ได้หรือไม่ประการใด และการคำนวณบำเหน็จบำนาญจะนับตั้ง
 แต่เมื่อใด

คำตอบ

วันราชการตั้งแต่ ๓๗ พ.ย. ๘๕ ประมาณ ๓ ปีนั้น นับเพื่อสิทธิสอบขั้นตรีได้ แต่นับ
 เพื่อสิทธิอื่น ๆ ไม่ได้ การคำนวณบำเหน็จบำนาญของนับตั้งแต่วันบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือน
 วิสามัญชั่วคราวทดลองปฏิบัติราชการ คือตั้งแต่ ๓ เม.ย. ๘๗

สมาชิกนันทบุรี ถามว่า :-

ตามวารสารข้าราชการ ฉบับที่ ๓ เดือนมีนาคม ๒๕๐๓ หน้า ๓๗-๓๘ ระบุว่านัก
 ธรรมหรือธรรมศึกษาศรีเทียบให้เท่าประโยคประถมศึกษา ส่วนธรรมศึกษาโทหรือธรรมศึกษา
 เอกมิได้กล่าวถึงเลย จึงขอเรียนถามว่าธรรมศึกษาโทกัตถ์ธรรมศึกษาเอกกัตถ์เทียบให้ชั้นใดหรือไม่?

คำตอบ

ก็เทียบเหมือนธรรมศึกษาศรีนั่นเอง คือเท่าประโยคประถมศึกษา

สมาชิกเลขที่ ๑๐๔๖ จังหวัดนครสวรรค์ ถามว่า :-

กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๓๖๐ (พ.ศ. ๒๕๐๓) ว่าด้วยการเดือนอนันตัมเงินเดือน ความในข้อ ๕
 ว่าการตั้งเดือนอนันตัมเงินเดือนให้เดือนใดตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคมของปีนั้น และในวันออกคำสั่ง
 เดือนอนันตัมเงินเดือน ผู้ที่จะได้รับเดือนต้องรับราชการอยู่ในบังคับบัญชาของผู้มีอำนาจตั้งเดือน

อันดับเงินเดือน ความในข้อนี้ได้แก้ไข ข้อ ๒ (๔) ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๘๘ (พ.ศ. ๒๔๘๘) เดิม
 ในกรณีที่ ก.พ. ควบคุมอัตราเงินเดือนตำแหน่งที่มีพิเศษหรือคุณภาพสูง หรือปริมาณแห่ง
 ราชการตำแหน่งนั้นๆ มาก ได้กำหนดไว้เดิมว่า เมื่อจะเลื่อนผู้ใดขึ้นรับอัตราอันดับเงินเดือนที่สูง
 ว่างอยู่ ให้เจ้ากระทรวงขออนุมัติ ก.พ. เป็นกรณีไป ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๖๐ พ.ศ. ๒๔๗๖ จะเห็นได้ว่า
 ก.พ. มิได้ควบคุมตำแหน่งอัตราอันดับเงินเดือนที่มีปริมาณและคุณภาพสูงแล้ว เว้นแต่การเลื่อน
 เงินเดือนนอกจากหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวที่ระบุไว้ในกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๖๐ จึงต้องเสนอ
 ก.พ. เป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายตามความในข้อ ๖ แต่กฎ ก.พ. ฉบับเดิม ก.พ. ได้วางระเบียบไว้
 ว่า การขอกำหนดอัตราอันดับเงินเดือนข้าราชการชั้นโทและชั้นเอกให้สูงขึ้น ให้ส่งเรื่องทำบัญชี
 ขอกำหนดอัตราเงินเดือนพร้อมด้วยเหตุผลไปขออนุมัติ ก.พ. ๕๐ ชุดภายในเดือนพฤษภาคมนั้น
 เมื่อกฎ ก.พ. ที่ ๑๖๐ ฉบับใหม่ ได้แก้ไขหลักการใหม่ประกาศใช้แล้วเช่นนี้ ผู้บังคับบัญชาที่ตั้ง
 เสนออันดับเงินเดือนหรือกรมเจ้าสังกัด จะต้องส่งเรื่องบัญชีขอกำหนดอัตราเงินเดือนข้าราชการ
 ชั้นโท ชั้นเอก เข้ามาขออนุมัติ ก.พ. ตามระเบียบเดิมหรือไม่ประการใด

คำตอบ

การปรับอันดับเงินเดือนให้สูงขึ้นสำหรับชั้นโทและชั้นเอก คงต้องขอให้ ก.พ. พิจารณา
 กำหนดตามเดิม เพราะเป็นเรื่องตามมาตรา ๒๕ (การกำหนดชั้นและอันดับเงินเดือนให้สูงขึ้น)
 ส่วนกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๖๐ (พ.ศ. ๒๕๐๓) วางหลักเกณฑ์ในการตั้งเลื่อนอันดับเงินเดือนตาม
 มาตรา ๖๒ ซึ่งจะเป็นในกรณีที่อันดับสูงว่าง หรือกรณีปรับอันดับให้สูงขึ้นไปแล้วตั้งเลื่อน
 ตาม จึงเป็นคนละเรื่อง อย่าเอามาปะปนกัน กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๖๐ (พ.ศ. ๒๕๐๓) ข้อ ๕ ไม่
 ได้แก้ไขหลักการในกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๘๘ (พ.ศ. ๒๔๘๘) ข้อ ๒ (๔) แต่อย่างใด เพียงแต่กฎ
 ก.พ. ฉบับที่ ๑๖๐ ข้อ ๕ (๔) ตัดข้อความที่เขียนไว้เกินในกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๘๘ ข้อ ๒ (๔)
 ออกเสียเท่านั้น ส่วนความหมายคงเหมือนเดิม

สมาชิกผู้หนึ่ง ถามว่า :-

ในกรณีที่ขอขึ้นได้ตั้งบรรจ ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวา ที่สอบคัดเลือกเป็น ข้าราชการ
 การพลเรือนสามัญชั้นตรีได้ และได้บรรจุตามมาตรา ๕๒ และแต่งตั้งให้ทดลองปฏิบัติราชการ
 ในตำแหน่งสามัญชั้นจัตวาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน และไม่เกิน ๑ ปีนั้น อยากรวม

การนับเงินเดือน จะนับตั้งแต่วันออกคำสั่งแต่งตั้งให้ทดลองปฏิบัติราชการ หรือนับตั้งแต่วันที่ผู้ได้รับแต่งตั้งทดลองปฏิบัติราชการได้ไปรายงานตัวเพื่อเข้ารับทดลองปฏิบัติราชการยังอำเภอ นั้น ๆ

คำตอบ

เป็นปัญหาที่ยังไม่มีการวินิจฉัย ถ้าเกิดเรื่องเป็นปัญหาเฉพาะหน้าก็ต้องหาวิธีเป็นทางการขอให้ ก.พ. วินิจฉัยก่อน ถ้ายังไม่มีการเกิดขึ้น ก็อาจตัดปัญหาได้เถียงได้โดยให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ไม่น้อยกว่า ๖ เดือน นับแต่วันไปรับหน้าที่ แต่ไม่เกิน ๓ ปี นับแต่วันบรรจุ

คุณกระแส ศาสตราสังข์ โรงพยาบาลระยอง ถามว่า:-

๑. ถ้าหากว่าข้าราชการผู้หนึ่งถูกฟ้องคดีอาญาหรือถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดอาญา ตามความในมาตรา ๘๘ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ และผู้บังคับบัญชาเห็นว่ากรณีมีมลทินหรือมีอหังการไม่ปรากฏชัด จะยังไม่ตั้งพิจารณาจะทำได้หรือไม่

๒. ถ้าหากว่าข้าราชการผู้หนึ่งถูกคำสั่งขังเพื่อรอการสอบสวน หรือยังต้องอยู่ในระหว่างสอบสวนของพนักงานสอบสวน ดังนั้นข้าราชการผู้หนึ่งจะยื่นใบลาเพื่อลาพักจะทำได้หรือไม่

๓. ข้าราชการผู้ต้องรับโทษจำคุกตามความในมาตรา ๓๘ แล้ว ผู้มีอำนาจตั้งอนุญาตการลาออกตามความในมาตรา ๓๕ จะไม่ตั้งให้ผู้นั้นออกจากราชการจะทำได้หรือไม่ เพราะความตอนท้ายระบุไว้ว่า "จะตั้งให้ผู้นั้นออกจากราชการก็ได้" ดังนั้น หากได้ระบุไว้ว่าต้องตั้งให้ออกจากราชการเหมือนกับข้อความในมาตรา ๔๐ ไม่

คำตอบ

๑. การที่จะตั้งพิจารณาหรือไม่ขึ้นอยู่กับคดีอาญาของผู้บังคับบัญชาที่จะพิจารณาว่า ถ้าให้คงอยู่ในตำแหน่งหน้าที่จะเสียหายแก่ราชการหรือไม่ (ม. ๘๘ อ้างโยงไป ม. ๘๘) ถ้าเห็นว่าจะไม่เสียหายจะไม่ตั้งพักก็ได้

๒. ผู้นั้นต้องรายงานเรื่องถูกจับกุมคุมขังให้ผู้บังคับบัญชาทราบ เป็นการ "รายงาน" ไม่ใช่ "ลาพัก"

๓. ที่มีคำว่า "ก็ได้" ใน ม. ๓๕ ก็เพราะว่ากรณีเช่นนั้น บางกรณีอาจต้องไล่ออกหรือปลดออกก็ได้ แต่ที่จะไม่ให้ออกจากราชการทั้ง ๆ ที่คนนั้นถูกจำคุกอยู่หาได้ไม่ เพราะคนไปถูกจำคุกอยู่จะให้รับราชการอยู่ได้อย่างไร

คุณพิสิษฐ นิลัมภชาติ โรงพยาบาลจังหวัดศรีสะเกษ ถามว่า:-

๑. นายแพทย์ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลตากไปต่างจังหวัด ๓ วัน โดยไม่ได้มอบให้ใคร
รักษาการแทน (มีนายแพทย์ ก. รับเงินเดือนชนโทดำรงตำแหน่งนายแพทย์โท ๓ คน และนาย
แพทย์ ข. รับเงินเดือนชนตรีอาศัยเบิกชนโท ๓ คน ประจำโรงพยาบาลด้วย)

ในระหว่างวันลาของนายแพทย์ผู้อำนวยการนั้น นายแพทย์ ก. ได้ทำหน้าที่รักษาการ
แทนนายแพทย์ผู้อำนวยการทุกอย่าง และ

๓. ในระหว่างนั้น นายแพทย์ ข. ได้ยื่นใบลาออกของตนเอง นำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด
โดยไม่เสนอผ่านนายแพทย์ ก. ซึ่งทำหน้าที่รักษาการแทนนายแพทย์ผู้อำนวยการเสียก่อน ดังนั้น
ขอทราบว่

๑. จะถือว่านายแพทย์ผู้อำนวยการตั้งหน้าท้าวราชการได้หรือไม่
๒. นายแพทย์ ก. ปฏิบัติเช่นนั้นถูกต้องหรือไม่
๓. นายแพทย์ ข. ทำผิดระเบียบแบบแผน และผิดวินัยหรือไม่

คำตอบ

๑. เขาตาแดงก็ไม่เป็นละตงหนาท เรื่องตั้งผู้รักษาการแทนเป็นหนาทของผู้บังคับบัญชา
ไม่ใช่หนาทของผู้ลา

๒. งานด้านวิชาการ นายแพทย์ยอมดำเนินการไปได้โดยไม่ต้องคำนึงว่าจะแทนผู้อำนวยการ
หรือไม่ งานด้านธุรการประจำวันที่ทำแทนไม่ได้ แต่งานใดที่เกี่ยวกับการตั้งให้มีผลบังคับ
ตามกฎหมาย ถ้าไม่ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้รักษาการแทนก็ทำแทนไม่ได้ เช่นการลงโทษข้าราชการ
การเช่นเช็คจ่ายเงิน เบิกเงิน การประชุม อ.ก.พ. จังหวัดเหล่านี้ ถ้าไม่ได้รับแต่งตั้งให้รักษา
ราชการแทนก็ทำไม่ได้

๓. นายแพทย์ ข. ไม่ผิด ถ้านายแพทย์ ก. ไม่ได้รักษาการแทนตามกฎหมาย

คุณมชัย ชัยศิริรักษ์ ถามว่า:-

การเดือนชนเงินเดือน ๒ ชน แต่ไม่เกินชนตาของอนคิม จะต้องขออนุมัติ ก.พ. ตาม
หนังสือ ก.พ. ที่ น.ว. ๓๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๕ หรือไม่? ตัวอย่าง ข้าราชการ
พลเรือนชนตรี อนคิม ๓ ชน ๓๓๐ บาท เดือนชนรบชนตรีอนคิม ๒ ชน ๓๓๐ บาท

คำตอบ

ไม่ต้องรออนุมัติ ก.พ. ตามตัวอย่างเป็นการเลื่อนอันดับ ไม่ใช่เลื่อนชั้น กฎ ก.พ. เปลี่ยนใหม่แล้ว (กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๓๖๐ พ.ศ. ๒๕๐๓ ในวารสารข้าราชการที่ ๓ ฉบับที่ ๓ ประจำเดือนมีนาคม ๒๕๐๓)

คุณชนะ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา ถามว่า:-

ตาม ม. ๕๐ แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนบัญญัติว่า การสอบแข่งขันตามปกติให้มีปีละครั้ง แต่อย่างช้าต้องไม่เกินสองปี ถ้ามีการสอบแข่งขันใหม่อีกเมื่อใดแล้ว บัญชีการสอบแข่งขันคราวก่อนเป็นอันยกเลิก

กฎหมายบัญญัติไว้ว่า "ถ้ามีการสอบแข่งขันใหม่อีกเมื่อใดแล้ว บัญชีการสอบแข่งขันคราวก่อนเป็นอันยกเลิก" ขัดเจนอยู่อย่างนี้เหตุใดจึงเข้าใจและถือกันว่า บัญชีการสอบแข่งขันมีอายุสองปี เกินสองปีแล้วยกเลิกบัญชี ผมเห็นว่าบัญชีการสอบแข่งขันยกเลิกได้กรณีเดียว คือมีการสอบแข่งขันใหม่เท่านั้น ถ้ายังไม่สอบแข่งขันก็ยังไม่ยกเลิกบัญชี จะรับบัญชีไว้ ๓ ปี ๕ ปี ก็ไม่เห็นมีอะไรบังคับให้ยกเลิก ดังนั้นจะเป็นการถูกต้องหรือไม่ กรุณาอธิบายด้วย

ส่วนเวลาสองปีนั้น กฎหมายบังคับเฉพาะเรื่องการแข่งขันเท่านั้น ไม่เกี่ยวกับบัญชีการสอบแข่งขันหรือการบรรจุเลย คือ การสอบแข่งขันตามปกติให้มีปีละครั้ง แต่อย่างช้าต้องไม่เกินสองปี หมายความว่าถ้ามีตำแหน่งว่างและตำแหน่งนั้นจะบรรจุได้ด้วย การสอบแข่งขันก็ให้จัดการสอบแข่งขันเดียวตามปกติมีปีละครั้ง อย่างช้าไม่เกินสองปี จะปล่อยให้ตำแหน่งว่างอยู่โดยไม่บรรจุบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งนั้น หรือไม่มีการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุไม่ได้ สมมติว่ากรมหนึ่งในปี ๒๕๐๓ มีตำแหน่งว่างอยู่ ๓๐ ตำแหน่ง และตำแหน่งนั้นบรรจุได้จากการสอบแข่งขัน กรมนี้ก็ต้องจัดการสอบแข่งขันเดียวตามปกติมีปีละครั้ง หรือจะยังไม่สอบในปีแรกจะสอบในปีที่สองก็ได้ แต่จะไม่สอบเลยปล่อยให้ตำแหน่งว่างไว้จนเกิน ๒ ปี นับตั้งแต่มีตำแหน่งว่างหรือได้ตำแหน่งมาใหม่ไม่ได้

อนึ่งคำว่า "ตามปกติให้มีปีละครั้ง" กฎหมายไม่บังคับว่าให้สอบได้ปีละครั้งแน่ ผมเข้าใจว่าจะสอบปีละสองครั้งสามครั้งก็ได้ เพราะคำว่าตามปกติก็คือตามธรรมดาตนเอง แต่ถ้าเกิดมีความจำเป็นเร่งด่วนอันทำให้หมดภาวะตามปกติหรือตามธรรมดาทั่วไป คำว่า "การสอบแข่งขันตามปกติให้มีปีละครั้ง" ก็ไม่ใช่บังคับในกรณีนั้น ก็จะมีแต่การสอบแข่งขันใหม่ในอีก

สองสามครั้งก็ได้ เช่น กรมหนึ่งมีงานสำคัญจะต้องปฏิบัติตามโครงการหนึ่งโดยเร่งด่วน ถ้า
ถ้าข้าราชการเกิดความเสียหาย และงานตามโครงการนั้นจำเป็นต้องบรรจุบุคคลเข้าปฏิบัติหน้าที่
๓๐ คน และก็มีตำแหน่งว่างอยู่แล้ว กรมหนึ่งก็เปิดการสอบแข่งขัน ผลการสอบปรากฏว่ามีผู้
สอบได้เพียง ๓ คน จึงมีตำแหน่งว่างต้องการบุคคลบรรจุอีก ๒๗ คน และก็เป็นงานเร่งด่วน
ถ้าข้าราชการเกิดความเสียหายดังกล่าวแล้ว ในกรณีเช่นนี้กรมหนึ่งจะเปิดการสอบแข่งขันใหม่ในปีนั้น
ก็ได้ เพราะมีภาวะนอกเหนือความเป็น "ตามปกติ" หรือตามธรรมดาเกิดขึ้นแล้ว แต่ที่ไม่
สอบกันปีละสองครั้ง เป็นเรื่องของปฏิบัติหรือไม่มีเวลาจะทำได้ หรือมีคนสอบได้เกินตามที่
ต้องการมากกว่า หรือมีคณะที่ไม่มีความสำคัญเร่งด่วน อันทำให้เกิดภาวะผิดปกติธรรมดาไปนั้น
เอง โปรดอธิบายความเข้าใจคำว่าตามปกติที่กล่าวมาได้ด้วยในวาระข้าราชการ

คำตอบ

เราตีความไว้และถือปฏิบัติกันมานานแล้วว่า คำว่า " การสอบแข่งขันตามปกติให้มีปีละ
ครั้ง แต่อย่างช้าต้องไม่เกินสองปี " นั้น หมายความว่าผู้มีสิทธิ์สอบแข่งขันใช้ได้ไม่เกิน ๒ ปีด้วย
ถ้าตามตัวอักษรก็ไม่น่าจะตีความอย่างนั้นได้อย่างที่คุณว่า คือตามตัวอักษรควรจะหมายความ
ตามแก่ที่คุณว่านั่น แต่เราตีความและถือปฏิบัติกันอยู่นานแล้วว่า หมายความว่าผู้มีสิทธิ์สอบ
แข่งขันใช้ได้เพียง ๒ ปีนี้แห่งหนึ่งด้วย และอาจจะเป็นอย่างที่คุณว่าอีกแห่งหนึ่ง ส่วนคำว่า " ตาม
ปกติ " ก็มีคำความหมายอย่างที่คุณเข้าใจนั้นทุกแล้ว

ผู้ถามปัญหาไปรษณีย์ปฏิบัติดังนี้

๑. ตั้งแต่ตมบ ๕๐ สตางค์ หรือซองที่มีคตั้งแต่ตมบ ๒๕ สตางค์ไปด้วย
๒. ให้มีหน้ากระดาษว่างไว้ข้างซ้ายมือหรือข้างล่างมาก ๆ เพื่อจะได้เขียนคำตอบได้
๓. แยกปัญหาให้เห็นชัดเป็นข้อ ๆ
๔. แยกปัญหา พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน กับปัญหาที่ตั้งเป็นคุณตระแผ่น
๕. ให้แจ้งชื่อจริงและสถานที่ที่จะส่งคำตอบทางไปรษณีย์ได้ด้วย

น.ว. กาง ๓

ที่ น.ว. ๕๕/๒๕๐๓

กรมตำรวจนครบาล

๓๑ มีนาคม ๒๕๐๓

เรื่อง หลกเกณฑ์การพิจารณาขอสมัครงานราชการชนบทเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยชาย หรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น

เรียน รัฐมนตรีว่าการทบวงนครบาล

อ้างถึง หนังสือที่ น.ว. ๓๕/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๓๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒

ตามที่แจ้งมติคณะรัฐมนตรีให้ถือเป็นหลักปฏิบัติในการที่จะขอเลื่อนข้าราชการพลเรือนชนบทเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการกอง รองอธิบดี รองปลัดทบวง หรือรองปลัดกระทรวงที่ว่างลงไม่ว่ากรณีใดๆ เป็นผู้ที่ได้รับเงินเดือนอยู่แล้วไม่ต่ำกว่า ๖๐๐ บาทนั้น บัดนี้ ก.พ. ได้พิจารณาเห็นว่า เนื่องจากหลักเกณฑ์ดังกล่าวไม่คำนึงถึงการเลื่อนข้าราชการชนบทเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยชายหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นด้วย เป็นเหตุให้กระทรวงทบวงกรมต่างๆ ขอสมัครงานราชการชนบทรับเงินเดือนต่ำกว่า ๖๐๐ บาทชนบทเพื่อแต่งตั้งแทนในกรณีตำแหน่งผู้ช่วยชายหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นได้ว่างลง อันเป็นการไม่ได้รับระดับกัน ฉะนั้น เพื่อเป็นการป้องกันการเลื่อนชนบทเงินเดือนที่ผู้สมัครขอและไม่ได้ระดับดังกล่าว ตลอดจนเพื่อให้ได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถ และความชำนาญงานเหมาะสมกับตำแหน่ง ก.พ. จึงเห็นสมควรกำหนดอัตราเงินเดือนสำหรับผู้สมัครขอเลื่อนชนบทชนบทเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยชายหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น ว่างลงนั้น ต้องเป็นผู้ที่ได้รับเงินเดือนอยู่ในขณะนั้นไม่ต่ำกว่า ๖๐๐ บาท

เช่นเดียวกัน และขอให้นำเสนอมติของรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติให้ใช้เป็นหลักเกณฑ์การพิจารณาขอสมัครงานราชการเพิ่มเติมมติของคณะรัฐมนตรีเดิมต่อไป

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๐๓ ลงมติเห็นชอบด้วยตามที่ ก.พ. เสนอ และให้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป
จึงขอเรียนยืนยันมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) ชำนาญอักษร
(หลวงชำนาญอักษร)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

ที่ น.จ. ๕๖/๒๕๐๓

กรมตำรวจนครบาล

๓๓ มีนาคม ๒๕๐๓

เรื่อง ข้าราชการทุจริต

เรียน เจ้านครหลวงนครบาล

ด้วยในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ค.ศ. รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
 คมนาคมเสนอว่า ข้าราชการที่กระทำการทุจริตต่อหน้าที่นั้น ทำให้ประชาชนเดือดร้อน ประเทศ-
 ชาติได้รับความเสียหายมาก ควรจะต้องจัดการลงโทษสถานหนักที่สุด และอย่างน้อยควรให้
 ปลดหรือไล่ออกจากราชการไป ไม่ใช่เป็นแค่ตัดเงินเดือนหรือลดเงินเดือน ซึ่งคณะรัฐมนตรี
 ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้าราชการที่กระทำการทุจริตนั้น ประมวลกฎหมายอาญามีบทกำหนด
 โทษหนักอยู่แล้ว และในทางวินัยก็ให้ไล่ออก ปลดออกอยู่แล้ว แต่การที่จะได้ข้อเท็จจริงว่า
 กระทำผิดจริงหรือไม่นั้น หาพยานยืนยันได้ยาก เพราะมักจะมีเกรงกลัวผู้ถูกกล่าวหา ทำนาย
 รัฐมนตรีเห็นว่า เมื่อทางกระทรวงได้ทราบว่ามี ข้าราชการผู้ใดกระทำการทุจริตต่อหน้าที่หรือ
กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแล้ว ก็ควรจะได้สืบสวนก่อนว่ามีมูลแห่งความจริงหรือไม่ ถ้าได้
ความว่ามีมูลความจริง ก็ควรย้ายให้พ้นจากหน้าที่ไปเสียก่อน หรือถ้าเป็นข้าราชการต่างจังหวัด
 ก็ย้ายไปอยู่ที่อื่น แล้วจึงดำเนินการสอบสวนตามกฎหมาย เมื่อผู้นั้นต้องพ้นจากหน้าที่หรือไปอยู่
 ที่อื่นแล้ว อธิปไตยน้อยลง การหาพยานอาจง่ายเข้า การสืบสวนเองก็นั่น ถ้าทางกระทรวง
 ประสงค์จะขอให้สำนักคณะรัฐมนตรี (กรมตรวจราชการแผ่นดิน) หรือกระทรวงมหาดไทยช่วย
 สืบสวนให้ ก็ขอให้ติดต่อขอร้องไปได้ ในที่สุดคณะรัฐมนตรีได้ลงมติเห็นชอบด้วยตามที่ท่าน
 นายกรัฐมนตรีเสนอ

จึงขอเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ชำนาญอักษร

(หลวงชำนาญอักษร)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

ที่ น.ว. ๕๔/๒๕๐๑

กรมตำรวจนครบาล

๓ เมษายน ๒๕๐๑

เรื่อง การพิจารณาเดือนเงินเดือนข้าราชการ
เรียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

ด้วยสำนักงาน ก.พ. รายงานว่าการพิจารณาเดือนอันดับและชั้นเงินเดือน ได้มีกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๓๕๔ (พ.ศ. ๒๕๐๐) และฉบับที่ ๓๖๐ (พ.ศ. ๒๕๐๑) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการวางไว้เฉพาะผู้ที่สมควรได้เลื่อน และผู้ที่สมควรได้เลื่อนก็อาจมีมากกว่าจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนที่ว่างอยู่ ข้าราชการกรมหนึ่ง ๆ จึงอาจไม่ได้เลื่อนที่ทุกคน ทำให้ผู้ไม่ได้เลื่อนเงินเดือนเข้าใจว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม และอาจร้องเรียนขึ้นได้

ฉะนั้น ก.พ. จึงขอเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาตั้งให้กระทรวงทบวงกรมถือเป็นหลักปฏิบัติดังนี้

๑. ผู้ที่ได้เลื่อนขั้นหรืออันดับเงินเดือนนั้น สมควรได้เลื่อนเพราะกรณีใด
๒. ผู้ที่ไม่ได้เลื่อน มีเหตุผลอย่างไร
๓. ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาดังเลือนทำบันทึกย่อให้เป็นหลักฐานประกอบเรื่องไว้เป็นหลักฐานแสดงได้ ในกรณีมีการสอบถาม

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒ เมษายน ศกนี้ ลงมติเห็นชอบด้วยคำที่ ก.พ. เสนอ และให้กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป
จึงขอเรียนมาเพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ชำนาญอักษร

(หลวงชำนาญอักษร)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

ที่ น.ว. ๕๕/๒๕๐๓

กรมตำรวจนครบาลรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

๓ เมษายน ๒๕๐๓

เรื่อง ระเบียบการตาของข้าราชการพลเรือน
เวียน (เวียนกระทรวงทบวงกรม)

ตามที่ได้ประกาศใช้ประกาศสำนักคณะรัฐมนตรี เรื่องระเบียบการตาของข้าราชการพลเรือนและข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๕๐๐ ไปแล้วนั้น ปรากฏว่าการปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวในส่วนภูมิภาคไม่สะดวก เนื่องจากผู้มีอำนาจอนุญาตการตาในส่วนภูมิภาคตามระเบียบระบุไว้เฉพาะผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ และปลัดอำเภอซึ่งเป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอเท่านั้น ควรให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอมอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด หรือหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ แล้วแต่กรณี อนุญาตการตาแทนได้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๐๓ ลงมติเห็นชอบด้วย และอนุมัติให้ถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไปได้

จึงขอยืนยันมา เพื่อถือเป็นหลักปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) ชำนาญอักษร

(หลวงชำนาญอักษร)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

กองนิติธรรม

(สำเนา)

ความมาก

กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

ที่ น.ว. ๕๖/๒๕๐๓

๕ เมษายน ๒๕๐๓

เรื่อง เงินเดือนอัตราว่าง

เรียน กระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือที่ น.ว. ๒๓/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๓

ตามที่ได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ให้กระทรวงมหาดไทย
ต่าง ๆ ถือเป็นหลักปฏิบัติว่า การบรรจุข้าราชการในอัตราชั้นตรี ตำแหน่งประจำแผนกหรือ
อัตราชั้นจัตวา ตำแหน่งเสมียนพนักงาน และการบรรจุข้าราชการในตำแหน่งรองปลัดกระทรวง
ผู้ช่วยปลัดกระทรวง รองอธิบดี ผู้ช่วยอธิบดี ผู้ช่วยผู้อำนวยการกอง รองหัวหน้ากอง ผู้ช่วย
หัวหน้ากอง รองผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด ในอัตราที่ว่าง ให้ทำความ
ตกลงกับกระทรวงการคลังก่อน จึงจะตั้งบรรจุได้ เว้นแต่ในอัตราดังกล่าวข้างต้นมีเพียงอัตรา
เดียว ก็ให้ตั้งบรรจุได้โดยไม่ต้องทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง นั้น

บัดนี้ กระทรวงการคลังเห็นว่า ยังมีความข้องใจบางประการ จึงขอให้นำเสนอคณะ
รัฐมนตรีพิจารณาเกี่ยวกับลารปฏิบัติเพิ่มเติมในการบรรจุข้าราชการในอัตราที่ว่างดังกล่าว

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๐๓ ลงมติว่า ให้แก้ไขดังกล่าว
ที่ทำให้ความตกลงกับกระทรวงการคลังตามมติเดิม เป็นให้ทำความตกลงกับ ก.พ. และให้ขยาย
และเพิ่มเติมมติเดิมดังต่อไปนี้

๑. ในระหว่างนี้ ให้กระทรวงมหาดไทยต่าง ๆ ระวังการเปิดสอบแข่งขันไว้ก่อน เว้น
แต่การสอบแข่งขันเพื่อบรรจุในอัตราที่มีตำแหน่งเดียว หรือเมื่อ ก.พ. ได้ตกลงให้บรรจุในอัตรา
ที่ว่างแล้ว จึงจะดำเนินการสอบแข่งขันเข้าบรรจุได้เฉพาะในอัตราว่าง

๒. การขอบรรจุในอัตราว่าง ให้หมายความตลอดถึงการขอโอนข้าราชการมาบรรจุ
ในอัตราว่าง และการแต่งตั้งผู้เปลี่ยนตัวข้าราชการจากส่วนราชการหนึ่ง มาบรรจุในอัตรา
ว่างของอีกส่วนราชการหนึ่งในกรมเดียวกันด้วย

๓. เฉพาะกรณีอัตราเงินเดือนอันนับตั้งว่างลง ย่อมจะเลื่อนข้าราชการในกรมเดียวกันที่ได้รับเงินเดือนในอันนับค่าชรับได้ โดยให้อัตราเดิมเป็นอัตราว่าง เพราะถือเป็นการเลื่อนเงินเดือน แต่ทรงนิตของปฏิบัติตามกฎหมาย ก.พ.

๔. อัตราข้าราชการทางส่วนภูมิภาคเวลานี้ ปรากฏว่า แต่เดิสด่วนราชการมีตัวอยู่จำกัด ดังนั้น เมื่อมีอัตราว่างลง ให้บรรจุได้โดยไม่ต้องตกลงกับ ก.พ.

๕. กระทรวงทบวงกรมใดที่ได้สอบแข่งขันชั้นจตุตถาหรือชั้นตรีไปแล้ว ก่อนมติคณะรัฐมนตรี และมีผู้สอบแข่งขันได้ค้างบรรจุอยู่ ไม่ถือว่าเป็นข้อผูกพันต้องรับบรรจุโดยไม่ต้องตกลงกับ ก.พ.

๖. ในกรณีที่กระทรวงทบวงกรมที่ได้รับงบประมาณประจำปี ๒๕๐๓ ได้ตั้งอัตราใหม่เพิ่มขึ้น การบรรจุบุคคลในอัตราใหม่ให้รองรับงบประมาณประจำปี ๒๕๐๓ ก่อน

๗. อัตราว่างที่ให้ทำความตกลงกับ ก.พ. นั้น ให้หมายความถึงการบรรจุตุลาการประจำหรือชั่วคราวในงบประมาณประเภทค่าใช้สอย เฉพาะผู้ที่ให้ทำหน้าที่เสมือนพนักงานด้วยจึงขอเรียนยืนยันมา เพื่อขอปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้จังหวัดทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) ชำนาญอักษร
(หลวงชำนาญอักษร)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

กองคลัง.

ที่ น.ว. ๘/๒๕๐๓

สำนักงาน ก.พ.

๑๕ เมษายน ๒๕๐๓

เรื่อง การเดือนอนคัมเงินเดือนข้าราชการ
เรียน (เวียดนามกระทรวง กรมอิสระและทุกจังหวัด)

ด้วยตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๖๐ (พ.ศ. ๒๕๐๓) ว่าด้วยการเดือนอนคัมเงินเดือนใน
ชั้นหนึ่ง ๆ ข้อ ๕ กำหนดว่าการเดือนอนคัมเงินเดือนให้เดือนตั้งแต่วันที่ ๓ มกราคมของปีที่ได้
เดือนนั้น ปรากฏว่าได้มีกระทรวงทบวงกรมบางแห่งเสนอขอให้ ก.พ. พิจารณาอนุมัติการเดือน
อนคัมเงินเดือนข้าราชการภายหลังวันที่ ๓ มกราคมของปีที่ได้เดือน ทั้งนี้โดยอาศัยอัตราเงิน
เดือนอนคัมตั้งที่วางลงภายหลังวันที่ ๓ มกราคมนำมาเดือนอนคัมให้ โดยไม่ปรากฏว่าข้าราชการผู้
จะได้เดือนอนคัมเงินเดือนในกรณีเช่นนี้ประกอบคุณงามความดีและมีความชอบเป็นกรณีพิเศษที่
จะเป็นเหตุอ้างอิงให้ ก.พ. พิจารณาเป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย ตามหลักเกณฑ์ข้อ ๖ แห่งกฎ
ก.พ. ฉบับที่ ๑๖๐ (พ.ศ. ๒๕๐๓) ได้ และบางรายก็เพิ่งจะได้รับแต่งตั้งให้ไปโดยดำรง
ตำแหน่งใหม่ซึ่งมีอัตราเงินเดือนอนคัมสูงกว่าที่ข้าราชการผู้นั้นได้รับอยู่วางลง โดยยังมีได้ปรากฏ
ผลการปฏิบัติงานในตำแหน่งใหม่นั้นว่าได้ผลประการใดบ้าง และถือโอกาสว่าเมื่อมีอัตราเงิน
เดือนอนคัมตั้งวางลงภายหลังวันที่ ๓ มกราคม ก็เสนอขออนุมัติ ก.พ. ไปโดยไม่คำนึงว่าข้าราชการ
ที่จะขอเดือนอนคัมเงินเดือนให้เป็นกรณีพิเศษนั้น มีคุณงามความดีเข้าหลักเกณฑ์ที่จะได้เดือน
เงินเดือนเป็นกรณีพิเศษด้วยกรณีใดบ้างหรือไม่

ก.พ. ได้พิจารณาแล้วลงมติว่า การที่กระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ จะดำเนินการขอให้
ก.พ. พิจารณาอนุมัติการเดือนอนคัมเงินเดือนให้แก่ข้าราชการ ผู้ใดอันเป็นการ นอกเหนือจากหลัก
เกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๖๐ (พ.ศ. ๒๕๐๓) นั้น จะต้องปรากฏว่า
ข้าราชการผู้นั้นเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานที่ราชการมีความดีความชอบเป็นพิเศษ เฉพาะตัวจริง ๆ
โดยอนุโลมทำนองเดียวกับการเดือนอนคัมเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษ ก.พ. จึงจะรับพิจารณาตามหลัก
เกณฑ์ข้อ ๖ แห่งกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๖๐ (พ.ศ. ๒๕๐๓)

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดแจ้งให้กรมในสังกัดทราบด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) สุขุมนัยประดิษฐ
(หลวงสุขุมนัยประดิษฐ)
เลขาธิการ ก.พ.

ที่ น.ว. ๓๐/๒๕๐๓

สำนักงาน ก.พ.

๑๗ เมษายน ๒๕๐๓

เรื่อง ขอให้ตั้งบัญชีถักจ่ายเงินเดือนและ ก.พ. ๗

เรียน (เว่ยนกระทรวง กรมอิสระ และจังหวัดต่าง ๆ)

ด้วยตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก.พ. มีอำนาจและหน้าที่หลายประการ โดยเฉพาะการรักษาระเบียบประวัติข้าราชการพลเรือน และควบคุมดูแลให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และในการปฏิบัติราชการของสำนักงาน ก.พ. นั้น ต้องอาศัยการตรวจสอบรายละเอียดจาก ก.พ. ๗ ของข้าราชการแต่ละบุคคล และบัญชีถักจ่ายเงินเดือนประจำปีเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบ และการที่จะปฏิบัติราชการในหน้าที่ให้ถูกต้อง ก็จำเป็นต้องทราบความเคลื่อนไหวของข้าราชการในทุกกรณี เช่น การบรรจุ การเลื่อนเงินเดือน การโอน การแต่งตั้ง การถูกลงโทษ และการออกจากราชการ รวมทั้งการได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ก็กับการได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ๑ ๓ ๑ ซึ่งสำนักงาน ก.พ. ได้เคยขอความร่วมมือมายังกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ขอให้เร่งรัดจัดตั้ง ก.พ. ๗ ของข้าราชการ และขอร้องให้ส่งรายงานการเคลื่อนไหวของข้าราชการทุกกรณี โดยขอให้ ส่งสำเนา คำสั่งไป เพื่อสำนักงาน ก.พ. จะได้แก้ไขเพิ่มเติม ทะเบียนประวัติให้เป็นการถูกต้องและทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปโดยเร็ว แต่ปรากฏว่ามีส่วนราชการบางแห่งมิได้ส่ง ก.พ. ๗ ของข้าราชการไปยังสำนักงาน ก.พ. เป็นจำนวนมาก และบางแห่งมิได้ส่งรายงานการเคลื่อนไหวของข้าราชการไปให้สำนักงาน ก.พ. ทราบ หรือบางรายก็ส่งไปล่าช้ามาก เมื่อมีราชการที่จะต้องนำเรื่องของข้าราชการผู้หนึ่งเสนอ ก.พ. พิจารณา เป็นต้นว่า การขอเลื่อนเงินเดือน หรือการขอบรรจุกลับเข้ารับราชการใหม่ ดังนี้เป็นต้น สำนักงาน ก.พ. ก็อาจเสนอรายละเอียดผิดพลาดเกิดจากความไม่จริงหรือไม่มีหลักฐานที่จะเสนอ ก.พ. ได้ ต้องสอบถามทบทวนไปยังเจ้าสังกัดอีก เป็นเหตุให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการล่าช้าและเสียเวลาโดยไม่จำเป็น และอาจเป็นผลเสียหายแก่ราชการได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจเป็นผลเสียหายแก่ผู้ที่ได้รับการพิจารณาจาก ก.พ. เมื่อสำนักงาน ก.พ. ไม่ได้รับรายงานการเคลื่อนไหวก็อาจเสนอ ก.พ. เท่าที่ปรากฏอยู่ใน ก.พ. ๗ เท่านั้น

ฉะนั้น เพื่อให้การปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการ รักษาทะเบียนประวัติ ข้าราชการพลเรือน และการควบคุมดูแลให้การเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน จึงเรียนมา เพื่อขอความร่วมมือจากส่วนราชการนเพื่อปฏิบัติตามดังต่อไปนี้

๑. ขอให้สำรวจว่าข้าราชการผู้ใด (รวมทั้งข้าราชการพลเรือนวิสามัญ) ยังมีได้จัดทำ ก.พ. ๗ ส่งไปยังสำนักงาน ก.พ. ก็ขอให้เร่งรัดจัดทำ และรีบส่งไปยังสำนักงาน ก.พ. ภายในวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๐๓ ถ้าได้ส่ง ก.พ. ๗ ไปยังสำนักงาน ก.พ. ครบถ้วนทุกคนแล้ว ก็โปรดยืนยันไปให้สำนักงาน ก.พ. ทราบภายในวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๐๓ ด้วย ถ้าหากสำนักงาน ก.พ. ยังมีได้รับ ก.พ. ๗ ของข้าราชการผู้ใดและมีเรื่องที่จะต้องพิจารณาเสนอ ก.พ. เพื่อขอเลื่อนเงินเดือนหรือเรื่องอื่น ๆ แก่ข้าราชการผู้นั้น สำนักงาน ก.พ. ก็ไม่อาจเสนอเรื่องตามที่ยื่นไปนั้นได้

ในกรณีที่มีการบรรจุข้าราชการใหม่ก็ขอให้รีบจัดส่ง ก.พ. ๗ ไปพร้อมกับคำสั่งบรรจุด้วย

๒. ในกรณีที่มีการเคลื่อนไหวเกี่ยวกับข้าราชการผู้ใด ขอให้กำกับเจ้าหน้าที่ให้รีบส่งรายงานการเคลื่อนไหว เช่น กรณีที่คำสั่งก็ขอให้รีบส่งสำเนาคำสั่งรวม ๒ ชุดไปยังสำนักงาน ก.พ. ในโอกาสแรกที่พึงกระทำได้

๓. เมื่อมีการปรับปรุงการถือจ่ายเงินเดือนประจำปี ขอให้จัดตั้งบัญชีถือจ่ายเงินเดือนแบบเดียวกับที่ส่งไปตรวจสอบยังกรมบัญชีกลาง โดยจัดส่งไปในเวลาเดียวกันด้วย ไม่ต้องขอให้กระทรวงการคลังส่งอนุมัติ รายใดที่ได้มีหมายเหตุว่าได้เสนอ ก.พ. หรือขอปฏิบัติอย่างใดอย่างนั้น เมื่อในที่สุดตกลงประการใดก็ขอให้แจ้งเพิ่มเติมไปในภายหลังได้ บัญชีถือจ่ายเงินเดือนดังกล่าวขอให้อัดส่งไป ๒ ชุด และขอให้จัดส่งไปทุก ๆ ปี

สำนักงาน ก.พ. หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมาในโอกาสนี้ และโปรดแจ้งให้กรมในสังกัดทราบและปฏิบัติตามที่เรียนมานี้ด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) สุขุมน้อยประคินฐ

(หลวงสุขุมน้อยประคินฐ)

เลขาธิการ ก.พ.

ระเบียบคลัง

โคธ..... วิจัยร ไม่เรียง ธ.บ. ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองบำเหน็จบำนาญ กรมบัญชีกลาง

กอบบัญญัติหลัก

คุณทองอยู่ แก้วละเอียด ถามว่า:-

นาย ก. เป็นข้าราชการอยู่อำเภอ ข. มีภริยาคนหนึ่งเป็นข้าราชการครูอยู่โรงเรียน ค. ในอำเภอ ข. และได้รับบรรจุโดยการสอบคัดเลือก ภายหลังนาย ก. ได้ย้ายมารับราชการในต่วนกลางและเบิกค่าเช่าบ้านทางกรมมหาดไทย ภริยาได้ขอย้ายติดตามมารับราชการในต่วนกลางด้วย โดยมีได้ขอเบิกค่าเช่าบ้านเลย ต่อมานาย ก. ลาออกจากราชการ ภริยายังรับราชการเป็นครูอยู่ในต่วนกลางตามเดิม ซึ่งตามระเบียบเมื่อข้าราชการลาออกแล้วย่อมไม่มีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้ มีปัญหาอยู่ที่ว่า ภริยาของนาย ก. ซึ่งเป็นข้าราชการครู จะมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านได้หรือไม่ ถ้ามีสิทธิ ค่าใช้จ่ายระเบียบอะไร ถ้าไม่มีเพราะอะไร

คำตอบ

ตามมาตรา ๗ ถ้ามีภริยาที่มีสิทธิได้ค่าเช่าบ้านทั้ง ๒ คน ได้บัญญัติให้คนที่ได้รับเงินเดือนมากเบิกคนเดียว ถ้าเท่ากันให้เบิกจ่ายให้แก่สามี เมื่อสามีออกจากราชการไปแล้วก็หมดสิทธิในค่าเช่าบ้านภริยาควรจะมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านตามสิทธิของตนได้

คุณจณิศร เจริญตาภ ถามว่า:-

ข้าราชการที่ได้รับอนุญาตให้ลาโดยไม่ได้รับเงินเดือน เมื่อตายลงจะได้รับเงินเดือนเป็นค่าช่วยเหลือในการทำศพกี่เดือน ตัวอย่างเช่น

นาย ก. ข้าราชการแผนกป่าไม้ ได้รับอนุญาตให้ลาป่วยได้ ๑๒๐ วัน ครบการลาป่วย ๑๒๐ วัน เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๐๐ และต่อจากนั้นไม่ได้เบิกเงินเดือนตลอดมา ต่อมาเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๐๑ นาย ก. ได้ตาย จึงขอเรียนถามว่า นาย ก. จะมีสิทธิได้รับเงินเดือนในเดือนมีนาคม ๒๕๐๑ และเงินช่วยเหลือในการทำศพเดือนเมษายน ๒๕๐๑ (๒ เดือนนับรวมทั้งเงิน พ. ด้วย) และเบิกในประเภทค่าใช้จ่ายเท่าเงินเดือนที่รับจริง รวม ๓ เดือน จะเบิกจ่ายได้กี่เดือน

คำตอบ

ลาป่วยเกิน ๓๐ วัน โดยไม่มีเงินเดือนนั้น รัฐมนตรีเจ้าสังกัดอาจอนุญาตให้ลาได้ตามที่เห็นสมควร เมื่อได้อนุญาตให้ลาโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ถือว่าผู้นั้นยังเป็นข้าราชการประจำการอยู่ เมื่อตายลงจึงมีสิทธิได้รับเงินเดือนในเดือนตายเต็มเดือน และเงินช่วยเหลือค่าทำศพได้ตามมาตรา ๒๐ แห่ง พ.ร.ฎ. ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเดือนฯ พ.ศ. ๒๔๗๘ และได้รับเงินช่วยเหลือทางค่าใช้จ่ายด้วย

สมาชิกเลขที่ ๖๕๕ ถามว่า :-

สมมติว่า ก. เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ชั้นจัตวากรมหนึ่งในส่วนภูมิภาค (มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด) ได้สอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นตรี อีกกรมหนึ่งได้ กรมที่ ก. สอบได้จึงรับโอน ก. มาบรรจุประจำกรมในส่วนกลาง ดังนี้ ก. จะขอเบิกค่าเช่าบ้านได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

คำตอบ

ควรจะมีสิทธิได้ตามมาตรา ๕ ทวิ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๗๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๐ มาตรา ๓

ทั้งนี้ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๕ ข้อ ๒ หรือ ๔ หรือ ๕ แห่ง พ.ร.ฎ. ค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๗๓

สมาชิกผู้หนึ่ง ถามว่า :-

ด้วยตามความในวรรค ๒ แห่งมาตรา ๒๔ ของพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญ พ.ศ. ๒๔๘๔ ความว่า "ข้าราชการผู้ใดประจำปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตที่ได้มีประกาศใช้กฎอัยการศึก ให้นับเวลาราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างนั้นเป็นทวิคูณ" ดังนี้

ผมเป็นข้าราชการพลเรือนประจำอยู่กรุงเทพฯ ตลอดเวลาที่ ได้ประกาศใช้กฎอัยการศึก คราวที่แต่ละจะได้รับการนับเวลาดังกล่าวด้วยหรือไม่? ถ้าได้ มีระเบียบจะต้องปฏิบัติอย่างไร? มีแบบฟอร์มที่จะต้องกรอกเสนอผู้บังคับบัญชาอย่างไร?

คำตอบ

มีสิทธินับได้ตลอดเวลาที่ประจำรับราชการอยู่ เว้นแต่ถ้าป่วยลาขาดหรือออกไปนอกเขตที่
ใช้กฎอัยการศึก ตัดออกตามวันที่ได้ป่วยลาขาดหรือออกไปนอกเขตที่ประกาศใช้กฎอัยการศึก
เจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการกรม จะจัดการบันทึกในสมุดประวัติให้เอง เรื่องนี้เดิม
หนังสือเวียนของกระทรวงการคลังไปยังกระทรวงต่าง ๆ โดยหนังสือที่ ๓๒๔๓๐/๒๔๗๖ ด.ว. ๑๘
มี.ค. ๒๔๗๐

สมาชิกเลขที่ ๑๕๔๕ กรมเจ้าท่า ถามว่า :-

น.อ. ผู้หนึ่งรับราชการเป็นนายทหารเรือเป็นเวลา ๓๐ ปี ได้ลาออกจากราชการเมื่อมี
พ.ศ. ๒๔๗๕ รับเบี้ยบำนาญจนถึง พ.ศ. ๒๔๗๐ รวมเวลาที่รับบำนาญ ๕ ปี ครั้นต่อมาเมื่อ
พ.ศ. ๒๔๗๐ กลับเข้ารับราชการเป็นนายช่างตรวจเรือกรมเจ้าท่าจนถึงบั้นปลายเป็นเวลา ๑๑ ปี ไม่ได้
รับบำนาญแต่เงินเดือนเวลานั้นมากกว่าเงินเดือนเดิมรับบำนาญทั้งหมดไป ต้องการทราบว่าจะออก
จากราชการรับราชการนานได้หรือไม่ และคิดอายุราชการทั้ง ๒ ครั้ง รวม ๔๐ ปีเศษ
ใช้หรือไม่

คำตอบ

ลาออกรับบำนาญไปแล้ว กลับเข้ารับราชการใหม่โดยมิได้บอกเลิกบำนาญเพื่อขอต่อ
เวลาราชการตามมาตรา ๓๐ (๑) เมื่อออกจากราชการครั้งหลังจะนับเวลาราชการติดต่อกัน
ไม่ได้ตามมาตรา ๓๐ (๒) และจะต้องคิดบำนาญสำหรับเวลาราชการตอนหลังไปบวกกับบำนาญ
ที่ได้รับอยู่เดิมตามมาตรา ๓๕ เพราะเวลาราชการครั้งหลังรับนับหนึ่งไปใหม่ จะออกรับบำนาญ
เหตุรับราชการนานไม่ได้ เพราะมีเวลาสำหรับคำนวณบำนาญเพียง ๑๑ ปีเท่านั้น ไม่ครบ ๓๐ ปี

คุณกุศล จระโพธิ์ ถามว่า :-

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัด จะได้ข้าราชการชั้น ตริ, โท, เอก. ภายในจังหวัดของตนที่
ความผิขัคแจ้งตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๗ ได้หรือไม่ (โปรดอ้างมาตราประกอบคำตอบ)

๒. ข้าราชการดำรงรับราชการมา ๑๐ ปีเต็มบริบูรณ์ แล้วลาออกจากราชการใน
ตำแหน่งพล ๑ สังกศ. จะได้สิทธิในการรับบำเหน็จบำนาญเพียงใด ? เท่าใด คิดหลักเกณฑ์ อายุ
ราชการอย่างไร ? อายุราชการ (เวลา) ระหว่างเป็นตำรวจเกณฑ์ ๒ ปี จะต้องตัดออกหรือไม่

คำตอบ

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัด ดังได้ได้ เพียงชั้นตรีและชั้นจัตวา (ตามมาตรา ๑๔ (๓) ซึ่งบัญญัติให้ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๓๖ ดังได้ได้และวรรคสุดท้ายของ ม. ๑๔ บัญญัติว่า ให้ผู้บังคับบัญชาตาม (๑) และ (๒) ดังได้ได้ ผู้บังคับบัญชาตาม (๑) ก็คือผู้บังคับบัญชาตาม ม. ๓๖ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจตั้งสำหรับชั้นตรีลงมา)

๒. ถ้าออกรับบำเหน็จได้ตามมาตรา ๑๗ แห่ง พ.ร.บ. บำเหน็จบำนาญข้าราชการ ๒๔๗๕ วิธีปฏิบัติให้ดำเนินการตามความในมาตรา ๕

เวลาราชการตอนเป็นตำรวจเกณฑ์ ถ้าได้รับราชการติดต่อกันตลอดมาต่อกันได้ ถ้าไม่ติดต่อกันต้องพิจารณาเป็นเรื่อง ๆ ไป

สมาชิกเลขที่ ๖๐/๒๕๐๐ ถามว่า :-

ข้าราชการพลเรือนส่วนภูมิภาคที่ได้ไปราชการท้องที่ตามตำบลต่าง ๆ ได้ขอเบิกเงินค่าใช้สอยจากเงินงบประมาณ ดังนี้

๑. ข้าราชการชั้นจัตวา ขอเบิกเงินค่าเช่าพาหนะสำหรับตนเอง กับขอเบิกเงินค่าจ้างคนหาหมากเครื่องสัมภาระของตนเองอีก ๒ คน

๒. ข้าราชการชั้นตรี ขอเบิกเงินค่าเช่าพาหนะสำหรับตนเอง และขอเบิกเงินค่าเช่าพาหนะสำหรับคนใช้ ๑ คน กับขอเบิกเงินค่าจ้างคนหาหมากเครื่องสัมภาระของตนเองอีก ๒ คน

๓. ข้าราชการชั้นโท ขอเบิกเงินค่าเช่าพาหนะสำหรับตนเอง และขอเบิกเงินค่าเช่าพาหนะสำหรับคนใช้ ๒ คน กับขอเบิกเงินค่าจ้างคนหาหมากเครื่องสัมภาระของตนเองอีก ๒ คน

จึงอยากจะทราบว่า การขอเบิกตามที่กล่าวมานี้ ขอบด้วยระเบียบคลัง และสมควรหรือไม่เพียงใด

คำตอบ

ชอบแล้ว เบิกได้.

น.ร. กาง ๆ

ที่ น.ร. ๒๔/๒๕๐๓

กรมตำรวจนครบาลนครราชสีมา

๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๓

เรื่อง การปฏิบัติเกี่ยวกับวิชาเนกาการจัดซื้อพัสดุ
เรียน (เจียนกระทรวงทบวงกรม)

อ้างถึง หนังสือกรมตำรวจนครบาลนครราชสีมาที่ น.ร. ๓๗๐/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๐๒

ตามที่ขียนหมตึกนครราชสีมาให้ไว้ระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง พ.ศ. ๒๕๐๒ และระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๐๒ มาเพื่อถือปฏิบัติต่อไปน

บัดนี้ สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเสนอว่า ได้ตรวจพบว่าการรับราคาซื้อของใช้ราชการของหน่วยราชการบางแห่ง เจ้าหน้าที่มักจะไม่ได้รับราคาตามราคาที่จำหน่ายตั้งของทางราชการโดยตรง แต่กลับไปรับราคาและซื้อของจากร้านที่ไม่ได้จำหน่ายสินค้าชนิดนั้น ๆ ซึ่งพฤติการณ์เช่นนี้ ทำให้หน่วยราชการต้องซื้อของในราคาแพงขึ้นเสมอ ทั้งนี้ เพราะต้องผ่านคนกลางโดยไม่จำเป็น สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า เป็นการปฏิบัติที่ไม่ชอบ จึงแจ้งไปยังกรมตรวจราชการแผ่นดิน ในฐานะผู้ควบคุมการปฏิบัติงานของกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ แต่ก็ไม่อาจจะระงับการดำเนินการได้ตามสมควร เพราะระเบียบว่าด้วยการพัสดุที่ใช้อยู่ไม่ได้ระบุให้ชัดเจนว่า การรับราคา เจ้าหน้าที่จะต้องรับจากร้านค้าประเภทใด จึงยังไม่เห็นหลักการพอที่จะชี้ได้ว่า ผู้ปฏิบัติได้ดำเนินการผู้ระเบียบหรือไม่ กรมตรวจราชการแผ่นดินจึงได้เสนอความเห็นเพื่อแก้ไขระเบียบว่าด้วยการพัสดุ ๓ ประการ คือ

๑. การรับราคาควรพิจารณาให้รับจากห้างร้านผู้มีอาชีพจำหน่ายสินค้าที่หน่วยราชการ
นั้นต้องการโดยตรง เช่นการรับราคารถจักรยานควรรับจากห้างร้านที่จำหน่ายรถจักรยาน ไม่ใช่ไปรับจากร้านจำหน่ายข้าวสาร ซึ่งถ้าเป็นเหตุตกลงทำการซื้อขายกันแล้ว ก็ต้องไปเที่ยวหาซื้อจาก
ห้างร้านที่จำหน่ายรถจักรยานอาชัพมาจำหน่ายอีกต่อหนึ่ง เป็นการซื้อสินค้าผ่านคนกลางโดยไม่
จำเป็น และอาจทำให้ราคาแพงขึ้น

๒. การรับราคาตามระเบียบมุ่งให้เป็นหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่พัสดุถึง เจ้าหน้าที่ อย่างน้อย ๒
นาย แยกย้ายไปรับราคาตามห้างร้านดังกล่าวอย่างน้อยคนละ ๒ แห่ง แล้วรายงานเสนอตาม
ลำดับชั้น ควรห้ามมิให้บุคคลอื่นไปรับราคาเอาเอง โดยมีได้ผ่านเจ้าหน้าที่พัสดุให้ทราบเรื่อง

๓. ในการตั้งราคาหรือเสนอราคา ชอบที่จะใช้แบบหรือฟอร์มจดหมายของห้างร้านที่เกี่ยวข้อง โดยให้ผู้จัดการหรือตัวแทนเสนอราคา เช่นชื่อและประเภทตราหรือยี่ห้อของห้างนั้นเป็นข้อผูกมัด และมีข้อกำหนดเพิ่มเติมหรือการที่เจ้าหน้าที่มาติดต่อดีแล้วขอฟอร์ม จดหมายไปกรอกเสนอราคาเองตามใจชอบ

สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรจะได้พิจารณาแก้ไขระเบียบว่าด้วยการพัสดุให้เหมาะสมและรัดกุมขึ้น ตามที่กรมตรวจราชการแผ่นดินเสนอ คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ค.ศ. นั้น ลงมติเห็นชอบด้วยตามที่สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและกรมตรวจราชการแผ่นดินเสนอ และอนุมัติให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไปได้

จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
(ลงชื่อ) ชำนาญอักษร
(หลวงชำนาญอักษร)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

กองคลัง.

ที่ น.ว. ๕๐/๒๕๐๓ กรมตำรวจนครบาลฝ่ายบริหาร

๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๓

เรื่อง อำนวยการงดปรับหรือลดค่าปรับแก่ผู้ปฏิบัติผิดสัญญาซื้อขายหรือจ้าง ตามระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ฯ และระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง ฯ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมตำรวจนครบาลฝ่ายบริหารที่ น.ว. ๓๗๐/๒๕๐๒ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๐๒

ตามที่ขียนย่นมติกคณะรัฐมนตรีให้ใช้ระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง ฯ และระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ฯ มาเพื่อถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไปนั้น

บทนี้ กระทรวงกลาโหมรายงานว่า ตามที่ระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยการจ้าง
 และระเบียบ ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๔๘๘ ได้กำหนดให้อำนาจของผู้จ้างและตั้งขอเป็น
 ผู้พิจารณาต่ออายุสัญญาได้ด้วยนั้น ในเรื่องการผ่อนผันแก่ผู้ผิดสัญญาซื้อขายและจ้างเหมา
 นอกจากการ ต่ออายุสัญญาให้แล้ว ในบางกรณีอาจมีการผ่อนผันงดการปรับหรือลดค่าปรับได้
 แต่ทั้งสองประการนี้ ตามระเบียบ ว่า ดังกล่าวมิได้กำหนดอำนาจไว้แต่อย่างใด จึงมีปัญหว่า
 ผู้ใดจะเป็นผู้มีอำนาจตั้งปรับหรือลดค่าปรับได้ แต่อย่างไรก็ตาม กระทรวงกลาโหมเข้าใจว่า
 เมื่อระเบียบ ว่า ได้กำหนดให้ อำนาจ ของผู้จ้าง หรือตั้งขอ เป็นผู้ พิจารณาต่ออายุ สัญญา ได้แล้ว
 อำนาจของการงดปรับหรือลดค่าปรับซึ่งผิดสัญญามีไว้เกี่ยวกับการต่ออายุสัญญา ก็ควรอยู่ใน
 อำนาจของผู้จ้างหรือตั้งขอทำนองเดียวกัน

กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารได้ตรวจระเบียบแล้ว เห็นว่าแม้ตามระเบียบ
 ทั้งสองจะมีได้กำหนดในเรื่องการงดปรับหรือลดค่าปรับแก่ผู้ปฏิบัติผิดสัญญาซื้อขาย หรือจ้างไว้ชัด
 แจ่มก็ตาม แต่ตามระเบียบได้กำหนดอำนาจในการอนุมัติจ้าง อนุมัติขอและอนุมัติการต่อสัญญา
 ไว้ ดังนั้น อำนาจในการงดหรือลดค่าปรับตามที่กระทรวงกลาโหมหารือมานี้ ควรให้เป็นอำนาจ
 ของผู้มีอำนาจตั้งจ้างหรือขอโดยอนุมัติ

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ค.ศ. นี้ ลงมติเห็นชอบด้วยตาม
 ที่กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารเสนอ และอนุมัติให้ถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไปได้
 จึงขอเรียนมาเพื่อถือเป็นระเบียบปฏิบัติต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
 (ลงชื่อ) ชำนาญอักษร
 (หลวงชำนาญอักษร)
 เลขาธิการคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร

กองคลัง.

คำภาษาอังกฤษที่ใช้เสมอ

โดย... สมพร, เทพศิขมา M.B.A. (Penn.)

★ ★ ★
(ต่อจากฉบับที่ ๓)

accredit (๑) ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นทางการ

He is an accredited representative. เขาเป็นผู้แทนที่ได้รับแต่งตั้งเป็นทางการ
He was accredited to the court of St. James.
เขาได้รับแต่งตั้งให้ประจำสำนักเซนต์เจมส์

(๒) เชื่อถือ

They have confidence in her, and anything she says will be accredited.
เขามีความเชื่อมั่นในเธอ และสิ่งใดที่เธอพูดย่อมเป็นที่เชื่อถือ

accrue เกิดขึ้น

If you put money in the bank, interest accrues.
ถ้าคุณฝากเงินในธนาคาร จะได้รับดอกเบี้ย
Ability to think accrues to you from good habits of study.
ความสามารถในการคิดเกิดขึ้นแก่ท่านจากนิสัยที่ดีในการศึกษา

accumulate สะสมมากขึ้น

He accumulated a fortune by hard work.
เขาสะสมทรัพย์สินมั่งคั่งมาจากการทำงานหนัก
Dust quickly accumulates if we don't sweep our room.
ฝุ่นจะสะสมมากขึ้นในเวลาอันรวดเร็ว ถ้าเราไม่กวาดห้องของเรา
He has accumulated a lot of books. เขาได้สะสมหนังสือไว้เป็นจำนวนมาก,

accumulation การสะสม

The accumulation of useful knowledge is one result of reading.
การสะสมความรู้ที่เป็นประโยชน์เป็นผลอย่างหนึ่งของ การอ่าน
There is an accumulation of old papers on the floor.
มีกระดาษเก่าสะสมอยู่บนพื้น

accurate ถูกต้อง

He is always accurate in what he says and does.

สิ่งที่เขาพูดและทำมักจะถูกต้องเสมอ

My watch is not accurate. นาฬิกาของฉันไม่ตรง

accuse กล่าวหา

The strange man was accused of stealing money.

ชายแปลกหน้าถูกกล่าวหาว่าขโมยเงิน

We should not accuse each other. เราไม่ควรกล่าวหาซึ่งกันและกัน

accused ผู้ถูกกล่าวหา, จำเลย

The accused was sentenced to one month's imprisonment.

จำเลยถูกพิพากษาจำคุก ๑ เดือน

accuser โจทก์, ผู้กล่าวโทษ

That woman is the accuser in the case. ผู้ตัวคนนั้นเป็นโจทก์ในคดี

accusation การกล่าวหา, ข้อกล่าวหา

The accusation against him was that he had stolen money from the safe.

ข้อกล่าวหาเขาคือ เขาฉกเงินไปจากเซฟ

accustom ทำให้คุ้นเคย

I can accustom myself to any kind of food.

ฉันสามารถจะทำตัวให้คุ้นเคยกับอาหารทุกอย่าง

Europeans find it difficult to accustom themselves to sitting on the floor in a Japanese style.

ชาวยุโรปเห็นเป็นการยากที่จะทำตนให้คุ้นเคยกับการนั่งบนพรมแบบญี่ปุ่น

accustomed to คุ้นเคย

The poor boy soon became accustomed to hard work and bad food.

ไม่ช้าเด็กที่ผาซังก็คุ้นเคยกับงานหนักและอาหารที่เลว

I am now accustomed to the cold weather.

เคยชินคุ้นเคยกับอากาศหนาวแล้ว

ache ปวด เช่น stomach ache, headache, toothache.

my back aches. หลังขวงนปวด
After climbing the mountain, he ached all over.
หลังจากไต่เขาเขาก็ปวดไปทั่วตัว

achieve สำเร็จ, ได้รับ

You will achieve your purpose if you work hard.
คุณจะได้รับความสำเร็จตามความมุ่งหมายถ้าคุณทำงานหนัก
Success cannot be achieved by laziness.
ความสำเร็จไม่อาจจะได้รับมาจากความเกียจคร้าน

achievement ความสำเร็จ

The invention of the airplane was a great achievement.
การประดิษฐ์เครื่องบินเป็นความสำเร็จอันยิ่งใหญ่
He was awarded by the government for his scientific achievements.
เขาได้รับรางวัลจากรัฐบาลสำหรับความสำเร็จในทางวิทยาศาสตร์

acknowledge (๑) ยอมรับ

I acknowledge my mistake. ฉันยอมรับความผิดของฉัน
We acknowledge him to be the cleverest boy in the class.
เรายอมรับว่าเขาเป็นเด็กที่ฉลาดที่สุดในชั้น

(๒) ตอบรับ

She acknowledge the gift with a pleasant letter.
เธอตอบรับของขวัญด้วยจดหมายอันอ่อนหวาน
We beg to acknowledge the receipt of your letter.
ขอแจ้งว่าได้รับจดหมายของคุณแล้ว

acknowledgement การยอมรับ, เป็นการแสดงว่า

The accused man made acknowledgement of his guilt.
ชายที่ถูกกล่าวหายอมรับความผิดของเขา
A receipt is the acknowledgement that a bill has been paid.
ใบรับเงินเป็นการแสดงว่าได้มีการจ่ายเงินแล้ว.

I am sending you a small sum of money in acknowledgement of your valuable help.

ฉันได้ส่งเงินจำนวนเล็กน้อยมาเพื่อแสดงความขอบคุณในการช่วยเหลืออันมีค่าของคุณ

acquaint ให้คุ้นเคย, ให้อู้จัก

Let me acquaint you with the facts. ขอให้อู้ฉันท้าให้อู้คุณทราบความจริง

You must acquaint yourself with your new duties.

คุณจะต้องทำฉนให้อู้คุ้นเคยกับหน้าที่ใหม่ของคุณ

be acquainted with อู้คุ้นเคย

I have often heard of his name, but I'm not acquainted with him.

ฉนได้อู้ยินชื่อของเขาแต่ฉนไม่อู้คุ้นเคยกับเขา

acquaintance ความรู้, ความอู้คุ้นเคย

I have some acquaintance with French but I do not know it well.

ฉนมมีความรู้ภาษาฝรังเศสบ้าง แต่ฉนไม่รู้อู้ดีพอ

He has a large circle of acquaintances. เขามีคนรู้อู้จักมาก

[ยังมีต่อ]

หนังสือให้อู้คู่ชอบชันักวา, กริ, โท, เอก

๑. แหนดอบฉฒนธรรม	ราคา	๓๒ บาท
๒. คำถาม - แหนดอบ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน, -พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน, -พ.ร.บ. ปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม	ราคา	๓๐ บาท
๓. กฎ ก.พ.	ราคา	๒๐ บาท
๔. ข้อสอบชันตรี พ.ศ. ๒๔๗๗-๒๔๗๘-๒๕๐๐ (ทุกกรม ทุกวิชา)	ราคา	๒๕ บาท
๕. ระเบียบปฏิบัติราชการ	ราคา	๒๕ บาท
๖. คำถาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน	ราคา	๕ บาท
๗. วนรสารข้าราชการ ปี ๒๕๐๐	ราคาชุดละ	๓๐ บาท
(ถ้าเย็บเล่มรวมกันทั้งปี เพิ่มค่าเย็บเล่มปกฉอน ๓ บาท ปกแข็ง ๓๓ บาท)		

สั่งได้จากเลขานุการบริการสวัสดิการ ก.พ. สำนักงาน ก.พ. ในพระบรมมหาราชวัง
พระนคร จ่ายเงินที่ ป.ณ. หน้าพระลาน (หนังสือตามรายการ ๑, ๒, ๓, ๔, ๕ เพิ่มค่าส่ง
เล่มละ ๒ บาท หนังสือตามรายการ ๖ เพิ่มค่าส่งเล่มละ ๑ บาท)

ศัพท์หมวดบางตอนจากพจนานุกรมไทย-อังกฤษ 16 เล่มชุด

โดย สุธี เจริญทานนท์ B.A. (Industrial Economic) Cert. in English Studies.

[มีคำนำศัพท์หมวดทุกคำมาลงตามความประสงค์ของสมาชิก ติดต่อผ่านวารสารข้าราชการ]

๗๐ (ต่อ)

- รถคัมตะขาว-ไจโด (รถแทรกเตอร์... ค้ำ) track-layer (n.)
 รถตู้-รถยนต์ box car, caravan (n.) van (n.)
 -รถไฟ freight car, goods train, railway carriage
 รถแคววง band-wagon (n.)
 รถถัง tank (n.)
 รถถังปืนใหญ่ tank artillery (n.)
 รถถังรบชนิดเล็ก whippet (n.)
 รถถากถาง bulldozer (n.)
 รถถึงสะดวก-สถานที่ easy access
 รถไถ barrow (n.)
 รถทหาร military vehicle
 รถที่ตกมั่งเงาขบวนแห่ float (n.)
 รถที่คอปีสายอิน orange (n.)
 รถที่แล่นช้า (รถยนต์ที่วิ่งอย่างคลานค้ำ) slow coach
 รถเทียบข้างรถจักรขบวนคน side-car (n.)
 รถแทรกเตอร์ชนิดมีไจเป็นคัมตะขาว track-layer (n.)
 รถแทรกเตอร์ชนิดมีล้อใหญ่ tractor (n.)
 รถนอนในขบวนรถไฟ sleeping car, sleeper (n.) waggon-lit (n.)
 รถบดถนน roller (n.)
 รถบดถนนชนิดไจเครื่องไอน้ำ steam roller
 รถบรรทุก lorry (n.) truck (n.)
 รถบรรทุกกระสุน (รถบรรทุกปืนใหญ่ค้ำ) caisson (n.) field train
 รถบรรทุกขยะ garbage truck, refuse vehicle
 รถบรรทุกของที่ใช้เงิน hand cart
 รถบรรทุกที่ถล่มบรรทุกข้าวเต็ม a truck load of rice
 รถบรรทุกชนิดกระดกได้ dump-cart (n.) dump-truck (n.) tip-car (n.) tip-cart (n.) tipper (n.)
 รถบรรทุกน้ำ (รถน้ำค้ำ) water-cart (n.) water-truck (n.)
 รถบรรทุกปืนกล machine-gun carrier
 รถบรรทุกพ่นและนำที่เขตรถถัง tank (n.) tender-tank (n.)
 รถบรรทุกมีฝาและหลังคา (รถตู้ค้ำ) van (n.)
 รถบรรทุกศพ (รถศพ... ค้ำ) bier (n.) hearse (n.)

Grammar and Composition

โดย... วินัยรัตน์ปรากฏ อ.บ. ป.ม. อาจารย์โรงเรียนนาบร้อช จ.ป.ว.

★ ★ ★
(ต่อจากฉบับก่อน)

CHAPTER 13 The Uses of the Tenses.

144. Present Indefinite Tense. ใช้ในกรณีต่อไปนี้

1. แสดงการกระทำที่เกิดขึ้นเสมอ ๆ มักจะมี adverbs of frequency ประกอบ
(เช่น often, always, seldom, generally, frequently, every other day etc.)

e.g. She often **goes** to the cinema with her brother.
The school **begins** at 8 o'clock.
We generally **play** tennis in the evening.

2. แสดงการกระทำ หรือสภาพที่เป็นจริงอยู่เช่นนั้นตลอดไปทีเดียว.

e.g. Honesty **is** the best policy.
The sun **shines** by day.
Water **is** necessary for life.

3. แสดงการกระทำที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ โดยทั่วไป มักจะมีข้อความ
แสดงเวลาอนาคตปรากฏอยู่ด้วย.

e.g. They **sail** on Wednesday.
When **do** you **start** for Chiangmai?
He **comes** in a few day's time.

4. แสดงการกระทำในอนาคตที่ปรากฏใน adverb clauses of time and of condition.

e.g. If he **is** there I shall tell him.
When I **return** I'll tell you all about it.
Unless you **are** ill you should come.

5. แสดงการกระทำที่ก่อกำเนิดเป็นอยู่ในขณะพูด แต่ทงมิให้ใช้ได้เฉพาะกริยาบางคำ
เช่น to think, to see, to believe, to understand, to know, to want, to love,
to contain. etc.

e.g. I **know** what you mean.
We **understand** what you have said.

ข้อสังเกต กริยาเหล่านี้ไม่นิยมใช้ในรูปแบบ continuous tense.

6. แสดงการกระทำที่เกิดขึ้นในอดีต แต่ต้องการวาดภาพให้เห็นว่ากำลังเป็นอยู่ในขณะพูด (เรียกว่า Historio Present)

e.g. Baber now **leads** his men through the Kyber Pass, and **enters** the plains of India.

145. Present Continuous Tense. ใช้ในกรณีต่อไปนี้:-

1. แสดงการกระทำที่กำลังเป็นอยู่ในขณะพูด

e.g. Now we **are learning** grammar.
They **are sitting** there waiting for you
What **are you doing** here?

2. แสดงการกระทำที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต

e.g. He **is flying** to America the day after to-morrow.
The King **is leaving** for Hua Hin soon.
He **is killing** the pig to-morrow.

ข้อสังเกต บางทีใช้ inรูป to be going + infinitive เช่น

I **am going to write** to her to-morrow.
Is he **going to lecture** to-day?
We **are going to tell** you now.

146. ในกรณีที่การกระทำ 2 อย่างเกิดขึ้นพร้อมๆ กันในปัจจุบัน และต่างก็เป็นอยู่ในระยะเวลาเท่ากัน การกระทำทั้งสองนี้ให้ใช้ Present Continuous Tense.

e.g. While he **is playing** tennis, I **am doing** my home-work.
When my brother **is taking** a bath, I **am having** my breakfast.

ข้อสังเกต ถ้าหากว่าการกระทำทั้ง ๒ นั้นเกิดขึ้นในระยะเวลาไม่เท่ากัน การกระทำที่เกิดขึ้นในระยะเวลาสั้นกว่า ให้ใช้ Present Continuous Tense ส่วนการกระทำที่เกิดขึ้นในระยะเวลาสั้น ให้ใช้ Present Indefinite Tense เช่น

While she **is working**, I **make** tea.
He often **enters** our room, when we **are sleeping**.

147. Present Perfect Tense. ใช้ในกรณีต่อไปนี้

1. แสดงการกระทำที่เพิ่งจะเกิดขึ้น หรือเพิ่งจะสิ้นสุดในขณะพูด.

e.g. I **have just finished** my composition.
Have you sealed the letter?
Now my work **has been completed**.

ข้อสังเกต จะใช้ adverbs of past time (เช่น yesterday, last week etc.) ขยายกริยา รูปไม่ได้

2. แสดงการกระทำที่เกิดขึ้นในอดีต และการกระทำที่ยังคงดำเนินติดต่อกันมาจนถึงในปัจจุบันในขณะที่พูดอยู่.

e.g. How long **have** you **been** in Bangkok?
She **has been** our cook for five years.
We **have** waiting for him two hours.

3. แสดงการกระทำที่เกิดขึ้นและสิ้นสุดลงในอดีต แต่ถือว่าเป็นการกระทำที่มีหวังจะเกิดขึ้นอีกในอนาคตได้เสมอ ๆ

e.g. I **have** several times **made** that mistake.
We **have visited** him twice a week.
Have you ever **gone** to Songkhla?

ข้อสังเกต มักจะมี adverbs of frequency ประกอบ.

148. ในกรณีที่มีการกระทำ 2 อย่างเกิดขึ้นในปัจจุบัน แต่การกระทำอย่างหนึ่งเกิดขึ้นหลังจากทำการกระทำอีกอย่างหนึ่งได้เกิดขึ้นแล้ว การกระทำที่เกิดขึ้นก่อนให้ใช้ Present Perfect Tense ส่วนการกระทำที่เกิดขึ้นต่อหลังให้ใช้ Present Indefinite Tense.

e.g. He always **goes** for a walk after he **has finished** his work.
You **can go** home after you **have given** a report.
We **begin** our lesson when the clock **has struck** nine.

149. Past Indefinite Tense ใช้แสดงการกระทำที่เกิดขึ้น ณ เวลาหนึ่งเวลาใดในอดีต โดยมากมักจะมี adverbs of past time ขยาย.

e.g. Yesterday I **went** to see her.
When I **was** a boy, I **was** more ambitious.
Last year I **went** to Chiangmai.

ข้อสังเกต จงสังเกตความแตกต่างในการใช้ Tenses.

Every time I **have broken** a flask I **have been** sorry.
Every time I **broke** a flask I **was** sorry.

150. Past Continuous Tense ใช้แสดงการกระทำที่กำลังเป็นอยู่ในเวลาหรือระยะเวลาหนึ่งเวลาใดในอดีต.

e.g. Yesterday, at 6 o'clock, we **were swimming**.
At 10 o'clock yesterday morning, I **was talking** to him.

151. ในกรณีที่การกระทำ 2 อย่างเกิดขึ้นพร้อม ๆ กันในอดีต แต่ต่างก็เป็นอยู่ในระยะเวลาหนึ่งเท่า ๆ กัน การกระทำทั้งสองให้ใช้ Past Continuous Tense.

e.g. While he **was playing**, I **was reading**.
When the teacher **was lecturing**, he **was sleeping** all the time.

ข้อสังเกต ถ้าหากว่าการกระทำทั้งสองนั้นเกิดขึ้นในระยะเวลาไม่เท่ากัน การกระทำที่เกิดขึ้นใน ระยะเวลาสั้นกว่าให้ใช้ Past Continuous Tense ส่วนการกระทำที่เกิดขึ้นในระยะเวลาสั้นให้ใช้ Past Indefinite Tense เช่น

I was putting on my coat as she entered.

While I was walking along the road, I met your friend.

152. Past Perfect Tense ใช้ในกรณีต่อไปนี้ :-

1. แสดงการกระทำที่สิ้นสุดลงก่อนเวลาหนึ่งเวลาใดในอดีต.

e.g. Yesterday at 10 o'clock, I had finished my book.

We had seen him before that day.

2. แสดงการกระทำที่เกิดขึ้นและสิ้นสุดลงในระยะเวลาหนึ่งเวลาใดในอดีต.

e.g. I had been in Singora for three years.

King Naresuan had ruled the country since B.E. 2133.

ข้อสังเกต จงสังเกตความแตกต่างในการใช้ Tense.

I have lived in Bangkok for five years.

He had lived in Bangkok for five years.

ในประโยคแรกหมายความว่า ขณะที่พักผ่อนก็ยังอยู่ในกรุงเทพฯ แต่ ในประโยคที่สองนั้นไม่ได้อยู่ในกรุงเทพฯ แล้ว.

153. ในกรณีที่มีการกระทำ 2 อย่างเกิดขึ้นในอดีต แต่การกระทำอย่างหนึ่งเกิดขึ้นหลังจาก การกระทำอีกอย่างหนึ่งได้เกิดขึ้นแล้ว การกระทำที่เกิดขึ้นก่อนให้ใช้ Past Perfect Tense ส่วนการกระทำที่เกิดขึ้นต่อหลังให้ใช้ Past Indefinite.

e.g. When he came in, I had finished my letter.

She cried as soon as she had heard the news.

I found the letter long after he had gone away.

154. Future Indefinite Tense ใช้แสดงการกระทำที่จะเกิดขึ้น ณ เวลาหนึ่งเวลาใดในอนาคต.

e.g. Shall I know before to-morrow ?

You will be sorry for it later.

We shall be back in time.

155. Future Continuous Tense ใช้แสดงการกระทำที่กำลังเป็นอยู่ ณ เวลาหนึ่งเวลาใดในอนาคต

e.g. To-morrow at six o'clock I shall be sitting in the train.

You will be feeling very happy at that time.

156. Future Perfect Tense ใช้แสดงการกระทำที่จะสิ้นสุดลง ณ เวลาหนึ่งเวลาใดในอนาคต.

e.g. I shall have finished my dinner by that time.

By that time, she will have forgotten all about it.

News Summary

(๑๐๑ น.ส.๒.)

สรุปข่าว

ในประเทศไทย

HOME

Apr. 2 At Government House the Premier told the press about Cabinet's decisions. The Cabinet approved in principle the sending of a delegation to the meeting of the Co-ordinating Committee for the Development of the Mekong River Basin to be held at Saigon; took note of the King's impending departure for Hua Hin.

Apr. 3 Five ministerial appointments were made by Royal Command: Mr. Svetra Piembongsar, Deputy Finance Minister; Mr. Jeun Ravivarn, Deputy Agriculture Minister; Maj. Gen. Netr Khemayodhin, Deputy Communications Minister; Mr. Thim Baribadua, Deputy Education Minister; Mr. Aree Tautivejku', Deputy Co-operatives Minister.

Apr. 6 The King accompanied by the Queen, worshipped the Emerald Buddha, paid homage to his ancestors in the Royal Pantheon, and laid a wreath before the statue of King Rama I.

There was car racing at Don Muang Airport.

Apr. 7 The King and Queen with their four children left for Hua Hin on holiday.

The National Assembly decided to free Pol. Maj. Gen. Thom Chitrvimol, a second category member of the National Assembly during the session of the National Assembly.

Apr. 9 New customs tariffs and revenue taxes were promulgated.

๒ เม.ย. นายกรัฐมนตรีแถลงข่าว การประชุมคณะรัฐมนตรีแก้ไขแทนหนังสือพิมพ์ ๗ ทำเนียบรัฐบาล คณะรัฐมนตรีลงมติอนุมัติในหลักการส่งผู้แทนไปประชุมร่วมกับคณะกรรมการประสานงานพัฒนาลุ่มแม่น้ำโขง ที่ซึ่งอำนวยการบริหารพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถจะเสด็จพระราชดำเนินแปรพระราชฐานไปประทับที่หัวหิน

๓ เม.ย. มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรี ๕ กระทรวง คือ นายเสวตร เปี่ยมพงษ์สานต์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง, นายจัน ธีรวิวัฒน์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร, พลตรีเนตร เขมะโยธิน เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม, นายทิม ภริพัฒน์ เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ, นายอริย ทัศนวิเศษกุล เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสหกรณ์

๖ เม.ย. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยพระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปถวายนมัสการพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร เสด็จพระราชดำเนินยังปราสาทพระเทพบิดรถวายบังคมพระบรมพมหากษัตริยาธิราช และเสด็จพระราชดำเนินไปถวายบังคมพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกปฐมบรมราชานุสรณ์

มีการแข่งรถยนต์ที่ท่าอากาศยานดอนเมือง

๗ เม.ย. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วย สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ ทั้ง ๔ พระองค์ เสด็จพระราชดำเนินไปประทับที่ แรม ๗ หัวหิน

สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติอนุมัติให้ส่งปลัดยั่ว พล ต.จ. ทม จิตรวิมล ส.ส. ประเภท ๒ ระหว่างสมัยประชุมสภาผู้แทนราษฎร

๘ เม.ย. ได้มีประกาศใช้พิกัดอัตราศุลกากร และประมวลกฎหมายอาญาฉบับใหม่

The Director of SEATO Vayubut exercise gave a press conference on "Vayubut" exercise and told that the King would participate in this exercise in his capacity as Supreme Commander of the National Armed Forces. He said the King would spend the time camping with his soldiers.

Apr. 14 there was a special session of the National Assembly to consider various Bill introduced by the Government. The Bill provided for (1) cement tax increases (2) custom tariff revisions (3) revenue code amendments and (4) liquor tax increases. After a long debate, the Bills were passed by a final vote of 90 to 6, 106 to 45, 110 to 43 and 144 to 28 respectively.

Apr. 18 The Cabinet decided to dissolve the Ministry of Culture, transfer the Religious Dept. to the Ministry of Education, change the Culture Dept. to a division under the Education Ministry, transfer the Fine Arts Dept. to control of the Cabinet Office, dissolve the Social Security Dept. and the Dept. for Protection against Public Disasters.

The officials of the Social Security Dept. will be transferred to the Customs and Revenue Dept. to reinforce the personnel of these two departments in collecting tariffs and taxes.

Divisions in the Dept. for Protection against Public Disasters concerned with public welfare work will be transferred to the Public Welfare Dept., while those concerned with other divisions will be transferred to the Undersecretary's Office, Ministry of Interior.

ผู้อำนวยการฝึกวายุบุตรได้แถลงข่าว เกี่ยวกับการฝึกวายุบุตรแก่ผู้แทนหนังสือพิมพ์ ได้แถลงว่าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะเสด็จ พระ ราชดำเนิน ไป ประทับ แรม กับทหารในสนามฝึก อย่างทหารในฐานะที่พระองค์ทรงดำรงตำแหน่งจอมทัพไทย

๑๔ เม.ย. ได้มีการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เป็นพิเศษ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติหลายฉบับซึ่งรัฐบาลเป็นผู้เสนอ คือ ๑) ร่างพระราชบัญญัติเพิ่มภาษีซีเมนต์ ๒) ร่าง พระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติม พิกัดอัตราศุลกากร ๓) ร่าง พระราช บัญญัติ แก้ ไข เพิ่มเติม ประมวล รัษฎากร ๔) ร่างพระราชบัญญัติเพิ่มภาษีสรา หลังจากได้มีการอภิปรายกันอย่างยืดเยื้อแล้ว ทประชุมได้ลงมติทั้ง ๓วาระ ให้ผ่านร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ด้วยคะแนนเสียงข้างมาก ๘๐ ต่อ ๖, ๑๐๖ ต่อ ๔๕, ๑๑๐ ต่อ ๔๓ และ ๑๔๔ ต่อ ๒๘ ตามลำดับ

๑๘ เม.ย. คณะรัฐมนตรีได้ลงมติให้ยุบกระทรวงวัฒนธรรม, โอนกรมการศาสนาไปขึ้นกับกระทรวงศึกษาธิการ, ยุบกรมการวัฒนธรรมลงเบนกองไปขึ้นกระทรวงศึกษาธิการ, โอนกรมศิลปากรไปขึ้นสำนักคณะรัฐมนตรี, ยุบกรมประกันสังคมและกรมป้องกันสาธารณภัย

จะโอนข้าราชการกรมประกันสังคมไปสังกัดกรมศุลกากรและกรมสรรพากร โดยเพิ่มอัตราค่าจ้างให้แก่กรมทั้ง ๒ ในการเก็บภาษีอากร

กองต่าง ๆ ในกรมป้องกัน สาธารณภัย ที่มีงานเกี่ยวข้องกับสวัสดิภาพ ประชาชน จะโอนไป ขึ้นกรม ประชาสงเคราะห์ ส่วนงานของกองอื่น ๆ จะโอนไปสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ภาษาไทย

★ ★ ★

(ต่อจากฉบับก่อน)

คำที่สำเนียงซ้ำกันแต่เขียนไม่เหมือนกัน

- คำ - ราคา, คุณประโยชน์ในตัวของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
- ฆ่า - ทำให้ตาย
- จร - ไป, เทียบไป
- จอน - รอยกันตามชายผมที่โค้งตามหู
- จุน - คำ ยันไว้
- จุก - เด็ก, น้อย
- ฉั้น - คำแทนชื่อบุรุษที่หนึ่ง, กิน (ใช้สำหรับภักษุสามเณร)
- ฉันท - ความพอใจ, ความรักใคร่
- ไซก - เบียดมาก ชุ่มมาก
- ไซค - เคารวะ, คราวดีคราวร้าย,
- ไซ - เจาะ
- ไซย - คักว่า, เจริญกว่า
- ชัย - การชนะ
- คาด - ดาด, ปลูก, ชั่ง (คาดฟ้า)
- คาม - เกิดออกดาด, มากหลาย,
- กระคาม - วัดกู่แผ่นบาง ๆ ไซเขียน หรือพิมพ์หนังสือ หรือห่อของ
- โค - อะไร, สิ่งไร
- โค - มื่อ, แกงโค - รอยกากบาทหรือขีดเขียนซึ่งบุคคลไม่รู้หนังสือหรือขีดเขียนโดยมิสำคัญ
- ครรก - ความครึก, ความคิด
- คัก - หน้าขาดอมเข้าถึงโคนขาในเวลานั่ง, เขาภาชนะรองตั้งของธรมจากตะแคง ~~คัก~~ คกราก

แนวเรียงความ

โดย..... บุญหยด พันธุ์เพ็ง อ. บ.

★ ★ ★

เรื่อง ศาสนามีอุปการะคุณแก่มนุษย์

(ข้อสอบชั้นตรี กรมชลประทาน พ.ศ. ๒๕๐๐)

(หมายถึงศาสนาโดยทั่วไป ถ้าอธิบายเพียงแต่ศาสนาพุทธ ก็แสดงว่าไม่เต็มรูป ทำให้
ผลที่จะได้เสียไป)

๑. อารัมภบท - ปวงชนอยู่ร่วมกัน มีตั้งยึดเหนี่ยวทางจิตใจ
- ตั้งน บางคนที่เรียกว่า ศาสนา
 - ศาสนาคืออะไร - นิยาม มีผู้แปลความหมายต่าง ๆ กัน เช่นว่า เป็นคำสั่งสอน การสั่งสอน การอบรม การฝึกหัด ฤทธิ์ ความเชื่อถือ การแก้ไข ลงโทษ การปกปักรักษา บังคับบัญชา คำสั่ง (ปทานกรรม) หรือ
- “คือระบบการกระทำเพื่อให้เกิดความรอดพ้นทุกข์ได้”
- ความหมายของศาสนา - คำสั่งสอนของศาสดา
 - บทบัญญัติเกี่ยวกับศีลธรรม
 - สำหรับสั่งสอนชุมชน
 - เพื่อให้ละชั่วประพฤติดี
 - “ศาสนาแห่งสากลโลก คือมนุษยธรรม ความยุติธรรม และนั่นเองคือศาสนาที่ไร้ปรับเข้ากับชุมชน ให้บรรลุศาสนกิจได้... เกอคเค้
 - เป็นต้นว่าคำสั่งสอนของศาสดา
 - สิวัตถะ พุทธศาสนา
 - พระเยซู คริสต์ศาสนา
 - พระโมฮัมหมัด อิสลาม
 - พิษณุ นวราชัน ศาสนาพราหมณ์
 - เจ้าจ้อ ฤทธิ์เต้า
 - ซงจ้อ
 - ซินโต ฯลฯ

- ทุกศาสตร์สอนให้คนเป็นอย่างไร หรือ

หลักใหญ่ของศาสนา ก. พุทธศาสนา

- ไม่ทำบาปทั้งปวง
- ทำดีให้ถึงพร้อม
- ทำใจให้ผ่องแผ้ว
- สรรพ สอนให้ทุกคนละความชั่ว
- ประพฤติดี - คดี ฯ

ข. คริสต์ศาสนา

- สอนว่าจงรักเพื่อนบ้าน เท่ากับรักตัวเอง
- เชื่อเพื่อเสมอแผ้ว
- บัญญัติ ๓๐ ประการ (ห้ามนับถือพระเจ้าอื่นนอกจาก พระเยซู, ห้ามเคารพรูปบูชาใด ๆ, ห้ามเอ่ยนามพระเป็นเจ้าโดยขาดความเคารพ, ทำงาน ๖ วัน หยุดวันอาทิตย์, ห้ามฆ่ามนุษย์, ห้ามประพฤตินอกทางงาม, ห้ามลักทรัพย์, ห้ามเป็นพยานเท็จ, ห้ามชะโมอ)

ค. ศาสนาอิสลาม

- สอนตามโอองการของพระอาหัด้า
- ให้ศรัทธาเชื่อต่อคำสอน
- ปฏิบัติตามกเศอ
- พระเจ้ามีองค์เดียว คือพระอาหัด้า
- โอองการของพระเจ้าศักดิ์สิทธิ์ใครละเมิดมิได้
- ห้ามการบชารูปเคารพ

ง. ศาสนาฮินดู หรือ พราหมณ์

- อนุญาตแยกออกจากพรหม
- ทำดีได้ ทำชั่วได้ชั่ว

(๑๑๑ แสดงว่า ศาสนามีอุปการะคุณแก่มนุษย์ เพื่อให้ละเอียดยกให้อธิบายต่อไปว่า ศาสนามีอุปการะคุณแก่มนุษย์อย่างไร - เข้าเรื่อง และใช้ความคิด ความรู้ และแยกหัวข้อเป็นข้อ ๆ)

๒. เจ้าพระยา - คำสอนอุปการะคุณแก่มนุษย์

- ๑) คำสอนเป็นศรีของคัมภีร์ของโลก - ไม่เบียดเบียนกัน
 - ไม่บรณาฆ่าฟันกัน
 - ตามศีล ๕
 - ช่วยให้ทุกคนอยู่ได้ด้วยความสุข
 - โลกสู่สันติภาพ
- ๒) ช่วยให้ทุกคนตระถิงความชั่ว
 - เว้นจากการทำความชั่ว
 - อบายมร
 - มัวเมา ลุ่มหลง ดิเสศ
 - วิชา อัจฉา โลก
- ๓) ช่วยให้มีประพฤติดี
 - ให้เป็นคนอยู่ในทำนองคลองธรรม
 - ให้รู้จักบาปบุญคุณโทษ
 - ให้รู้จักเหตุผล
 - ให้เป็นคนซื่อสัตย์

ฯลฯ
- ๔) ช่วยให้คนรู้แจ้งในความจริง
 - ทำดีได้ดี
 - ทำชั่วได้ชั่ว
 - กฎแห่งกรรม
 - ผลทันตาเห็นที่ตามมา
- ๕) ช่วยให้คนพ้นจากความเป็นทาส
 - ทางกาย - พุทธองค์สอนไม่ให้ซื้อหาทาส
 - ไม่ให้ข่มเหงคนอ่อนแอกว่า
 - ให้เมตตาภรรยา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
 - ให้รู้จักพึ่งตนเอง ไม่มัวเมา
 - ไม่ให้ถือขันนรวิฆเนศ
 - ทางใจ - ไม่เป็นทาสของกิเลส
- ๖) ช่วยให้คนจากความเขลา

(อาจเอาหลักของศาสนาตามอารัมภบท มาสอนโดยกล่าวในอุปการะคุณละเอียดยกได้ - หรือหลายท่านอาจมีความคิดเห็นแตกต่างบ้างว่านี้ นั่นก็เป็นกำไรในการเขียนเรื่องความให้ได้คะแนนดี ซึ่งก็เป็นความจำเป็นที่ต้องมีความคิดกว้างไกลเช่นว่านี้ด้วย)

๓. บรรดาธรรมตามแนวท้าวางไว้ - ความ ๒

๔. - ๕. แทรกเหตุผลตามความเหมาะสม

แทรกความคิดเห็นในตอนต้นเห็นสมควร

ซึ่งอาจจะเป็น

- วิจัยข้อขัดแย้ง ซึ่งอาจจะมีผู้ค้านว่า ศาสนาไม่มีอุปการะคุณแก่มนุษย์
- หักล้างข้อขัดแย้งให้ตกไป
- เปรียบเทียบคนถือศาสนากับผู้ไม่ถือศาสนา
- ความคิดเห็นส่วนตัว ศาสนามีอุปการะคุณแก่มนุษย์มากที่สุดเพราะเหตุใด
- คนไม่มีศาสนาเป็นอย่างใด
- มนุษย์ไม่นับถือศาสนาเลยจะเป็นอย่างไร

๖. สรุปและจบเรื่อง

- อาจประมวลข้อความที่ได้บรรยายลงในรูปหัวข้อสั้น ๆ
 - การจบเรื่อง ควรเป็นขมวดเรื่องให้สัมพันธ์กับหัวเรื่อง
- ที่ว่า - ศาสนามีอุปการะคุณแก่มนุษย์

ซึ่งอาจเป็นว่า -

“หลักการใหญ่ของทุกศาสนาสอนให้ทุกคนเป็นคนดี - เชื่อเพื่อเชื่อแม่ - มีจิตใจปรานีต่อกันและกัน - จนมีคำกล่าวว่า ศาสนาเป็นเครื่องคุ้มครองโลก พลโลกจะอยู่เย็นเป็นสุขได้ก็เพราะ ศาสนา... เหล่านี้ คือ ความจริงที่ไม่ มีผู้ใดปฏิเสธได้ ด้วยเหตุว่า ศาสนามีอุปการะคุณแก่มนุษย์”.

ย่อประวัติศาสตราจารย์ไทย

โดย..... โชค สุคันชวณิช พ.ม., อ.บ. อาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกหัดครูมัธยม
 อาสา สุกระมงคล พ.ม., อ.บ. อาจารย์ใหญ่โรงเรียนไตรมิตรวิทยาลัย

(ต่อจากฉบับก่อน)

สมัยกรุงธนบุรี

สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี (พ.ศ. ๒๓๓๐-๒๓๖๕)

เจ้าตากนิมิตไปว่าเจ้าแผ่นดินองค์เก่า ๆ แห่งกรุงศรีอยุธยาได้มาจับได้ . จึงได้อพยพมาตั้งราชธานีใหม่ที่กรุงธนบุรี ทำพิธีปราบดาภิเษกเป็นกษัตริย์ไทย ทรงพระนามว่าสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี และพระราชทานนามเมืองหลวงใหม่ว่า “กรุงธนบุรีศรีมหาสมุทร” เรียกกันโดยย่อว่า กรุงธนบุรี

ตามทางสันนิษฐานเกี่ยวกับการที่เจ้าตากได้ย้ายราชธานีมายังกรุงธนบุรีนั้น คือ

- ๑) กรุงศรีอยุธยาถูกพม่าเผาผลาญทำลายสิ้น ยากที่จะปฏิสังขรณ์ให้ดี
- ๒) กรุงศรีอยุธยาอาณาเขตกว้างขวางมากยากแก่การคุ้มครองรักษา เพราะฉะนั้น

เจ้าตากเริ่มตั้งตัวใหม่ๆ มักต้องระวังภัย

- ๓) กรุงศรีอยุธยาอยู่ในทำเลที่ข้าศึกจะยกเข้ามาง่ายได้ทุกทาง และพม่าชำนาญทางที่จะบุกรุกเข้ามาง่าย ยากต่อการที่จะรักษากรุงให้ปลอดภัยได้

ส่วนกรุงธนบุรีนั้นเหมาะสมที่จะเป็นราชธานีในสมัยนั้น เพราะ

- ๑) มีขนาดเล็กพอสมควรกับกำลังไพร่พลของเจ้าตากจะรักษาไว้ได้
- ๒) มีบ่อนปราการที่มั่นคงแข็งแรง ซึ่งฝรั่งสร้างขึ้นไว้สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี

นั้นแล้ว

- ๓) เป็นเมืองใกล้ทะเล สะดวกต่อการค้าขาย ชัยภูมิดีในทางยุทธศาสตร์ สามารถถ่วงถอยออกทางทะเลได้ง่าย

- ๔) พม่ายังไม่ชำนาญทางที่จะยกเข้ามาบุกรุกกรุงธนบุรี

๕) กรุงธนบุรีตั้งอยู่ปากน้ำเจ้าพระยา สามารถติดต่อการค้าระหว่างหัวเมืองฝ่ายเหนือกับชาวต่างประเทศได้อย่างดี

สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี ซึ่งมีออกพระนามหนึ่งว่า "สมเด็จพระบรมราชาที่ ๕" เป็นพระเจ้าแผ่นดินของกรุงธนบุรี เมื่อ พ.ศ. ๒๓๓๐ ครอบครองพระชนมายุได้ ๓๕ ปี

เหตุการณ์สำคัญในรัชกาลนี้ คือ

ก) การทำนุบำรุงบ้านเมือง

สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีได้พยายามหาวิธีบำรุงและสร้างกำลังให้กล้าแข็งขึ้น โดยทำประกาศนำวรวงให้พี่น้องชาวไทยที่แตกฉานชานเช่นอยู่ในที่ต่างๆ ได้กลับมารวมเป็นกลุ่มก้อนและตั้งภูมิดำเนาอยู่ในกรุงธนบุรี พวกที่หลบภัยและถูกปล้นกับพวกที่อยากจนอดคิดขาดแคลนก็ได้รับพระมหากรุณาพระราชทานข้าวของเสื้อผ้าตามสมควร พอให้มีกำลังประกอบอาชีพต่อไป กำลังไพร่พลจึงทงชนเป็นลำดับ ทางด้านภูมิประเทศก็จัดทำค่ายคปรเทศหอรบ เตรียมพร้อมไว้ต่อสู้ป้องกันอริราชศัตรู และดำเนินการเลือกสรรพระภิกษุสงฆ์ที่ทรงศีลบริสุทธ์ให้มาร่วมกันจารจรโดงพระพุทธศาสนาให้รุ่งเรืองถาวรสืบไป

ข) การปราบปรามรวบรวมชุมนุมต่างๆ

เพื่อความมั่นคงแก่แผ่นดินของประเทศไทย สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี จึงคิดหาวิธีที่จะรวบรวมชุมนุมต่างๆ เข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียว เริ่มต้นด้วยการยกกองทัพไปตีชุมนุมพิษณุโลกก่อน สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีทรงนำทัพไปเมื่อ พ.ศ. ๒๓๓๓ เจ้าพิษณุโลก (เรือง) ได้ทราบจึงตั้งให้หลวงโกษายกทัพมาตั้งรับที่ตำบลเกษชัย แขวงเมืองนครสวรรค์ และได้ทำการต่อสู้กันเป็นสามารภ บังเอิญสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีถูกบ่อนยงที่พระขงษ์ จึงให้ถอยทัพกลับกรุงธนบุรี

เจ้าพิษณุโลกเมื่อได้ชัยชนะก็ดำคัญตนว่าเป็นผู้มบญ จึงทำพิธีราชาภิเศกตั้งตนเป็นกษัตริย์ อยุ่ได้ ๗ วันก็เกิดไข้ในลำคอและถึงแก่กรรม แล้วพระอินทรอากาศผู้้องได้ชนครองเมืองแทนแต่ไม่กล้าตั้งตัวเป็นกษัตริย์ ครั้นเจ้าพระฝางได้ทราบถึงความอ่อนแอของเจ้าพิษณุโลกคนใหม่ ก็ยกทัพมาตีเมืองพิษณุโลกได้โดยง่าย และให้จับพระอินทรอากาศประหารชีวิตเสีย และชนครองพิษณุโลกแทนต่อไป

สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี ได้คิดว่าควรทำการปราบปรามชุมนุมเล็กๆ ก่อนครั้นพระขงษ์

หายดีแล้ว ก็เตรียมการยกทัพไปตีเมืองพม่ายวอดปลาย พ.ศ. ๒๓๓๓ โปรดให้พระมหามนตรี (นายศักดิ์จันทมาทาคเด็ก ซึ่งหลบหนีพม่าครั้งกรุงแตกมารับราชการอยู่ด้วยเจ้าตาก) กับพระราชวรินทร์ (หลวงยกบัตรราชบุรี พี่ชายนายศักดิ์จันทมาทาค ซึ่งเข้ามาด้วยความภักดีทำราชการด้วยเจ้าตาก) เป็นทัพหน้ายกไปนครนายก ส่วนพระองค์เองเป็นทัพหลวงยกไปทางสระบุรี หมายเอาเมืองพม่ายเป็นทัพถล่ม กรมหมื่นเทพพิพิธจัดทัพออกต่อสู้แต่กองทัพแพ่แก่ทัพกรุงธนบุรี และเสด็จหนีไปพร้อมด้วยครอบครัวมุ่งไปพึ่งบารมีเจ้ากรุงศรีสัตนาคนหุต แต่ขุนชนะกรมการเมืองนครราชสีมาตามจับตัวมาได้ สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีจึงโปรดให้ประหารชีวิตเสีย และแต่งตั้งขุนชนะให้เป็นพระยามนครราชสีมา แล้วพระองค์จึงเสด็จเลิกทัพกลับกรุงธนบุรี

ครั้น พ.ศ. ๒๓๓๖ สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี จึงโปรดให้เจ้าพระยาจักรีกับพระยายมราช ยกกองทัพไปตีนครศรีธรรมราช แต่เกิดแก่งแย่งกันขาดการสามัคคี สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี จึงเสด็จยกทัพหลวงไปเอง พร้อมทั้งทางบกและทางเรือ ยกเข้าโจมตีนครศรีธรรมราชได้ชัยชนะ เจ้านครหลบหนีไปอยู่เมืองปัตตานี แต่พระยาด่านจับตัวส่งมาถวายสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีจึงโปรดให้เจ้านครเข้ารับราชการกรุงธนบุรี เพราะเจ้านครได้ความภักดีแต่โดยดี

ดู พ.ศ. ๒๓๓๓ ได้เสด็จยกทัพไปปราบรามชุนนุญเจ้าพระฝาง เป็นชุนนุญสุดท้าย โดยโปรดให้พระยายมราช (พระมหามนตรีได้เลื่อนเป็นพระยาอนุชิตราชา ต่อมาพระยายมราชถึงแก่กรรม จึงได้เลื่อนเป็นพระยาเยมราชแทน) เป็นแม่ทัพไปกับพระยาอภัยรณฤทธิ์ผู้เป็นพี่ชาย (เดือนยี่จากพระราชวรินทร์ เป็นพระยาอภัยรณฤทธิ์) ยกทัพเข้าล้อมเมืองสว่างบุรี ได้ต่อสู้กัน ๓-๔ วัน เจ้าพระฝางเห็นจะสู้มิได้ก็หนีไป ทางฝ่ายทัพไทยติดตามจับกุมแต่มีทันได้คนมาแต่ลูกข้างเผือกที่เจ้าพระฝางนำไปด้วย ในการได้ชัยชนะครั้งนี้ ผู้ที่ได้รับเดือนยี่และตำแหน่งคือ โปรดให้แต่งตั้งพระยายมราชเป็นเจ้าพระยาสุรสีห์พิชัยวาชิราช และให้ครองเมืองพิษณุโลก แต่งตั้งพระยาพิชัยราชา เป็นเจ้าพระยาพิชัยราชา และให้ครองเมืองสวรรคโลก แต่งตั้งพระยาอภัยรณฤทธิ์ เป็นพระยายมราชที่สมุหนายก แล้วเสด็จยกทัพกลับกรุงธนบุรี

ในที่สุดการแตกแยกออกเป็น หลายชุมนุมของชาติไทย ภายหลังกรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่า นั้น ก็ได้กลับรวมเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวในระยะเวลาเพียง ๓ ปี และอยู่ภายใต้การปกครองโดยสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๓๓๓ นั้นเอง

ก) การทำสงครามกับประเทศชาติใกล้เคียง

๑. การรบกับพม่าที่บางกุ้ง พ.ศ. ๒๓๓๐ มีสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีสร้างชนบทเป็นราชธานีตนเอง กษัตริย์พม่าทราบว่ายกตนเป็นอิสระต่อก แต่บังเอิญกำลังมั่งคั่งคร้ามคืดพม่าอยู่ กับจีน และเห็นว่าไทยอ่อนแอไม่สำคัญ จึงตั้งให้แม่ทัพพม่าเจ้าเมืองทวายยกทัพมาถ้ำกัศ ไทย กองทัพพม่ายกมาถึงตำบลบางกุ้ง แขวงเมืองราชบุรี ได้ปะทะกับทัพสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี ซึ่งมีพระมหามันตรเป็นแม่ทัพหน้า ได้ต่อสู้กันเป็นดั่งมารด ในที่สุดทัพพม่าแตกพ่ายไป ต้องเสียทรัพย์สินค่าตัวราวเป็นจำนวนมาก

๒. การรบกับพม่าที่บางแก้ว พ.ศ. ๒๓๓๗ ในระยะนั้นเป็นตอนที่พวกมอญแข็งเมือง ไม่ยอมอ่อนน้อมต่อพม่า พระเจ้าองค์จริงให้อะแซหุ่ญกัศทัพมาปราบมอญ มอญสู้มิได้จึงถอยหนีเข้ามาในเมืองไทย มีพระยาแจ้ง พระยากลางเมือง ตะเชียง ตะเกตบ เป็นหัวหน้า นำมอญเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิ์สมภาร สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีจึงโปรดให้รับไว้ และให้ไปตั้งภูมิตำเนาอยู่ที่ปากแกล็ด แขวงเมืองนนทบุรี และที่สามโคก แขวงเมืองปทุมธานี แล้วทรงตั้งพระบำเรอภักดี เชื่อมมอญให้เป็นพระยารามัญวงศ์ปกครอง ฝ่ายอะแซหุ่ญกัศได้ตั้งให้ยุงอคงหุ่ญกัศทัพมาคิดตามมอญเข้ามา และได้แต่งการคูกกัศมือทหารไทย ยกทัพหลวงดำเข้ามาถึงตำบลบางแก้ว แขวงเมืองราชบุรี ได้ปะทะกับกองทัพพระยายมราช ซึ่งต้านทานทัพพม่ามิได้ต้องถอยร่นลงมาที่ตำบลปากแพรก ขณะนั้นพม่าทัพไทยเพิ่งยกกลับจากเชียงใหม่ สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี จึงตั้งให้ยกทัพเดี่ยวไปรบทัพพม่าที่ราชบุรี โดยไม่ยอมให้ทหารคนใดและพวกทนายทกรกรุงธนบุรี แต่พระเทพโยธามังอาจซัดคำตั้ง จึงทรงจับมัดและประหารเสียด้วยพระหัตถ์พระองค์เอง ทหารทั้งปวงจึงเกรงพระราชอาญาวิ่งรุดไปเมืองราชบุรีตามรับสั่ง แล้วยกเข้าล้อมค่ายพม่าที่บางแก้วอย่างหนาแน่นทัพยุงอคงหุ่ญกัศไม่สามารจรัดหักออกมาได้ อะแซหุ่ญกัศได้จัดให้ตะแคงมะระหน่องคุมพล ๓๐๐๐ คน ยกมาช่วย แต่กัศไทยมิได้ต้องแตกพ่ายกลับไป ไทยได้ล้อมค่ายอยู่ถึงปลายปี พม่าขาดเสบียง ก็ยอมแพ้แต่โดยดี สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี ประสงค์จะจับเป็นพม่าเพื่อปลุกใจทหารไทย ทำให้เห็นว่าพม่ามิใช่เป็นบุคคคคคที่น่ากลัวอะไรเลย ทำให้ขวัญทหารไทยดีขึ้นมาก

๓. การรบกับพม่าที่เมืองพิษณุโลก พ.ศ. ๒๓๓๗ พม่าได้ตั้งรกรากกับจีนแล้ว จึงคิดมาปราบไทย อะแซหุ่ญกัศแม่ทัพพม่าที่เก่งกล้าสามารถได้ตั้งชุมนุมทัพอยู่ที่เมืองเมาระตะมะครันได้ทราบข่าวยุงอคงหุ่ญกัศและไพร่พลพม่าถูกล้อมจับไปหมดสิ้นที่แขวงเมืองราชบุรี จึงคิด

ดำเนินกตยทตามอย่างเบรื่องนง คือคิดหัวเมืองฝ่ายเหนือก่อน โดยให้ไปสุพรรณ และไปมะยงว่องนยกทัพไปตีเชียงใหม่ ส่วนตนเองจะยกทัพเข้าตีเมืองพิษณุโลก

ทางกรุงธนบุรี ได้ข่าวไปสุพรรณ ไปมะยงว่องนยกทัพมาตีเมืองเชียงใหม่ จึงมีตราสั่งให้เจ้าพระยาสุรเสถียยกทัพหัวเมืองเหนือขึ้นไปช่วย แล้วให้เจ้าพระยาจักรีคุมทัพหนุนขึ้นไป ถ้าตีพม่าที่เชียงใหม่แตกแล้วก็ให้ยกตามตีไปให้ถึงเมืองเชียงแสนด้วย

ฝ่ายไปสุพรรณกับไปมะยงว่อง ครั้นยกทัพมาถึงเชียงใหม่และได้ข่าวทัพไทยมา ก็เลยยกทัพถอยหนีไปยังเมืองเชียงแสน

ฝ่ายอะแซหุ่นก๊กยกทัพมาถึงเมืองสุวรรณโลก ได้ทราบข่าวเจ้าเมืองพิษณุโลกไม่อยู่ จึงว่า "เจ้าของเขายังไม่อยู่ อย่าเพิ่งไปเหยียบเมืองเขาเลย" แล้วจึงให้พักไพร่พลอยู่ที่บ้านกงขานเมืองสุโขทัย ซึ่งเป็นทางเข้าเมืองพิษณุโลก

เจ้าพระยาจักรีและเจ้าพระยาสุรเสถียได้ทราบข่าวศึกมาประชิดเมืองพิษณุโลก ก็ยกทัพมารักษาเมืองพิษณุโลกไว้ อะแซหุ่นก๊กยกกองทัพเข้ามาล้อมเมืองพิษณุโลก ทั้งสองฝ่ายยกทัพออกมาดวลกัน ผลัดกันแพ้และชนะอยู่ ๘๐ วัน อะแซหุ่นก๊กได้ทราบข่าวเจ้าพระยาจักรีฝีมือเข้มแข็งเด่มชอนกัใครจะคิดจะตั้งตุ้มาเจรจา เมื่อเป็นทศกตลงกันแล้วกันั้นหมายให้มีการพักรบถนเป็นพิเศษ และออกมาพบปะกันให้ตามเจรจาได้ตามกันตามสมควร ได้ความว่าเจ้าพระยาจักรีมีอายุ ๓๐ ปีเศษ ส่วนอะแซหุ่นกัมีอายุ ๘๒ ปี อะแซหุ่นกัคัดกษณะเจ้าพระยาจักรีแล้วนถลรเรวญ แล้วกล่าวทำนายว่า "ท่านนี้รูปร่างงาม ฝีมือก็เข้มแข็งสู้รบกับเราผู้เป็นผู้นเมาได้ จึงอุตสาหรักษาตัวไว้ ภายหน้าจะได้เป็นกษัตริย์แน่แท้" แล้วมอบเครื่องม้าทองคำ

ถวรับหนึ่ง สักหลาดคัมหนึ่ง คินด้อแก้ว ๒ ทอน กับน้ำมันคิน ๒ หม้อเป็นของขวัญ เจ้าพระยาจักรีก็ไคมอบของตอบแทนไปด้วย แล้วอะแซหุ่นกัจึงให้ตามแจ้งแก่เจ้าพระยาจักรีว่า "จงรักษาเมืองไว้จงดี เราจะตีเอาเมืองให้จงได้ เพราะตอไปภายหน้าพม่าจะมารบเมืองไทยมิได้อีกแล้ว" ในอนันนบรดาทหารพม่ากับทหารไทยกันั้นอาหารในค้ายเลี้ยงคูกันอย่างสบายมิได้ทำอันตรายแก่กัน

ฝ่ายสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีทรงทราบข่าวเมืองพิษณุโลกตกอยู่ในที่คับขัน ก็เสด็จยกกองทัพหลวงมีจำนวนทัพ ๓๒,๐๐๐ คน หนุนไปช่วยและตั้งทัพหลวงอยู่ที่ตามตปากพิง และตั้งค่ายเรียงรายไปจนถึงพิษณุโลก ระหว่างที่อะแซหุ่นกัตีเมืองพิษณุโลกอยู่นั้น มีเหตุการณ์

ที่มีใ้คาคหมายเกิดจนจ้ต้องรบยกทัพกลับไปพม่า เนื่องด้วยพระเจ้ามังระต้นพระชนม์ และ
จึงจากราชโอรสไ้ราชสมบัติ จึงรบตั้งให้หากองทัพอะแซหุ่่นกกลับไป

๔. สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี ต้เมืองเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๓๑๗ ไปสุ่พลาไ้ยกทัพจาก
เชียงแ่่นลงมาต้เมืองพริยอกเมื่อ พ.ศ. ๒๓๑๖ ในคราวนั้นเจ้าพระยาสุ่รสี้กับพระยาพิชัยได้คุมทัพ
ด้อยให้พม่าตกเข้าสู่ที่ล้อม แ่ด้วยยกเข้าดลุมบอนฆ่าพันพม่าด้มีตาร เป็นอันมาก พระยาพิชัยได้ฆ่า
พม่าจนตารหัก จึงได้ชื่อว้ “พระยาพิชัยดาบหัก” มาตราบเท่าทกฉนวน ครั้น พ.ศ. ๒๓๑๗
สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีจึงจัดให้ข้มนมพดทางหัวเมืองฝ้ายเหนือ ให้เจ้าพระยาจักรีและเจ้าพระยา
สุ่รสี้ห้เป็นทัพหน้า พระองค์ทรงยกทัพหลวง ต้ได้เมืองนครด้าปางแ่ด้วยยกเข้าต้เมืองเชียงใหม่
ไปสุ่พลาและไปมะยง่อนสู่มิได้ก้ถึงเมืองเชียงใหม่หนีไป กองทัพไทยก้ได้เมืองเชียงใหม่
แ่หนีบแ่่นหนีมาหัวเมืองตานนามั แพร่ น่าน ด้าปาง ด้าพูน เชียงใหม่ ก้เป็นของไทยสืบมาจน
ทุกฉนวน

๕. รบกับนครจำปาศักดิ์ พ.ศ. ๒๓๑๘ พระยานางรองได้คบคิดกับเจ้าโอ เจ้าอิน และ
อุปราช เมืองนครจำปาศักดิ์คิดกบฏต่อไทย จึงโปรดให้เจ้าพระยาจักรียกทัพไปปราบ เจ้าพระยา
จักรีจับพระยานางรองได้ให้ประหารชีวิตเสีย เจ้าโอ เจ้าอินและอุปราชหนีไปช้องสู่มุ่คนอยู่ที่เมือง
นครจำปาศักดิ์ จึงโปรดให้เจ้าพระยาสุ่รสี้ยกทัพขึ้นไปด้สมทบด้วย ในที่สุดก็ได้เมืองนครจำปาศักดิ์
แ่ยังได้หัวเมืองใกล้เคียงมาขึ้นกับไทยอีก ๔ เมือง เป็นความดีความชอบมาก เจ้าพระยาจักรี
จึงได้เลื่อนยศเป็น สมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึกพลกัหมิมาทกนคราวระชาเศร มีเครื่องยศ
อย่างเจ้าค่างกรม

๖. รบเมืองเวียงจันทน์ พ.ศ. ๒๓๒๓ พระวอ เ่่นมาต้เมืองเวียงจันทน์เป็นกบฏ แ่
สู่เจ้ากรุงศรีสัตนาคณหุตไม่ได้ ก็พาส่มีครพรรคพอกหน้าอยู่ที่ค้าบาดค่อนมตแดง (จังหวัดอุบล)
แ่และขอขึ้นต่อไทย ค้อมาพระเจ้ากรุงศรีสัตนาคณหุต ไ้ยกทัพมาต้ค้าบาดค่อนมตแดง แ่จับ
พระวอฆ่าเสีย สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีทรงช้ดเคื่องมาก จึงโปรดให้สมเด็จพระยาม
หากษัตริย์ศึกเป็นแม่ทัพ พร้อมด้วยเจ้าพระยาสุ่รสี้ห้ ยกทัพไปต้เวียงจันทน์ กองทัพไทยได้แ่ดง
กความด้สามารถต้เมืองเวียงจันทน์ได้ แ่และหัวเมืองตารทงหลายได้พากันมาขึ้นต่อไทย แ่ในครั้ง
นั้นสมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึกได้อัญเชิญพระแก้วมรกตและพระบางลงมายังกรุงธนบุรีด้วย

๗. รมเขมรครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๓๓๒ เจ้านายเขมรได้เกิดวิวาทกัน คือ นักองตนไปขอ กองทัพญวนมาตีเขมร และนักองหนท้อมได้กวาดครอบครัวหนีมาพึ่งพระบรมโพธิ์สมภาร ณ กรุง หนองบุรี จึงโปรดให้พระยาอภัยรณฤทธิ์กับพระยาอนริตราชา (ตอนนั้นเป็นต่อนันท์รัชกาลสมเด็จพระ เจ้ากรุงหนองบุรี สมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึกยังมีศักดิ์เพียงพระยาอภัยรณฤทธิ์) ยกทัพ ไปตีเขมรและทำการโจมตีได้เมืองเดียนราฐแล้วพักรอฤดูฝนอยู่ พอดีได้ข่าวว่าสมเด็จพระเจ้า กรุงหนองบุรียกทัพไปตีเมืองนครศรีธรรมราชแล้วสิ้นพระชนม์ลงจึงได้ยกกองทัพกลับ การตีเขมร ในครั้งนั้นจึงยังไม่สำเร็จ

๘. รมเขมรครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๓๓๔ นักองตนซึ่งครองเขมรอยู่ได้ข่าวพม่ายกมาตีไทย จึงถือโอกาสยกทัพมาตีเมืองจันทบุรีและตราด จึงโปรดให้เจ้าพระยาจักรียกทัพไปตีเขมร ทัพไทย ตีได้เมืองโพธิ์สัตว์ เมืองพระตะบอง เมืองบริบูรณ์ เมืองกำพงไธม และเมืองบันทายมาศ นักองตนพ่ายแพ้หนีไปอยู่กับญวน จึงโปรดให้นักองหนท้อมไปครองเมืองเขมรสืบต่อไป

๙. รมเขมรครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๓๓๖ เมื่อทัพไทยกลับจากเขมรแล้ว นักองตนก็ยกทัพ มาตั้งมั่นอยู่ที่เมืองบันทายมาศ ส่วนนักองหนท้อมเกรงกลัวญวนจึงคงตั้งมั่นอยู่ที่เมืองกำปอด ต่อมา ของไทยเห็นเป็นกบฏยึดเมืองญวนไว้ได้ นักองตนเห็นท่วงทีจึงขอประาน์ประนอม ยอมให้นักองหนท้อม ครองกรุงกัมพูชา สมเด็จพระเจ้ากรุงหนองบุรีจึงโปรดให้พระรามราชา (นักองหนท้อม) เป็นเจ้ากรุง กัมพูชา และพระนารายณ์ราชาธิบดี (นักองตน) เป็นมหาอุปโยราช และนักองธรรมเป็น มหาอุปราช ต่อมานักองธรรมกลดอบฆ่าตาย และนักองตนก็เป็นโรคบันจบันตาย เป็นที่สงสัย ว่าถูกวางยาพิษ พ้าทะละหะเข้าใจว่าพระรามราชาเกลียดฆ่าคนทั้งสอง จึงพร้อมด้วยข้าราชการ ร่วมกันจับพระรามราชาลงมาเสีย แล้วยกนักองเองราชบุตรขึ้นเป็นเจ้ากรุงกัมพูชา มีพ้าทะละหะ เป็นผู้สำเร็จราชการ ต่อมาพ้าทะละหะได้เข้าใจออกห่างจากไทยไปฝึกฝีมือญวน สมเด็จพระเจ้า กรุงหนองบุรีจึงโปรดให้สมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึก เจ้าพระยาสุรสีห์ กรมหมื่นนทรพิทักษ์ ยกทัพไปตีเขมร ตีได้หลายหัวเมืองแล้ว พ้อจะเข้าตีเมืองหลวงก็พอดีเกิดการจลาจลชนในกรุง หนองบุรี จำเป็นต้องยกทัพกลับ

เหตุการณ์จลาจลในกรุงหนองบุรี

ในตอนท้ายรัชกาลสมเด็จพระเจ้ากรุงหนองบุรีทรงพอพระทัยฝึกฝีมือทางนักรบมูฐาน ใน

ที่ตพระฮารมณพันเพอนดำคณูผิตวามบรรตเป็นพระอรหันต์ ถึงกับบังคับให้พระสงฆ์ราชาคณะ
 ทำการกราบไหว้ องค์ใดไม่ยอมกราบไหว้ก็ให้เขียนคัมและถอดจากสมณะศักดิ์และเอาตัวไปจำขัง
 ได้ นับว่าเป็นเรื่องที่เศร้าหมองแก่พระศาสนาเป็นอันมาก การว่าราชการบ้านเมืองก็จัดไปตาม
 ฮารมณผิตพลาตจนก่อให้เกิดความเคียดชังกันโดยทั่วไป ความทราบไปถึงสมเด็จพระ
 มหาทักษัตริยศึกจึงยับยั้งการคัมเชมรไว้ แล้วให้พระยาสุริยภักย์เป็นหลานยกกำลังเข้ามาตั้ง
 เหตุการณ์อยู่ที่เมืองนครราชสีมา ขณะนั้นได้มีพวกกบฏการกบฏอันวายนครราชสีมา สมเด็จพระเจ้า
 กรุงธนบุรีจึงสั่งให้พระยาสุริยภักย์ไปทำการปราบ แต่พระยาสุริยภักย์เข้าไปเข้าเป็นพวกกบฏ ยกกำลัง
 มายึดเมืองธนบุรี แล้วจับสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีผนวชเสียที่วัดแจ้งและเข้ารักษาเมืองไว้
 ครั้นพระยาสุริยภักย์ทราบข่าวก็ยกทัพจากนครราชสีมาเข้ามาปราบปราม จับพวกกบฏจำขังไว้
 และรักษาเมืองคอยทำสมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึก

สมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึก ได้ทราบข่าวการจลาจลแน่นอนก็รีบยกทัพกลับกรุงธนบุรี
 ครั้นมาถึงราชบุรีและข้าราชการทงปองก็เชิญให้สมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึกขึ้นด้วยราช
 เมธ พ.ศ. ๒๓๒๕ ส่วนสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีนั้นให้ดำเร็กโทษเสีย

กรุงธนบุรีเริ่มสร้างเป็นราชธานี พ.ศ. ๒๓๓๐ และดำรงมาได้ถึง พ.ศ. ๒๓๒๕ รวม
 ระยะเวลา ๓๕ ปี มกษัตริย์พระองค์เดียวคือสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรี

คำถามท้ายบท

๑. เหตุใดเจ้าตากจึงย้ายราชธานีมาจากกรุงศรีอยุธยา
๒. กรุงธนบุรีเหมาะสมควรจะเป็นราชธานีจากกรุงศรีอยุธยาในสมัยนั้นอย่างไรบ้าง
๓. สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีมีนโยบายทำการปราบปรามชุมนุมต่าง ๆ อย่างไร
๔. ใครบ้างที่เป็นหัวเรือหรือหัวแรงที่สำคัญของเจ้าตากในการกู้ชาติ
๕. อะแซห่อนักคือใคร สำคัญอย่างไร
๖. ทำไมอะแซห่อนักจึงขอคืนใจพระยาจักรี
๗. อะแซห่อนักได้ทำนายใจพระยาจักรีไว้อย่างไรบ้าง
๘. ท่านทราบเรื่องพระยาพิชัยดาบหักอย่างไรบ้าง
๙. พระแก้วมรกตและพระบางแต่เดิมอยู่ที่ไหน ใครนำมากกรุงธนบุรีได้อย่างไร
๑๐. ใครเป็นผู้ปราบการจลาจลที่เกิดขึ้นปลายรัชกาลพระเจ้าตาก

สรุปเหตุการณ์ทั่วโลก

โดย... ชาลี เอี่ยมกระสินธุ์

- ๕ เม.ย. — การปะทะกันทางพรตแดนระหว่างเขม่น ซึ่งรวมอยู่ในกลุ่มประเทศอาหรับทางตะวันออกกลางกับกำลังทหารอังกฤษในเอเคิน ดินแดนอารักขาของอังกฤษ อดิชั่นอีกเป็นเวลา ๕ วันมาแล้ว
- ผู้เชี่ยวชาญทางวิชาการของโซเวียตราว ๑๐๐ คน กำลังร่วมมือในงานสร้างท่าเรือแห่งใหม่ของเขม่นตรงปากช่องทะเลแดง ซึ่งเป็นชัยภูมิสำคัญทางยุทธศาสตร์ด้านตะวันตกเฉียงใต้ของคาบสมุทรอะเรเบีย
- ๑๑ เม.ย. — นายเค. เอ็ม. เกรโกล์ เข้าดำรงตำแหน่งเลขาธิการสหประชาชาติ เป็นวาระที่ ๒ อีก โดยมีกำหนดอยู่ในตำแหน่ง ๕ ปี
- ๑๒ เม.ย. — ดร. จาฟรุดดีน นายกรัฐมนตรีฝ่ายกบฏในสมาทราภาคกลาง กล่าวหาว่าโซเวียตกำลังพยายามที่จะทำให้อินโดนีเซียเป็นประเทศบริวารของโซเวียต ประชากรธิเบตต่อสู้กับจีนคอมมิวนิสต์อย่างทรหด ภายหลังที่ถูกยึดครองไว้เมื่อ ๘ ปีก่อน เวลานี้ขบวนการต่อต้านของธิเบตปฏิบัติการเป็นกองโจรในดินแดนคัมทางภาคตะวันออก
- ๑๓ เม.ย. — รัฐบาลกัมพูชา ซึ่งมีออกญาฟื้นนิต เป็นนายกรัฐมนตรี ลาออก
- ๑๔ เม.ย. — เครื่องบินชนิด ๒ เครื่องยนต์ ซึ่งไม่ปรากฏสัญชาติได้ไปโจมตีทำอากาศยานมันโดในเมื่องมาถักซา นครหลวงของเกาะซัลบัสภาคใต้ในครอบครองของรัฐบาลกลางอินโดนีเซีย นับเป็นการโจมตีครั้งแรกโดยโซเวียต
- ๑๕ เม.ย. — รัฐบาลฝรั่งเศสชุดของนายเฟลิกซ์ โกลบาร์ต ลาออกเพราะแพ้คะแนนเสียง แต่ยังคงรักษาการในตำแหน่งไปก่อนจนกว่าจะมีการจัดตั้งรัฐบาลชุดใหม่
- ๑๖ เม.ย. — เกิดการต่อสู้ที่พรมแดนระหว่างซีเรียและอิสราเอล นับว่าเป็นการปะทะกันครั้งใหญ่ หลังจากที่ได้มีการก่อตั้งสหสาธารณรัฐอาหรับระหว่างอียิปต์และซีเรีย
- ๑๗ เม.ย. — กองทหารฝ่ายกบฏอินโดนีเซียได้ระเบิดลานวิ่งของเครื่องบินที่ท่าอากาศยานเมืองปาดัง และทำลายสะพานใหญ่หลายแห่งตามเส้นทางติดต่อกับปากันบาห์
- นายโครมิโก รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศโซเวียตแถลงในที่ประชุมสภาสูงสุดโซเวียต ว่าโซเวียตได้ตกลงใจที่จะหยุดทดลองอาวุธนิวเคลียร์
- อเมริกามีความวิตกกังวลเกี่ยวกับความผันแปรของเหตุการณ์ในซาอุดีอาระเบียทั้งนี้ ภายหลังกษัตริย์ซาอุดีทรงมอบอำนาจส่วนใหญ่ของพระองค์ให้แก่เจ้าชายไฟซัล มงกุฎราชกุมารแห่งซาอุดีอาระเบีย
- ๑๘ เม.ย. — กษัตริย์ปอลแห่งกรีซ ทรงลงพระนามในพระราชกฤษฎีกาสั่งยุบรัฐสภา และทรงประกาศให้มีการเลือกตั้งทั่วไปในวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ศกนี้
- ๑๙ เม.ย. — อนุสัญญาระหว่างประเทศจัดตั้งองค์การสาขาของสหประชาชาติขึ้นใหม่อีกองค์การหนึ่งได้มีผลใช้บังคับแล้ว ภายหลังที่ญี่ปุ่นเข้าสมทบในการรับรองอนุสัญญาฉบับนั้นอีกประเทศหนึ่ง องค์การดังกล่าวมีชื่อว่า "องค์การที่ปรึกษากิจการฝ่ายทะเลระหว่างรัฐบาล" ซึ่งจะมีที่ทำการอยู่ในกรุงลอนดอน

ข้อสอบข้าราชการพลเรือน

เฉลยข้อสอบวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นตรี
วิชาพิเศษเฉพาะกรม กรมที่ดิน (เหล่าที่ดิน)

สอบวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๔๘๘

โดย..... โสว ตระรัต อ.บ.

ผู้ตรวจราชการกรมที่ดิน รักษาการหัวหน้ากองกำหนดสิทธิในที่ดิน

(ต่อจากฉบับก่อน)

ข้อ ๔ ถาม สิ้นส่วนตัวท่านเข้าใจว่าอะไร? มีผู้มาทำหนังสือสัญญาและจดทะเบียนให้กรรมสิทธิ์ที่ดินโดยให้เป็นสิ้นส่วนตัว ดังนั้นท่านจะทำให้ได้อย่างไร หรือไม่?

จงคำตอบ

ปัญหาตอนแรกเกี่ยวกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพ ๕ เรื่องทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา มาตรา ๑๕๖๕ บัญญัติว่า "สินส่วนตัวได้แก่ (๑) ทรัพย์สินที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีอยู่ก่อนสมรส และคู่สมรสได้ทำสัญญาก่อนสมรสแยกไว้เป็นสินส่วนตัว (๒) ทรัพย์สินอันเป็นเครื่องใช้สอยส่วนตัวตามฐานะ หรือเครื่องมือ เครื่องใช้ที่จำเป็นในการประกอบวิชาชีพของคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง (๓) ทรัพย์สินที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้มาระหว่างเป็นสามีภริยาโดยทางพินัยกรรม หรือยกให้โดยเสน่หา เมื่อพินัยกรรมหรือหนังสือยกให้นั้นได้แสดงไว้ว่าเป็นสินส่วนตัว (๔) ดอกผลของสินส่วนตัว (๕) ของหมั้น (เป็นสินส่วนตัวของภริยา)" ปัญหาข้อนี้เกี่ยวกับความจำ เมื่อผู้ใดจำได้ก็ตอบได้ และอาจจะอธิบายขยายความเพิ่มเติมอีกได้เท่าที่มโนเฉาะพอจะทำได้ ขอให้ข้อสังเกตว่าผู้ที่จะต้องแข่งขันเป็นสมัครกรมที่ดิน นอกจากจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่ดินแล้ว ยังต้องมีความรู้เกี่ยวกับวิชากฎหมายที่เกี่ยวข้องเช่น ป.พ.พ. คิงเกล้านอกหลายบรรพด้วยกัน คุณหมื่นจะต้องศึกษาแทบทุกบรรพก็ได้ เพราะจะต้องนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำ

ส่วนปัญหาตอนหลังเกี่ยวกับความเข้าใจ เพราะในวงราชการกรมที่ดินเองยังมีความเห็นเป็น ๒ ฝ่าย ฝ่ายหนึ่งว่าควรจดทะเบียนแต่เฉพาะเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเท่านั้น อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่าแม้กฎหมายมิได้บัญญัติว่าต้องจดทะเบียนก็ตาม เมื่อการกระทำมีความประสงค์จะให้จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับที่ดินแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่ควรจะได้พิจารณาว่า กิจการหรือวัตถุประสงค์ของนั้นต้องห้ามตามกฎหมายโดยชัดแจ้งหรือไม่ เป็นการพนันหรือไม่ว่าเป็นการชัดขวางต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือไม่ ทั้งนี้ตามหลักแห่งโมฆะกรรมในมาตรา ๑๓๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพราะมีหลักการบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินว่า “เมื่อปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่า นิติกรรมที่ควรนำมาจดทะเบียนนั้นเป็นโมฆะกรรม พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต้องจดทะเบียนให้” แต่ส่วนที่มิใช่โมฆะกรรม แต่กฎหมายไม่บังคับให้จดทะเบียน เช่น สัญญาเช่าไม่เกิน ๓ ปีนั้น ขณะกรมที่ดินถือหลักว่าไม่จดทะเบียนให้ อย่างไรก็ตาม บัญชีว่าผู้ขอจะให้ระบุไว้ในหนังสือสัญญาให้ว่าเป็นดินส่วนใดจะได้หรือไม่นั้น ถ้าพิจารณาตามมาตรา ๑๔๖๕ (๓) ก็จะได้เห็นว่าในการยกให้เช่นนี้ ผู้ให้อาจแสดงเจตนาไว้ในหนังสือสัญญาให้ว่า ให้เป็นดินส่วนใดของผู้รับได้ ถ้าเป็นการให้ทรัพย์สินซึ่งมีต้องมาขอให้จดทะเบียน ผู้ให้ก็เขียนระบุไว้เองได้ แต่การให้กรรมสิทธิ์ดินนั้นกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒๑๑ และมาตรา ๕๒๕ ว่าต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ฉะนั้นเมื่อผู้ให้มีความประสงค์จะให้ที่ดินส่วนใดก็ตาม ๑๔๖๕ (๓) พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๓ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน จึงมีหน้าที่ต้องระบุข้อความดังกล่าวไว้ใน หนังสือสัญญาให้ตามความประสงค์ ของผู้ให้ว่า ให้เป็นดินส่วนใดของผู้รับด้วย จะปฏิเสธว่าไม่ระบุไว้โดยชัดแจ้งจึงไม่ยอมระบุข้อความดังกล่าวให้ค้นหาได้ไม่ เพราะพนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ให้ความสะดวกแก่ประชาชนที่มาติดต่อทำกิจการของเขาในเมื่อการนั้นไม่ขัดต่อกฎหมายตามนัยดังได้กล่าวมาแล้ว

ข้อ ๕. ถาม เมื่อใช้ประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว การจับจองที่ดินยังคงมีอยู่ในกรณีใดบ้างหรือไม่? ถ้ามีผู้รับอนุญาตจะได้รับหนังสืออะไรเป็นหลักฐาน

ธงคำตอบ

ปัญหาข้อนี้เป็นเรื่องความเข้าใจในบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๑๔ แห่ง พ.ร.บ.

ให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๗๗ ที่บัญญัติว่า "บุคคลใดได้ดำเนินการขอจับ
 ของที่ดินไว้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ แต่ยังไม่ได้รับ
 อนุญาตให้นายอำเภอมีอำนาจดำเนินการตามนัยแห่ง พ.ร.บ. ออกโฉนดที่ดิน (ฉบับที่ ๖)
 พุทธศักราช ๒๔๗๗ ต่อไป จนถึงที่สุดได้" แสดงให้เห็นว่าเรื่องการจับของที่ดินตาม
 กฎหมายเก่าที่ได้ขออนุญาตไว้แล้ว ก็คงดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบการเก่า
 ตลอดไป การอนุญาตให้จับของตามกฎหมายเก่าก็คือ นายอำเภออนุญาตได้ไม่เกิน ๕๐
 ไร่ ผู้ว่าราชการจังหวัดอนุญาตได้ไม่เกิน ๓๐๐ ไร่ โดยออกเป็นใบเทียบย้ายซึ่งมีอายุ ๒
 ปี หรือตราของซึ่งมีอายุ ๓ ปี แต่เดิกรณ

ส่วนการขอจับของที่ดินที่เพิ่งจะขอใหม่ภายหลังวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๔๗๗ ซึ่งเป็น
 วันที่ใช้ประมวลกฎหมายที่ดินแล้วนั้น ต้องเป็นไปตามมาตรา ๓๐ แห่งประมวลกฎหมาย
 ที่ดินซึ่งบัญญัติว่า "เมื่อได้จัดให้บุคคลเข้าครอบครองในที่ดินรายใดแล้วให้พนักงานเจ้า
 หน้าที่ออกใบจองไว้เป็นหลักฐานก่อน....." และมาตรา ๓๓ บัญญัติว่า
 "ในเขตท้องที่ได้ที่คณะกรรมการ (จัดที่ดินแห่งชาติ) ยังมีได้ประกาศเขตสำรวจที่ดิน
 ตามความในหมวดตงกต หรือในกรณีสภาพของที่ดินเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย กษัตริย์
 จะขออนุญาตจับของที่ดินได้โดยปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับ ข้อกำหนด และเงื่อนไขที่
 คณะกรรมการกำหนด เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่อนุญาตแล้ว ก็ให้ออกใบจองให้ต่อไป"
 แสดงให้เห็นว่า การจับของที่ดินตามกฎหมายใหม่ ทำในรูปการจัดสรรที่ดินมิใช่ได้โดย
 ให้ประชาชนเลือกและขอจับของที่ดินเอาตามใจชอบเหมือนกฎหมายเก่า คือจะต้องมีคณะ
 กรรมการพิจารณาจัดที่ดินเสียก่อนแล้วแบ่งประเภทที่ดินออกเป็นที่ดินผืนใหญ่ และ
 ที่ดินแปลงเล็กแปลงน้อย คิดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติตามระเบียบและอนุญาตให้จับของ
 ได้ไม่เกินกำหนดสิทธิในที่ดินตามมาตรา ๓๔ คือ ผู้ประสงค์จะทราบรายละเอียดขอให้
 ยื่นโครงการจัดที่ดินเพื่อประชาชนอยู่อาศัยและประกอบกร ทำมาหาเลี้ยงชีพตามควรแก่
 สภาพ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๔๗๗ และระเบียบว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อประชาชน ลง
 วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๔๗๗ พนักงานเจ้าหน้าที่ในการออกใบจองก็คือนายอำเภอหรือปลัด
 อำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอท้องที่ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ (ดูคำสั่งกระทรวงมหาดไทย
 ที่ ๔๗๗/๒๔๗๗ ลงวันที่ ๓๓ พฤษภาคม ๒๔๗๗) การออกใบจอง (น.ส. ๒) ต้อง

ปฏิบัติตามระเบียบคือคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ ๓๓๕๐/๒๔๘๘ ลงวันที่ ๒๓ ตุลาคม ๒๔๘๘ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ส่วนใหญ่คล้ายคลึงกับการออกใบหยียบย่ำหรือตราของตามระเบียบเท่านั้นเอง เมื่อได้รับใบของแล้วต้องเริ่มทำประโยชน์ในที่ดินภายใน ๖ เดือน และต้องทำประโยชน์ให้แล้วประมาณ ๓ ใน ๕ ส่วน ภายในกำหนด ๓ ปี (เท่าตราของตามกฎหมายเก่า)

หมายเหตุ การที่อ้างระเบียบคำสั่งต่าง ๆ ไว้ก็เพื่อสะดวกในการที่จะได้ตรวจกันและศึกษา เพราะถ้าจะนำมากดางโดยละเอียดในวารสารฯ นี้ ก็เกรงว่าจะทำให้สิ้นเปลืองหน้ากระดาษมากเกินไป

ข้อ ๖. ถาม โฉนดกรจองในขณะที่ยังคงมีออกอยู่หรือไม่? ถ้ามี มีออกโดยกฎหมายใด และจะใช้องการรังวัดตามกฎหมายใด?

ชงคาตอบ

ปัญหาข้อนี้เกี่ยวกับความเข้าใจบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๓๓ แห่ง พ.ร.บ. ให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๘๘ ซึ่งมีบัญญัติว่า "ในเขตท้องที่ซึ่งได้ออกโฉนดตราของ.....ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ ให้คงใช้บทกฎหมายว่าด้วยกรรมสิทธิ์เฉพาะโฉนดที่ดินที่ออกโดยวิธีการรังวัดและการออกหนังสือสำคัญตั้งที่ดินตราของ.....จนกว่าจะได้ออกโฉนดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว" คำว่า "บทกฎหมายว่าด้วยกรรมสิทธิ์" หมายถึงกฎหมายว่าด้วยการออกโฉนดตราของคือ พ.ร.บ. ออกตราของที่ดินตราของ ร.ศ. ๑๒๓ ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อใหม่เป็น พ.ร.บ. ออกโฉนดตราของ เมื่อ ร.ศ. ๑๒๕ ซึ่งใช้ในกรณีที่พิชณโลกตลอดมาจนบัดนี้ เมื่อ พ.ร.บ. ให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๘๘ มาตรา ๕ (๓) ได้บัญญัติยกเลิก พ.ร.บ. ดังกล่าวนั้นแล้ว จึงต้องบัญญัติเป็นบทเฉพาะกาลไว้ในมาตรา ๓๓ เพื่อให้การดำเนินการรังวัดและการออกโฉนดตราของในเขตท้องที่ดังกล่าว คือจังหวัดพิชณโลก อุตตรดิตถ์ พงศพร และสุโขทัย ยังคงเป็นไปตามเดิมจนกว่าจะได้ออกโฉนดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว เหตุที่ของบัญญัติไว้เช่นนี้ก็เพราะการออกโฉนดที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินจะกระทำเฉพาะในเขตท้องที่ซึ่งได้ทำการรังวัด ทำแผนที่ระวางไว้เรียบร้อยแล้วเท่านั้น แต่การวางแผนตราของใช้ดินและเงินเป็นจำนวนมาก และใช้เวลานานมากด้วย ซึ่ง

ในขณะที่ยังไม่หวังที่จะทำแผนสำรองให้ทั้งประเทศได้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน จึงเป็นการจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำเอาวิธีการตามกฎหมายเก่ามาใช้ไปพลางก่อน ฉะนั้นในท้องที่ซึ่งเคยออกโฉนดตราจองอยู่แล้ว ก็คงดำเนินการรังวัดและออกโฉนดตราจองตามเดิมคือ ตาม พ.ร.บ. ออกโฉนดตราจอง ร.ศ. ๑๒๓ ตลอดจนฉบับอื่นอย่างไรก็ตามนอกจากเรื่องการทำแผนสำรองแล้ว วัตถุประสงค์อันใหญ่ก็คล้ายคลึงกับการออกโฉนดที่ดินนั่นเอง เช่นต้องมีการประกาศให้ประชาชนที่มีความประสงค์จะรับโฉนดตราจองทราบล่วงหน้าไม่ต่ำกว่า ๓๐ วัน ให้ยื่นเรื่องราวขอรับโฉนดตราจองตามแบบ (ก) ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศดังกล่าว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่และให้เจ้าของที่ดินข้างเคียงคอยระวังแนวเขต ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ส่วนและจดลงไว้ในใบได้ส่วนตามแบบ (ข) และบันทึกหมายเขตที่ดินไว้เป็นแปลงๆ เมื่อไม่มีกรณีพิพาทเกี่ยวกับที่ดินแปลงนั้น ก็ให้ทำโฉนดตราจองและประกาศวันออกโฉนดตราจอง พนักงานกำหนดประกาศไม่ปรากฏว่ามีกรณีคัดค้านก็ให้ดำเนินการออกโฉนดตราจองต่อไปได้ ทั้งนี้ตามกฎหมายข้อบังคับที่ ๓ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ร.ศ. ๑๒๓ เมื่อได้รับโฉนดตราจองแล้วก็ถือว่าเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินแปลงนั้นตามมาตรา ๖ แห่ง พ.ร.บ. ดังกล่าว

(ยังมีต่อ)

หนังสือ

“ประมวลปัญหาและทางปฏิบัติ

การพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน”

มีประโยชน์มากสำหรับผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประชุม อ.ก.พ.

ผู้ร่างคำสั่ง, ผู้เป็นกรรมการสอบสวน, ผู้ส่งลงโทษ, ผู้ออกข้อสอบและผู้สอบ

ปกแข็งเงินทอง เด่มละ ๕๐ บาท

สั่งได้จากเลขานุการบริการสวัสดิการ ก.พ. สำนักงาน ก.พ. พระนคร

ข้อสอบคัดเลือกข้าราชการชั้นโทเพื่อเลื่อนเป็นชั้นเอก
ในกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

๒๓ มกราคม ๒๕๐๑

ข้อสอบข้อเขียนใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

ก. กฎหมายและวิธีการเฉพาะตำแหน่ง (คำถาม ๓ ข้อ รวมทั้งเรียงความให้
ตอบเรียงความ ๓ ข้อ และเลือกตอบข้ออื่นอีก ๓ ข้อ คะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน)

ข้อ ๑. ท่านมีความเข้าใจในเรื่อง "เงินลูกหนี้เจ้าหนี้" อย่างไรบ้าง จงอธิบาย

เงิน "ลูกหนี้เจ้าหนี้บางประเภท" เช่น เงิน ก.ศ.ด. เงินกู้เหล่านี้ ถ้าจะนำเข้าไปใน
งบประมาณเดียว ท่านมีความเห็นว่าสมควรหรือไม่สมควรอย่างไร

ข้อ ๒. การทำให้จังหวัดแต่ละจังหวัดงบประมาณประจำปีเอง คงที่ปฏิบัติอยู่เวลานั้นท่านเห็น
ว่ามีข้อดีและข้อเสียประการใดบ้าง และเห็นควรแก้ไขปรับปรุงเสียใหม่อย่างไรบ้าง

เรียงความ

ข้อ ๓. ให้เรียงความเรื่อง "เงินเพิ่มพิเศษประจำเดือนชั่วคราว (พ)" และให้แสดงความคิดเห็น
เห็นว่า ถ้ารวมเป็นเงินเดือนเดียว กับไม่รวม อย่างไรจะดีกว่ากันเพียงใดหรือไม่

ข. ความรู้เกี่ยวกับการปกครองและการบังคับบัญชา (คำถาม ๓ ข้อ ให้เลือก

ตอบ ๓ ข้อ คะแนนเต็ม ๘๐ คะแนน)

ข้อ ๔. ขอทราบจำ

ก. คัดจังหวัดหน้าท้อย่างใด

ข. ตำแหน่งงานคดจังหวัดหนึ่ง ๆ มีเขตทำการคลุมถึงจังหวัดใดบ้าง (ให้แจ้งเพียงเขต
ละ ๕ จังหวัด)

ข้อ ๕. คำสอนคืออะไร สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมอย่างไร

ข้อ ๖. นาย ก. ข้าราชการชั้นจตุรา ชั้น ๖๐ บาท ต้องหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง กรณียังมีมรดกหรือมรดกของไม่ปรากฏชัด ผู้บังคับบัญชาจึงสั่งให้พักราชการเพื่อสอบสวน ตามมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน ฯ และงดเบิกเงินเดือน ตั้งแต่วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๘๘ ขณะที่การสอบสวนกรณียังไม่ทันเสร็จสิ้น นาย ก. ก็ได้รับการดำรงมรดก โดยพระราชบัญญัติดำรงมรดก ฯ ทางราชการจึงสั่งให้กลับเข้ารับราชการตามเดิม เมื่อวันที่ ๓๕ พฤษภาคม ๒๕๙๐ ดังนี้ ขอทราบว่

นาย ก. จะได้รับเงินเดือนระหว่างพักเพียงไร ? เพราะเหตุใด ?

ก. ภาษาต่างประเทศ

แปลไทยเป็นอังกฤษ (คะแนนเต็ม ๕ คะแนน)

ข้อ ๗. รัฐบาลได้จัดตั้งกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณางบประมาณแผ่นดิน ประจำปี ๒๕๐๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการคณะ

แปลอังกฤษเป็นไทย (คะแนนเต็ม ๕ คะแนน)

ข้อ ๘. Their Majesties the King and Queen, will make a tour of the northern provinces during the second half of February.

In Chiangmai Their Majesties will perform a tradition ceremony by riding on elephants around the Chiangmai Province so that the people may shower them with praise and affection.

ข้อสอบคัดเลือกข้าราชการชั้นกรมเพื่อเลื่อนเป็นชั้นโท
ในกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง

๒๔ มีนาคม ๒๕๐๐

ข้อสอบ ข้อเขียน ให้เวลา ๓ ชั่วโมง

ก. กฎหมายและวิชาการเฉพาะตำแหน่ง (คำถาม ๓ ข้อ รวมทั้งเรียงความให้
ตอบเรียงความ ๑ ข้อ และเลือกตอบข้ออื่นอีก ๓ ข้อ คะแนนเต็ม ๒๐๐ คะแนน)

ข้อ ๑. ท่านมีความเข้าใจในเรื่องต่อไปนี้อย่างไร (เลือกตอบแต่ ๒ เรื่อง)

- ก. เงินค่าใช้จ่าย
- ข. เงินการจร
- ค. เงินดำรงจ่าย
- ง. เงินเดือนและเงินบำเหน็จบำนาญ
- จ. เงินเหตุดำจ่ายมีเกาตั้งคืน
- ฉ. เงินทุนดำรงรอดทดแทนเงินกู้

ถ้าท่านมีความคิดเห็นหรือข้อแนะนำอย่างไรเกี่ยวกับเรื่องที่ท่านตอบก็ได้แสดง

ข้อ ๒. ตามที่ผู้ค้าหินว่า มาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๔๘๘ นั้น
ทำให้เกิดความไม่สะดวกในการบริหาร ท่านเห็นว่า

- (๑) เป็นความจริงดังข้อคำหินในกรณีใดบ้าง และ
- (๒) เหตุใดจึงจำเป็นต้องมีบัญญัติมาตรานี้ได้ จะแก้ไขมีได้หรือ

ข้อ ๓. ให้เรียงความเรื่อง "เงินสะสมสำหรับข้าราชการ"

ข. ความรู้เกี่ยวกับการปกครองและการบังคับบัญชา (คำถาม ๓ ข้อ ให้เลือก
ตอบ ๑ ข้อ คะแนนเต็ม ๘๐ คะแนน)

ข้อ ๔. แผนกการหนังสือตราเงินเดือนชนิดที่ ๑ ชนิด ๑๐๐ บาท วางเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์
๒๕๐๐ ผู้บังคับบัญชาของส่วนราชการนั้น ต้องการให้นาย ก. ข้าราชการชั้นตรี อันดับ ๑

ข้อ ๕. บาทในแผนการเดียวกันเดือนกับเงินเดือนในอัตราที่วาง จะตั้งเดือนให้คงแคว้นที่วางทันทีได้หรือไม่ ? หรือจะต้องดำเนินการอย่างไรจึงจะตั้งเดือนได้ ? เพราะเหตุใด ?

ข้อ ๕. เมตคา กับ กรุณา ต่างกันอย่างไร ? เป็นคุณธรรมที่สำคัญอย่างไร ?

ข้อ ๖. ผู้บังคับบัญชาตำแหน่งผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่า มีอำนาจอนุญาตให้ หัวหน้าแผนก ประจำแผนก และเสมียนพนักงาน ตามด้วย ถ้ากิจด่วนคือ หรือถ้าพักผ่อนครั้งหนึ่งไม่เกินอย่างใดกวัน ?

ค. ภาษาต่างประเทศ

แปลไทยเป็นอังกฤษ (คะแนนเต็ม ๕ คะแนน)

ข้อ ๑. การจราจรเวดามเดอมมาก จะชนรถประจำทางแต่ละที่เสียเวลาคอยตั้งครึ่งชั่วโมง.

แปลอังกฤษเป็นไทย (คะแนนเต็ม ๕ คะแนน)

ข้อ ๑. The Government is preparing to increase taxes on luxury goods. The main aim of the increase is to get money to cover national expenditure.

หนังสือ

“ระเบียบวิธีปฏิบัติราชการ”

(ตามหลักสูตรของชั้นตรีชั้นจัตวาและใช้ปฏิบัติงาน)

แก้ไขเพิ่มเติมพิมพ์ใหม่

ราคาปกอ่อน

๒๕ บาท

ราคาปกแข็ง

๓๐ บาท

ช่วยกัน ประกัน กันและกัน

หน้าเว็บสำหรับ "ปรับทุกข์" ท่านมีทุกข์ข้อใด ลองโยมา เมื่อว่าจะช่วยกันคลี่คลายได้บาง

○ เรื่องการย้ายข้าราชการ

เรียน ท่านผู้จัดการวารสารข้าราชการ

ข้าพเจ้าขอปรับทุกข์กับท่านเพื่อท่านอาจจะช่วยเปิดช่องทางได้บ้างเท่าที่จะทำได้ คือ

๑. การย้ายข้าราชการของประเทศไทยเราเป็นการย้ายเพื่อความเหมาะสม ไม่คำนึงถึงว่าใครจะได้รับความเดือดร้อน หากการย้ายมีกฎหมายคุ้มครองอย่างประเทศนอร์เวย์ที่เขาเจริญแล้ว ซึ่งการย้ายไม่เป็นการฝืนใจของผู้ถูกย้ายและผู้ถูกย้ายจะได้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตนให้เรียบร้อย การย้ายเพื่อเหมาะสมเป็นการเนรเทศข้าราชการอยู่ในตัว หากทางประเทศไทยที่รักของเราจะวางระเบียบอย่างเราจะได้อะไรหรือไม่ ? เพราะข้าพเจ้าเห็นว่าพอทำได้ แต่กฎหมายรัฐธรรมนูญยังแก้ไขได้

๒. การย้ายดำนหรือภรรยาที่อยู่จังหวัดเดียวกัน ไปอยู่คนละแห่งนั้น ได้มีหนังสือเวียนของกรมตำรวจนครบาลรัฐมนตรีฝ่ายบริหารที่ น.ว. ๘๒/๒๕๐๐ ต.ว. ๓ มี.ย. ๒๕๐๐ เรื่องการให้ความช่วยเหลือครอบครัวข้าราชการผู้น้อยนั้น โดยมากดำนถูกย้ายไปอยู่ที่อื่น ภรรยาขอย้ายตามไปโดยมากไม่ใคร่ได้ สำหรับข้าราชการชั้นผู้น้อย แต่สำหรับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ได้โดยมากก่อนจะย้ายเจ้าสังกัดควรจะได้ออกคอกันเสียก่อนย้ายแล้วย้ายไปพร้อมกันทีเดียว จะได้ไม่ทำความเดือดร้อนให้กับข้าราชการผู้น้อยจะได้หรือไม่ ? เพราะเหตุใด

๓. การย้ายข้าราชการผู้น้อยในตงภูมิภาคเข้าไปประจำกรม (ตงนอกตง) อย่างกรมสรรพสามิตเขาทำกันมาแล้ว โดยมากผู้ถูกย้ายไม่สมัครใจมาตงนั้น แต่ก็ด้วยความจำเป็นเพราะความจนและรักราชการเพื่อหาอาชีพทางนี้เพราะได้ทำมาแล้วหลายปี เมื่อย้ายมาตงก็ไม่มีบ้านพักหาเช่าบ้านก็ไม่ได้ มีแต่ค่าเช่าแพง ๆ เท่าที่ทางการจ่ายให้ก็หาเช่าไม่ได้สำหรับในพระนคร ข้าพเจ้าเห็นว่าทางกรมประชาสงเคราะห์เขาปลุกอาคารให้เช่า ทางเจ้าสังกัดควรจะได้ออกคอก่อนขอเช่าให้กับข้าราชการที่ถูกย้ายมาใหม่ที่อยู่อาศัยเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนจะทำได้หรือไม่ ? ถ้าทำไม่ได้ควรจะได้รับความช่วยเหลือให้เงินค่าเช่าบ้านแพงขึ้นอีก

ตามที่เรียนถามมา * ข้อ ท่านผู้จัดการพอจะเรียนถามท่านผู้ใหญ่หาทางช่วยเหลือตามที่เรียนให้ฟังข้างบนนี้ พอดีคลายความทุกข์อย่างใหญ่หลวงให้เบาบางลงบ้าง จึงขอขอบคุณท่านผู้จัดการมาพร้อมจดหมาย *

ขอแสดงความนับถือ
แพนวารสารข้าราชการปี ๒๕๐๑

★ ครบ, ผมขอรับทุกข์ของคุณมาแบกไว้ก่อน เมื่อมีโอกาสว่างลงตรงหน้าท่านผู้ใหญ่เมื่อไหร่ละก็ จะไดวางให้ท่านดู และขอให้ท่านช่วยปลดเปลื้องต่อไป

○ เรื่องย้ายข้าราชการ

เรียน วารสารข้าราชการ

ตามที่ทางวารสารตั้งคำถามให้สมัครรับทุกข์ซึ่งกันและกันนั้น ในฐานะผมเป็นสมัครของวารสารคนหนึ่ง ผมจึงขอรับทุกข์บ้าง เรื่องของผมมีอยู่ว่า ผมเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งปลัดผู้ช่วยฯ ของกรมศุลกากร ในปี ๒๕๐๐ ทางกรมได้มีหนังสือเวียนไปยังกองต่าง ๆ ของกรมฯ ว่าทางกรมฯ ต้องการได้มียื่นชั้นผู้น้อยหลายตำแหน่ง เพื่อทำหน้าที่เต็มย่นพนักงาน แผนกต่าง ๆ ที่ต้องการ ผมจึงทำหนังสือยื่นต่อหัวหน้ากองของผมที่ผู้บังคับบัญชาหัวหน้ากองของผมที่รับเรื่องเรียบร้อยแล้ว ในการทำหนังสือยื่นของผมครั้งนี้ ผมได้บอกถึงคุณวุฒิความรู้ได้เรียบร้อย เรื่องที่ผมต้องการทำหน้าที่เต็มย่นนั้นก็เพราะผมกำลังเรียนหนังสืออยู่ พอวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๐๐ ทางกรมฯ ก็ออกคำสั่งย้ายข้าราชการที่แสดงความจำนงได้ ในคำสั่งฉบับนั้นผมชื่อผมอยู่ด้วย แต่ไม่ได้เป็นเต็มย่นดังที่ผมแสดงความจำนงไว้ กลับถูกย้ายไปอยู่ต่างจังหวัด ผมขอรับทุกข์ดังต่อไปนี้

๑. ทำไมทางกรมฯ จึงไม่ย้ายตามความสมัครใจของผู้ที่แสดงความจำนงได้
๒. เหตุไรทางกรมฯ จึงมีหนังสือเวียนไปตามกองต่าง ๆ ของกรมฯ

๓. เมื่อผมได้ย้ายไปปฏิบัติหน้าที่ต่างจังหวัดได้ ๓ เดือน ทางกรมมีคำสั่งย้ายข้าราชการ
ในตำแหน่งพดศุภการักษ์ให้ไปดำรงตำแหน่งเสมียนพนักงานได้ ส่วนผมขอเป็นเสมียนบ้างดั่งถูก
ย้ายออกต่างจังหวัด

- ๔. การกระทำเช่นนี้เป็นการศึกษาธรรมแล้วหรือ
- ๕. ผมควรจะลาออกจากราชการใหม่ เพราะต่างจังหวัดไม่มีที่เล่าเรียนเหมือนกับ

พระนคร

ผมขอปรับทุกข์กับท่านเพียงเท่านี้ก่อน โอกาสหน้าผมจะปรับทุกข์มาใหม่อีก หวังว่าคง
จะได้รับการพิจารณาจากท่านบ้าง ขอขอบพระคุณอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง
สมาชิกเลขที่ ๖๕๘

★ อ๊ะ ! ทำไมโธษพ้อกันอย่างนั้นล่ะครับ ? แต่ทั้งนี้ไม่รู้เหตุผลอันปลายของเรื่องก็
แนะนำอะไรไม่ถูก แต่เข้าใจว่าคงจะมีเหตุผลอื่นไม่ใช่อคติหรือไม่ยุติธรรม อย่างไรก็ตาม
คุณอาจจะมีหนังสือถึงผู้บังคับบัญชาผ่านตามลำดับชั้นทบทวนข้อเสนอดังเดิมของคุณ และแสดง
ความจำนงอยากจะอยู่ในกรมที่กรุงเทพฯ ๗ ไม่อยากออกหาหัวเมือง บางทีอาจจะสมประสงค์ได้ ถ้า
ไม่ได้ผลสมประสงค์ คุณจะลาออกมาเรียนต่อ ก็ต้องดูว่ามีทุนเรียนโดยไม่ต้องทำงานหรือไม่ ถ้า
มีทุนพอเรียน จะลาออกมาเรียนต่อก็ได้ ถ้าไม่มีทุนเรียนต่อก็ไม่ควรลาออกเพราะไม่เกิด
ประโยชน์อะไร

○ แก้ปัญหาชีวิตของสมาชิกเลขที่ ๕๗๑

เรียน ผู้จัดการวารสารข้าราชการ

ขอให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขปัญหาคชีวิตของสมาชิกเลขที่ ๕๗๑ ตามข้อปรับทุกข์ในวารสาร
ข้าราชการ ฉบับที่ ๕ เดือนเมษายน ๒๕๐๓ ดังต่อไปนี้

๑. การสอบขั้นตรี ขอให้พยายามให้มากยิ่งขึ้น ที่ว่าสอบไม่ได้เพราะอายุมากแล้ว ความ
จำเสื่อมนั้น ไม่เป็นความจริง คนเราทุกคนไม่มีใครที่จะแก่เกินเรียน ถ้ามีความเพียรที่ทนเป็น
ถ้าเร้าที่นั้น ขอจงได้ใช้เวลาดาวังคิดว่าจะใช้ในการสอบวันละเล็กน้อย ความดำเร้าก็จะเป็น
ของสมาชิกเลขที่ ๕๗๑ จงเริ่มตั้งแต่มดคน คักฉาพรุ่งนี้

๒. เพื่อเพิ่มรายได้ในครอบครัวให้พอกับรายจ่าย ควรให้บุตรที่มีอายุที่จะประกอบการทำงานได้ ได้เป็นผู้หารายได้ช่วยบ้าง เช่นการรับจ้างส่งหนังสือพิมพ์รายวัน ไปรคอย่าอายเพื่อนฝูง ขอได้นำความทุกข์เหล่านี้หรือกับบรรณาธิการหนังสือพิมพ์รายวัน เพื่อขอความช่วยเหลือเพื่อให้เด็กมีรายได้

๓. การหาทางใช้หนี้เก่า ใช้วิธีร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันโดยวิธีรวมกันตั้งสมาคม และจดทะเบียนเป็นสมาคมสหกรณ์ประเภทสหกรณ์เครดิตของผู้มีเงินเดือน โดยรวมข้าราชการในกรมที่ตั้งกักตังสหกรณ์เพื่อกู้ยืมเงินจากสหกรณ์ไปใช้หนี้เก่า อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑๒ ต่อปี ทั้งนี้จะขอรายละเอียดและคำแนะนำได้จากกระทรวงสหกรณ์ หรือขอกู้เงินสวัสดิการของข้าราชการจากกรมที่ตั้งกัก

๔. เพื่อให้ภรรยาของสมาชิกเลขที่ ๕๘๑ ได้มีงานทำเพื่อเพิ่มรายได้ ควรปฏิบัติดังนี้

(๑) การที่จะเข้าทำงานในโรงงานยาสูบ ขอได้โปรดติดตามเรื่องอีกครั้ง บางครั้งค่าแรง

(๒) ถ้ายังเข้าทำงานไม่ได้ ควรให้ภรรยาหารายได้ทางอื่น เช่นรับจ้างซักผ้า เย็บผ้า, รับจ้างเลี้ยงเด็ก, สมัครเป็นลูกมือในบ้านเสริมด้วย เช่นร้านตัดผม คัดเสื้อผ้า หรือถ้ามีความรู้พอจะเป็นครูได้ ควรสมัครเป็นครูในโรงเรียนราษฎร

ผมคิดว่าถ้าภรรยาของสมาชิกเลขที่ ๕๘๑ ไม่ถือเป็นงานค่าและน่าอายแล้ว จะทำให้มีรายได้พอกับค่าครองชีพและค่าใช้จ่ายที่ไม่พออย่างสบาย

นอกจากนี้ เพื่อเป็นการลดค่าครองชีพให้ลดลงไปอีก ควรจะงดจ่ายค่าอาหารกลางวันของบุตรที่ไปโรงเรียนด้วย โดยเพิ่มค่าอาหารกับข้าวประจำวันขึ้นไปอีกเล็กน้อย แล้วให้บุตรนำอาหารไปรับประทานที่โรงเรียน ทั้งนี้ขอแนะนำการลดค่าใช้จ่ายลงไปได้อีกมาก โดยไม่ต้องเพิ่มจำนวนเงินเป็นหนี้ให้ท้อวังจนทุกที

ถ้าสมาชิกเลขที่ ๕๘๑ สามารถปฏิบัติได้ตามนี้ คงจะทำให้พ้นทุกข์ไปได้

จากสมาชิกเลขที่ ๑๖๓๒

* ขอขอบคุณสมาชิกผู้ให้คำแนะนำนี้ หากว่าสมาชิกเลขที่ ๕๘๑ อ่านแล้วเห็นว่า คำแนะนำข้อใดปฏิบัติได้ ไม่ได้ และได้ผลประการใด ขอได้โปรดแจ้งให้วารสารข้าราชการทราบด้วย เพื่อการพิจารณาจ่ายรางวัลต่อไป.

○ แก้ปัญหาชีวิตของสมาชิกเลขที่ ๕๗๑

เรียน ผู้จัดการวารสารข้าราชการ

จากข้อปรับทุกข์ในวารสารข้าราชการ ฉบับที่ ๔ เดือนเมษายน ๒๕๐๑ (ข้าพเจ้าขอให้ทางแก้ปัญหาค่าชีวิตของสมาชิกเลขที่ ๕๗๑ ดังนี้

๑. สำหรับค่าเช่ารถยนต์ ทางราชการออกให้ครึ่งหนึ่ง จึงควรคิดต่อผู้บังคับบัญชา
รถรับค่าเช่ารถยนต์ครึ่งหนึ่ง

๒. เป็นผู้อยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับสงเคราะห์ในฐานะผู้บุกรุกมาก ควรคิดต่อรถรับ
สงเคราะห์ได้)

๓. ฝ่ายบิดา ควรจะหางานอื่นทำเพิ่มเติมอีกเพื่อเพิ่มรายได้ เช่นทำสวนผัก หรือสวน
ดอกไม้ รับผิดชอบรับทำงานเหมาเช่นล้างจาน ลอกทองร่องสวน ฯลฯ

๔. ฝ่ายมารดา ควรได้หารายได้โดยอื่นไปก่อน จนกว่าจะได้งานทำเป็นหลักแหล่ง
เช่น ร้านซักรีด ขายข้าวแกงหรือขนม ฯลฯ

๕. ฝ่ายลูกๆ ที่พอจะทำงานหาเงินได้หลังจากเลิกเรียนแล้วก็ควรให้ทำ เช่น ทำถุง
กระดาษขาย ช่วยงานพ่อแม่ที่กักตักไว้ในข้อ ๓-๔ ฯลฯ

อนึ่ง ที่ว่าเสียเงินค่าบำรุงการศึกษาเดือนละ ๕๐ บาทนั้นไม่เข้าใจ เป็นการเสียให้แก่ตัว
ลูกหรือเสียให้แก่โรงเรียน ถ้าเสียให้แก่โรงเรียน ก็ไม่ต้องเสีย เพราะไม่มีโรงเรียนรัฐบาลใด
เก็บเงินบำรุงการศึกษาเดือนละ ๕๐ บาท)

ถ้าหากว่าขอแนะนำ บังเอิญได้รับรางวัล ๓๐๐ บาท ข้าพเจ้าขอมอบเงิน ๓๐๐ บาท
นั้นให้แก่ครอบครัวของสมาชิกเลขที่ ๕๗๑

จากสมาชิกยะลา (จำเลขที่ไม่ได้)

★ ขออนุโมทนาในกุศลเจตนาของสมาชิกผู้ให้คำแนะนำด้วย หากว่าสมาชิกเลขที่
๕๗๑ อ่านแล้วเห็นว่าข้อแนะนำข้อใดปฏิบัติได้หรือไม่ได้ประการใด ถ้าปฏิบัติได้จะได้ผล
ประการใด ขอได้โปรดแจ้งให้วารสารข้าราชการทราบด้วย เพื่อการพิจารณาจำรางวัลต่อไป

เฉลยสองแฉาวันและเวลารุ่งอรุณ

ชิงรางวัลประจำฉบับก่อน

๑. สัญลักษณ์บนนั้น คือ “หน้าไหว หลังหลอก” หมายความว่า คอหน้าผู้ใหญ่มาก แต่พอ
ล้มหงายลงไปเสียอีกอย่างหนึ่ง อันเป็นลักษณะของคนไม่ซื่อ (ยกตัวอย่าง)

๒. ประเทศที่มีอนชาติตรงกัน คือ

(๑) อินเดียน และออสเตรเลีย วันที่ ๒๖ มกราคม

(๒) สหรัฐอเมริกา และฟิลิปปินส์ วันที่ ๔ กรกฎาคม

(๓) กัวเตมาลา และเฮลซิงลันด์ วันที่ ๑๕ กันยายน

(๔) เวียดนาม และอิหร่าน วันที่ ๒๖ ตุลาคม

(๕) เซโกสโลวาเกีย และตุรกี วันที่ ๒๘ ตุลาคม

๓. S.O.S. = Save Our Souls สัญญาณเรียกให้ช่วยเวลาเรือจะอับปาง

T.A.C. = Thai Airways Company Limited บริษัทเดินอากาศไทย จำกัด

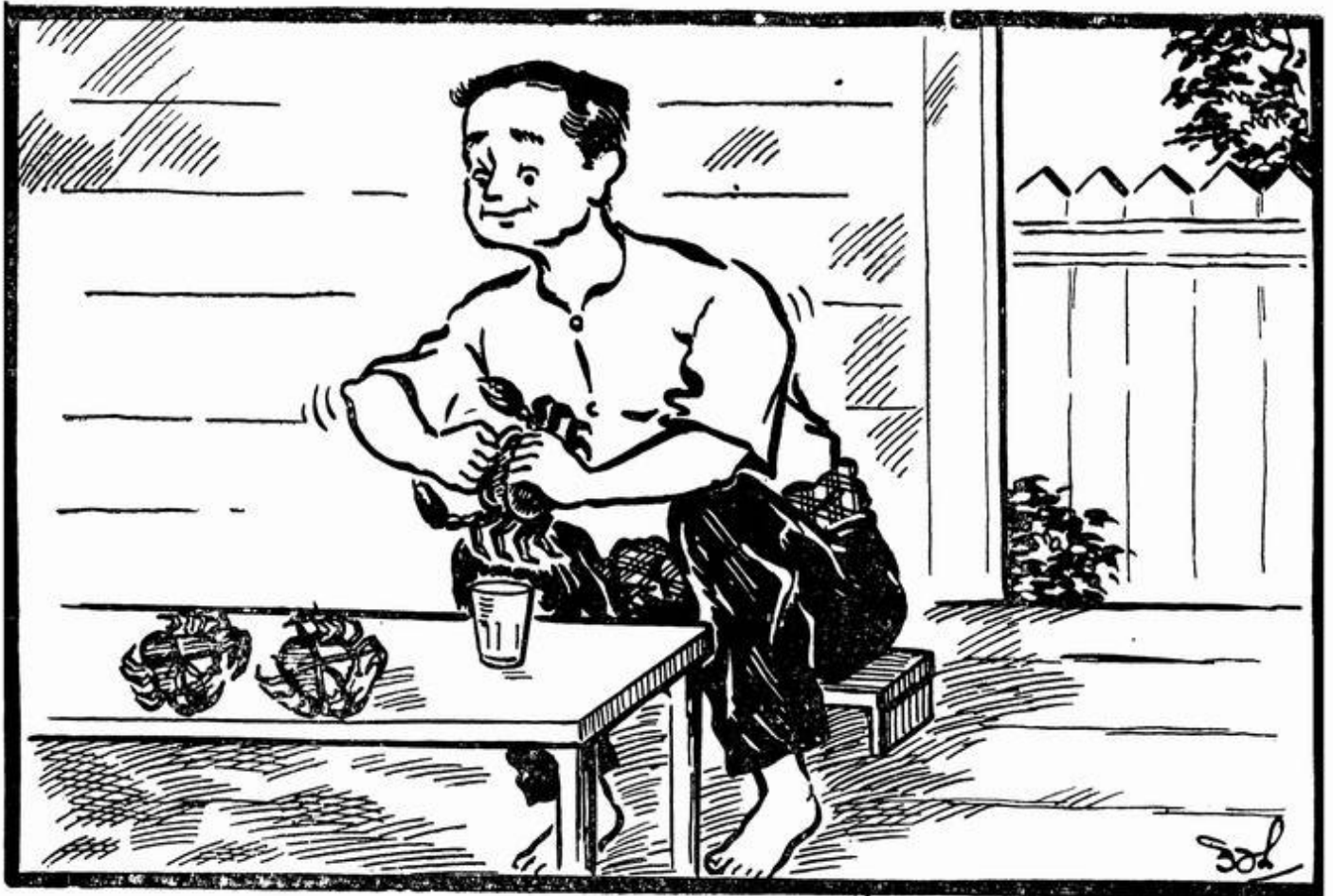
G.M.T. = Greenwich Mean Time เวลามาตรฐานสากลตามนาฬิกาที่เมืองกรีนวิช ประเทศ
อังกฤษ

๔. เป็นแม่

๕. ไม่รับทำพนัน เพราะเสียเปรียบ คือ ถ้ารับเราต้องให้เขาไปก่อน ๒ บาท และเมื่อเขาไม่
ให้เรา ๑๐ บาท เขาก็เพียงเสียพนันให้เรา ๑ บาท ตกลงว่าเราชนะพนัน แต่ขาดทุนไป
๑ บาท เขาแพ้พนันแต่ได้กำไรไป ๑ บาท ไปรับพนันเขาก็เท่ากับไม่ให้เขาหลอกต้มเขา

ผลการตัดสิน มีผู้ส่งคำตอบถึงภายในกำหนด ๑๖ ราย ตอบถูกต้อง ๒๒ ราย คือ นิพนธ์ ศรีพา, สันต์ สังข์
ศรีทวงษ์, อุทิศ มงคลสวัสดิ์, ชัยวิทย์ สุขเพิ่ม, เอ็ม บรรณศิริพันธ์, วิชัย สุรวัดนพพงษ์, ทรง วิลาศวรรณ, จิตรา คอน
ทอง, พ.ต.อ. จอห์น บุญญวัฒน์, แจ่มใส (โปรดแจ้งชื่อจริงพร้อมทั้งนามสกุล และสถานที่ไปอีกครั้ง), ประทีน
วิบูลงกูร, สุขศักดิ์ อิ่มจน, สมพร มารศรี, จงรักย์ ศรีสมบุรณ์, ชนิต รตนา รัตนมาลี, สุรินทร์ ชัชวาลย์, อุดม
รอดชมภู, อุทัย อินทรประสิทธิ์, ประเสริฐ เพชรเลิศ, สุธรรม ปรีชา เขาวน, คาริห์ เกษะประกร, บุญสืบ เนื่องสกุล,
ผู้ตอบจนเราจะให้หนังสือ “ประมวลปัญหาและทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน”
คนละเล่ม (ผู้ไม่มีชื่อได้รับรางวัล หากสงสัยอย่างไร จดหมายถามได้)

ล่อนทิวมีแลงความรู้อบตริ

๑. ช้างบนบน เป็นภาพจากสุภาษิตบทหนึ่ง สุภาษิตบทนั้นว่าอย่างไร หมายความว่าอย่างไร
๒. สถานที่ต่อไปน บึงจันทน์อยู่ในจังหวัดไหน
นครเขื่อนขันธ์ บางระจัน ปัตตานี ชุขันธ์ กลาง
๓. นาง ก. เบนแม่ค้าขายส้มโอ วันแรกขายได้ ๖๐ ผล ได้เงิน ๑๒๕ บาท โดยแบ่งขายเป็น ๒ ราคา คือชนิดดี ๓๐ ผล ขาย ๒ ผลต่อ ๕ บาท ชนิดรอง ๓๐ ผล ขาย ๓ ผลต่อ ๕ บาท ดังนี้ :—

ชนิดดี ๓๐ ผล ขาย ๒ ผลต่อ ๕ บาท ได้เงิน	๓๕ บาท
ชนิดรอง ๓๐ ผล ขาย ๓ ผลต่อ ๕ บาท ได้เงิน	๕๐ บาท
	รวม ๑๒๕ บาท

วันต่อมา นาง ก. มีส้มโอชนิดดี ๓๐ ผล และชนิดรอง ๓๐ ผล ไร่ขายเท่าวันแรก แต่นาง ก. บัวช่วย มอบให้นาย ข. สามี่ขายแทน นาย ข. เอาส้มทั้ง ๒ ชนิดรวมกันและขายคละกันไปในราคา ๕ ผลต่อ ๑๐ บาท ขายหมด ๖๐ ผล ได้เงิน ๑๒๐ บาท นำไปให้นาง ก. นาง ก. หว่านขาย ข. ซักเง็บไว้ ๕ บาท จึงเกิดโต้เถียงกัน นาย ข. ยืนยันว่าเขาขายได้เงินเพียงเท่านี้และขายในราคาเดียวกันที่นาง ก. เคยขาย เพียงแต่รวมกันขายเท่านั้น นาง ก. ยืนยันว่าถ้าขายเหมือนกันก็ตั้งได้เง็บเท่ากัน

ท่านจะช่วยอธิบายให้สามี่บรรยายกันเข้าใจได้ไหมว่าเงินหายไปไหน ๕ บาท

๔. ให้ท่านเขียนเลขจำนวนหนึ่งมีค่าเท่ากับหนึ่งร้อยโดยใช้เลข "๘" ทั้งหมด
 ๕. พยาน ๓ คน ยืนยันว่า ขณะที่เขาทำ ๓ ชิ้นก็ยังมีบ้านบน มีคนยังบินมาจากฝั่งตรงข้าม พยานคนที่ ๑ ให้การว่าเขาเห็นคนบิน พยานคนที่ ๒ ให้การว่าเขาเห็นคนบินเพียงบางครั้งเท่านั้น พยานคนที่ ๓ ให้การว่าเขาได้เห็นคนบิน
- พยาน ๓ คนนี้ คนไหนรู้เห็นเหตุก่อนหลังเรียงตามลำดับ

กติกา

ให้ส่งคำตอบไปถึงผู้จัดการวารสารข้าราชการภายในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๐๐ สมาชิกวารสารข้าราชการผู้ตอบถูกหมดจะได้รางวัลหนังสือที่เป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติราชการ (ผู้ส่งคำตอบไปรษณีย์และสถานที่ชัด ๆ และ